

COFFIE
...voorzitter...

108STE JAARGANG — NO.: 96 ZATERDAG 27 APRIL 1991

AMIGOE

Van den Broek tegen Rio-groep:

Dringen Suriname geen relatie op

LUXEMBURG - Het is niet de bedoeling van Nederland Suriname koloniale regels op te leggen. Zo heeft minister Hans van den Broek van Buitenlandse zaken proberen duidelijk te maken aan zijn collegas van de Groep van Rio.

In de Luxemburgse hoofdstad vergaderden de ministers van Buitenlandse zaken van de elf landen van de Groep van Rio en de twaalf collega's van de Europese Gemeenschap. Het was voor de Nederlandse minister een goede gelegenheid de vrees weg te nemen welke bij sommige Latijnsamerikaanse landen leeft naar aanleiding van het uitlekken van het zogenaamde plan van premier Lubbers. Bij de gedachtenwisseling binnen het Nederlandse kabinet over de toekomstige verhouding tussen Suriname en Nederland was de gedachte geopperd van een Gemenebest-constructie en van bijvoorbeeld een monetaire unie tussen beide landen.

Van den Broek heeft zijn collega-ministers uitgelegd dat het hier ging om een soort brainstorming binnen het kabinet. Het is absoluut niet de bedoeling 'dat Nederland aan Suriname en het Surinaamse volk iets opdringt', zo verzekerde hij zijn Latijnsamerikaanse collega. Als het na de verkiezingen tot overleg komt met een democratisch gekozen bestuur in Suriname zou Paramaribo een eventuele keuze voor een nieuwe verhouding met Nederland aan een referendum kunnen onderwerpen, zo opperde Van den Broek.

Thee drinken op verlaten straat

■ *DAHUK - Twee Iraakse Kurden drinken hun kopje thee op de nagenoeg totaal verlaten straat van de Noord-iraakse stad Dahuk. Volgens Baghdad keren steeds meer Kurden terug naar hun haardsteden nadat zij eerder op de vlucht waren geslagen naar Turkije.*
(AFP-satellietfoto)

In Miami veroordeeld in drugszaak:

Boerenveen vroeger vrij wegens gedrag

DEN HAAG - De Surinaamse legerkapitein Etienne Boerenveen wordt in mei door de justitiele autoriteiten in de Verenigde Staten op vrije voeten gesteld. Boerenveen werd in 1986 tot tien jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens betrokkenheid bij de illegale handel in verdovende middelen.

Zijn straf werd verminderd wegens "goed gedrag". Zijn vrijlating is vrijdag vernomen in diplomatieke bronnen in Paramaribo. In Suriname werd het bericht nog niet bekend gemaakt gisteren. Het is nog niet bekend of de legerkapitein, die deel uitmaakte van de militaire leiding, naar Suriname terugkeert. Bijzonderheden over zijn huidige verblijfplaats zijn niet voorhanden.

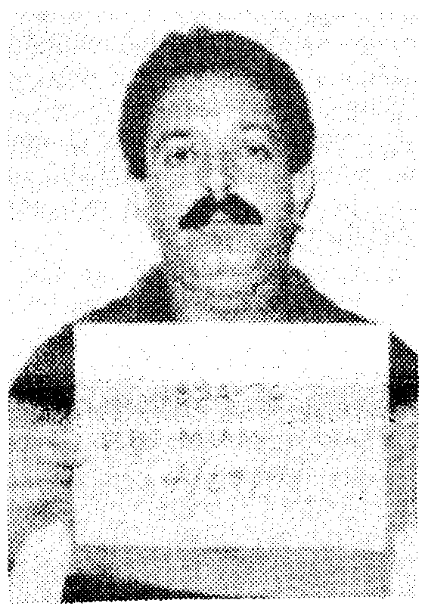
De legerkapitein werd in april 1986 met twee andere Surinamers door de Amerikaanse narcoticabrigade "in een val gelokt". Boerenveen zei op een vaartuig in Miami, Florida, dat de Surinaamse legerleiding in ruil voor dollars bereid was drugstransporten via Suriname naar de Verenigde Staten toe te staan. Besprekingen over mogelijke transacties werden op video vastgelegd. Bevelhebber Desi Bouterse heeft steeds ontkend dat de legerleiding bij de drugshandel was betrokken. Volgens hem werd Boerenveen gedwongen tot het afleggen van verklaringen.

Rafsanjani naar Syrië

DAMASCUS - President Akbar Hashemi Rafsanjani van Iran brengt zijn eerste bezoek aan het buitenland sinds zijn aantreden als zodanig in 1989 aan Syrie. Daar kwam hij vanmorgen aan voor een officieel bezoek van drie dagen.

Rafsanjani zal met de Syrische leiders besprekingen voeren over de situatie in de regio na de Golfoorlog. Ook de bilaterale betrekkingen, de Palestijnse kwestie en de problemen in Libanon zullen aan de orde komen. Hij werd op het internationale vliegveld begroet door zijn Syrische ambtgenoot Hafez Al-Assad. Ook de Iraanse ministers van Oliezaken en Handel maken deel uit van de delegatie.

Medeplichtige Letelier-moord

■ *WEST PALM BEACH -De politie van West Palm Beach in Florida heeft deze politie-foto vrijgegeven van Virgilio Pablo Paz. Hij wordt ervan beschuldigd medeplichtige te zijn geweest van de moord op de voormalige Chileense minister van Buitenlandse zaken Orlando Tetelier. Paz is een Amerikaanse burger van Cubaanse afkomst. Hij was de laatste medeplichtige aan de moord die nog voortvluchtig was. Letelier was minister onder de vermoorde Chileense president Salvador Allende.*
(AFP-satellietfoto)

BAGHDAD HEFT VOLKSLEGER OP

Bush verwacht geen militair treffen meer met Saddam

Kurdische vluchtelingen spoedig onder hoede VN

WASHINGTON - De Amerikaanse president George Bush verwacht geen militair treffen tussen Iraakse en geallieerde troepen in het noorden van Irak, omdat de Iraakse leider Saddam Husayn niet zo dwaas zal zijn om zich met de Amerikaanse troepen te meten. Ondertussen ziet het er naar uit dat de Verenigde Naties de vluchtelingenkampen wil gaan overnemen op Iraaks grondgebied. Althans: zo verklaarde zijn secretaris generaal Javier Perez de Cuellar. In Irak is trouwens weer een opmerkelijk besluit genomen: de ontbinding van het zogenaamde Volksleger dat uit één miljoen zou hebben bestaan. Over de kansen in het Midden Oosten in het algemeen toonde de Amerikaanse president Bush zich tegenover de pers "vrij optimistisch".

VN-secretaris Perez de Cuellar verklaarde vrijdag dat 'op zeer korte termijn' de VN het toezicht over de vluchtelingenkampen in noord-Irak voor de Kurden over zullen nemen van een aantal Westerse landen. Westerse diplomaten denken dat de VN geleidelijk de coordinatie in de kampen over zullen nemen van de Verenigde Staten, Groot Brittannie en Frankrijk. Daarmee zouden medewerkers van de UNICEF en van de Wereldgezondheids- organisatie WHO een begin kunnen maken. Men kan zich in kringen van de VN moeilijk voorstellen dat de VN het toezicht over de vluchtelingenkampen overnemen terwijl er geallieerde militairen in de buurt zijn.

TERRORISTEN

Irak heeft ondertussen vrijwel al zijn militairen uit Zakho teruggetrokken. In en bij Zakho leggen de geallieerden vluchtelingenkampen aan. Van een bescheiden aantal politiemensen die in de stad zijn achtergebleven zijn er vijf vrijdag lichtgewond geraakt toen 'terroristen' de stad aanvielen. Dit heeft de burgemeester gezegd. 'De terroristen hadden dit niet gedaan als de Amerikanen hier niet geweest waren', zo voegde hij er voor alle duidelijkheid aan toe.

De VS zijn niet uit op een confrontatie met Irak, maar zullen in noord-Irak blijven zolang dat nodig is om de Kurdische vluchtelingen te helpen. Zo heeft de Amerikaanse president in het Witte Huis tegenover de pers verklaard. Bush zei dit nadat hij op ceremoniele wijze een boom had geplant in de voortuin van het Witte Huis. "Ik verwacht geen complicaties. Ik geloof niet dat Saddam Husayn zo dom zal zijn om zijn neus weer aan de Amerikaanse troepen te stoten."

OPTIMISME

"Zolang ik president ben van de VS zullen er geen normale betrekkingen met deze man mogelijk zijn"' zei Bush over zijn Iraakse ambtgenoot. "Zijn mensen mogen hem niet, hij kan zich alleen met terreur handhaven."

Bush toonde zich verder gematigd optimistisch over het vredesproces in het Midden-Oosten, na een telefoongesprek van zijn minister van Buitenlandse zaken James Baker die hiervoor in die regio op rondreis was. "Alhoewel er problemen zijn is het een feit dat er redenen zijn om optimistisch te zijn." De afgelopen dagen wist Baker Sovjetsteun te krijgen voor zijn voorstel een vredesconferentie over het Midden-Oosten te houden. De minister is vervroegd naar huis teruggekeerd in verband met het plotselinge overlijden van zijn moeder.

RESERVE-LEGER

De Iraakse Revolutionaire commandoraad heeft vrijdag besloten het een miljoen man sterke Volksleger te ontbinden. Het ministerie van Defensie moet de noodzakelijke stappen nemen om ervoor te zorgen dat dit ook gebeurt. Het Volksleger dat werd gevormd vóór de Iraaks-Iraanse oorlog tussen 1980 en 88 bestond voor het grootste deel uit jongens van zestien en zeventien jaar oud, die niet onder de dienstplicht vielen. Ook mannen van boven de 45 jaar en een symbolische eenheid van vrouwen waren er in opgenomen. Sommige leden van het Volksleger hebben in Kuwayt gediend tijdens de tweede Golf-oorlog. Aanvankelijk werd dit Volksleger gevormd door leden van de regerende Ba'athpartij. Tijdens de eerste Golf-oorlog kwamen daar andere mannen bij, maar het bleef een reserve-leger.

Taiwan trek tien miljoen dollar uit voor humanitaire hulp aan de Kurdische vluchtelingen in Irak, Turkije en Syrie. Zo heeft de onderminister voor Buitenlandse zaken John Chang meegedeeld. Chang zei dat in dit bedrag is opgenomen de noodhulp welke Egypte en Turkije tijdens de Golfoorlog om politieke redenen hadden geweigerd. 'Het was een humanitair gebaar maar ze politiseerden het', aldus onderminister Chang.

Midden-westen VS:

Tornado's: 27 doden

WICHITA - Tornado's hebben vrijdag in de Amerikaanse staten Kansas en Oklahoma zeker aan 27 mensen het leven gekost. Er zijn honderden mensen gewond geraakt.

De burgemeester van Andover, een stadje in de buurt van Wichita, zei dat 22 mensen omkwamen en dat er talrijke gewonden vielen toen een wervelwind een park met sta-caravans verwoestte. Zeker vierhonderd caravans en kampeerwagens veranderden in luciferhoutjes en verwrongen metaal door de tornado. De meeste mensen bleken op het ogenblik van het noodweer aan tafel te zitten voor de avondmaaltijd. Brandweermensen troffen ook een vrouw aan die aan het bevallen was. De politie in Oklahoma meldde twee doden. Ook elders in het midden westen veroorzaakten tornados schade.

Teheran: met Riyad nauwe samenwerking

TEHERAN - Iran en Saudi-Arabie hebben besloten tot "nauwe en strategische samenwerking om de veiligheid in het gebied van de Perzische Golf te handhaven".

Dit heeft de Iraanse minister van Buitenlandse zaken, Ali Akbar Velayati, zaterdag verklaard bij zijn terugkeer in Teheran van een tweedaags bezoek aan Saudi-Arabie. Volgens Radio Teheran verwacht Velayati binnenkort zijn Saudische ambtgenoot, prins Saud Al-Faisal in Iran voor het vervolg van de bilaterale besprekingen. Bij het bezoek van Velayati stond de bedevaart naar Mekka, de betrekkingen tussen de twee landen en de regionale samenwerking centraal. "We zijn overeengekomen dat de bedevaart naar Mekka dit jaar op een adequate manier en de islamistische republiek waardig zal verlopen", zei de minister.

Politie Colombia:

Moord op journalisten FARC-actie

BOGOTA - De Colombiaanse guerrillabeweging FARC is verantwoordelijk geweest voor de moord op twee journalisten van het Colombiaanse dagblad El Espectador in Segovia in het noorden van Colombia.

Zo maakte generaal Miguel Maza Marquez bekend als commandant van de geheime politie. De verslaggever Julio Daniel Chaparro en de fotograaf Jorge Torres Navas liepen in een val en werden toen op straat dood geschoten door een van de moord-eskaders waaraan Colombia zo rijk is. Zij waren bezig met een reportage over het economische herstel in het gebied waar de guerrilla heeft gewoed. Eerst was gemeld dat de reportage handelde over een massamoord onder campesinos. Volgens de politie wijst alles er op dat het de FARC is geweest die de aanslag pleegde of liet plegen. De FARC is de oudste en meest omvangrijke guerrillabeweging van Colombia welke vooral op het platteland actief is.

Slachtoffer strijd in Kashmir

■ *SEELU - In Seelu werd onder grote belangstelling de krantenuitgever Muhammad Shaban Vikil begraven. Hij was de eerste journalist die met zijn leven de steeds weer oplaaiende strijd moest bekopen in de Indiase staat Kashmir. Vikil werd in zijn kantoor in Srinagar doodgeschoten.*
(AFP-satellietfoto)

Actie bescherming van ozonlaag

DEN HAAG - De vereniging Milieudefensie heeft consumenten opgeroepen geen producten te kopen die de ozonlaag aantasten en daardoor bijdragen aan het broeikaseffect. De detailhandel zou van zijn leveranciers moeten eisen dat dergelijke artikelen niet meer worden geleverd. Het gaat met name om producten waarin chloor verwerkt is.

In Colombia al acht sterfgevallen

Lima: bijna twaalfhonderd doden als gevolg cholera

LIMA - Aan de cholera-epidemie die eind januari uitbrak in Chimbote, een havenstad ten noorden van de Peruaanse hoofdstad Lima, zijn bijna twaalfhonderd mensen overleden. Er zijn 160.000 zieken, zo blijkt uit vrijdag gepubliceerde officiele rapporten.

De autoriteiten houden er rekening mee dat één procent van de bevolking van Peru cholera krijgt. Het Latijnsamerikaanse land telt 22 miljoen inwoners. Premier Carlos Torres heeft het verlies voor de Peruaanse economie als gevolg van de epidemie geschat op één miljard dollar.

In Colombia ligt het aantal aan cholera overleden mensen op acht, zo heeft het ministerie van Gezondheid vrijdag meegedeeld. De doden vielen in de regio Narino, in het zuidwesten van het land. Er zijn 184 Colombianen ziek als gevolg van cholera.

In Chili had men tot vrijdag 28 gevallen van cholera geregistreerd sinds de eerste melding op 16 april. De cholera kent er één slachtoffer, een oude dame van 83.

Maandag snipperdag

WILLEMSTAD — Weer enige vrije dagen voor de deur, maar die maandag zit in de weg. Nou ja. Sommige zaken hebben besloten maandag iedereen vrijaf te geven, zodat ze extra kunnen genieten van Koninginnedag en Dag van de Arbeid.

De vakbond van ambtenaren ABVO heeft ook getracht dat te regelen, maar tevergeefs: de overheid maakt bekend dat maandag geen vrije dag zal zijn, maar een 'snipperdag' voor degenen die dat wensen, zo wordt in een RVD bekend gemaakt.

"(Reagerende op een verzoek van de ABVO) heeft de regering geantwoord dat zij het vanuit een beleidsoogpunt niet juist acht om telkenmale haar personeel een vrije dag te geven, wanneer het geval zich voordoet dat een werkdag tussen enkele vrije en feestdagen valt," aldus het bericht.

Daarin vermeldt de overheid tevens dat ambtenaren een snipperdag kunnen opnemen voor zover zij aanspraak kunnen maken op een of meer vrije dagen en dit naar het oordeel van hun diensthoofd de dienstverlening niet belemmert.

Mayra Coffie neemt waar als MAN-voorzitter

WILLEMSTAD — De vice-voorzitter van de MAN, Mayra Coffie, zal tijdelijk als voorzitter van deze politieke partij fungeren, totdat medio juni tijdens het buitengewoon congres van de blauwe partij een nieuw bestuur wordt gekozen. Dat is nodig omdat (herkozen) voorzitter Harold Anastatia zijn ontslag heeft ingediend. De mededeling daartoe heeft Anastatia op 24 februari al gedaan.

MAN-leider Don Martina en mevrouw Coffie maken bekend dat de ontslagaanvrage van Anastatia, die 17 april officieel werd, op 25 april in de partrijraad werd behandeld èn goedgekeurd. Aangezien het een interne kwestie betreft weigert de partij in te gaan op de vele geruchten die rond deze gang van zaken de ronde doen, aldus het communique, waarin wel staat dat speculaties in bepaalde media van de hand worden gewezen. Die stelden dat Anastatia uit onvrede het voorzitterschap neerlegde: hij zou geen belangrijke rol spelen bij de formatie van een nieuwe coalitie, aldus deze media. Zoals bekend doen hardnekkige geruchten de ronde dat de MAN, met 3 zetels, opgenomen wordt in de nieuwe coalitie.

Anastatia zelf heeft niet veel willen zeggen, maar zei enkel dat "partij-ontwikkelingen" ertoe leidden dat hij deze stap nam. Hij blijft wel lid en aanhanger van de partij, zo laten Martina en Coffie weten.

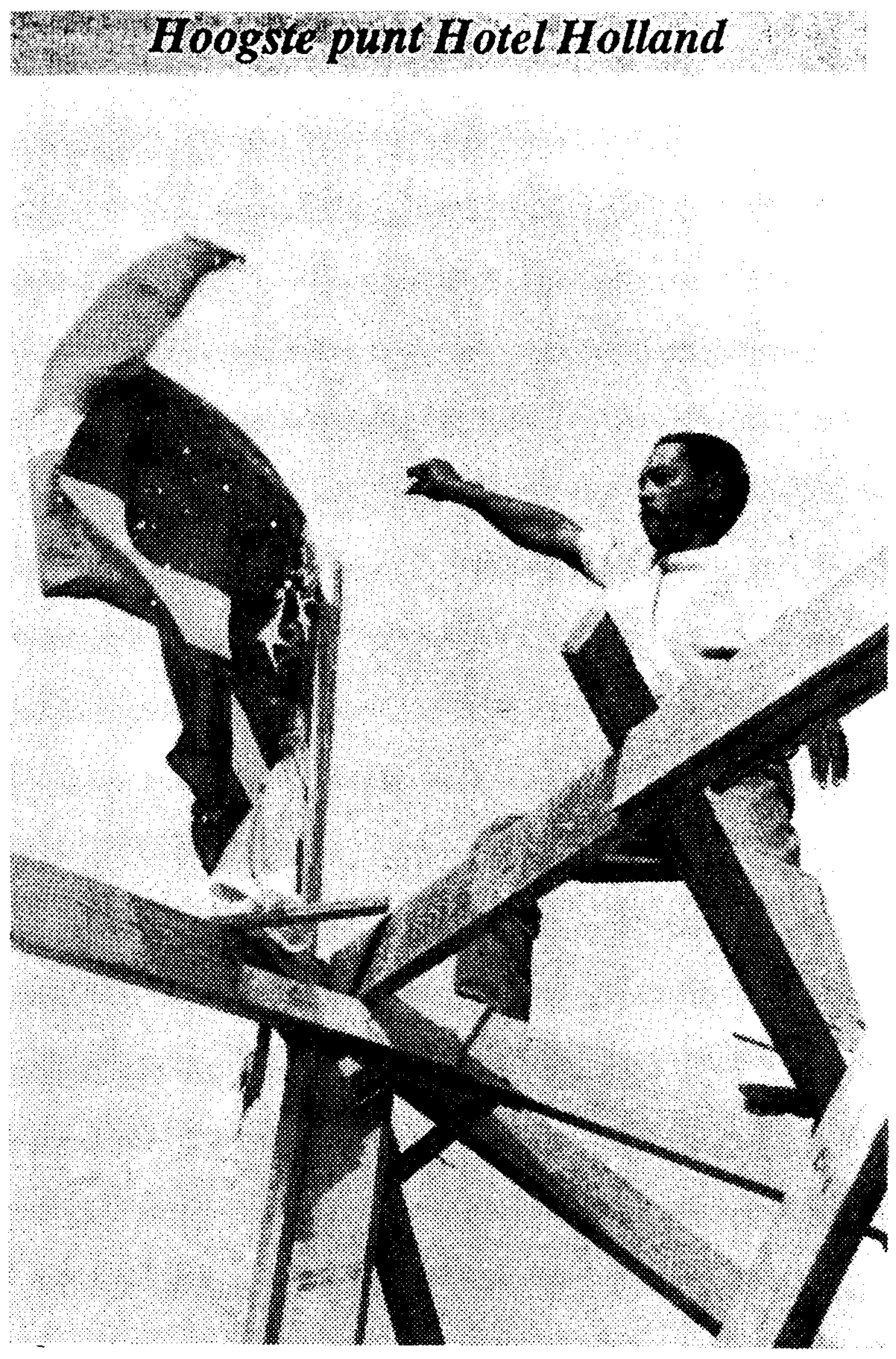
In het persbericht wordt Anastatia bedankt voor zijn waardevolle bijdrage aan het MAN-gebeuren. Hij heeft voor de partij vele hoge functies bekleedt waaronder die van minister.

Mayra Coffie die tijdens de jongste bestuursverkiezing als vice- voorzitter werd aangewezen (Anastatia werd toen herkozen, RED.) zal tijdelijk als voorzitter fungeren. Aldus het bericht.

1 Mei aankomst Orquesta de la Luz

WILLEMSTAD —De wereldberoemde Japanse salsa-formatie Orquesta de la Luz arriveert op 1 mei om 5 uur 's middags op de Curacaose luchthaven. Men komt uit Miami. De volgende dag zal de pers de leden van de groep kunnen ontmoeten tijdens een cocktail-party in de Tanga bar van het Holiday beach hotel. De lokale impresario Mockey Job brengt de Japanse groep naar Curacao, waar op 4 mei een eenmalig optreden plaats vindt het het Curacao Festival Center.

Hoogste punt Hotel Holland

WILLEMSTAD — De vlag ging gisteren in top bij het hoogste punt van de jongste uitbreiding van Hotel Holland. Het gebouw, dat vijf appartementen bevat, is gelegen naast restaurant Het Kokkeltje, aan de westkant van het bestaande hotelcomplex. Ten oosten van het complex werd tevens het hoogste punt bereikt van het nieuwe casino. Op 1 september wordt de opening verwacht van deze aanwinsten, waarmee het hotel over 45 kamers zal beschikken. Volgens hoteleigenaar Hans Vrolijk ligt het in de bedoeling om in een vierde fase (te realiseren aan de noordzijde, richting zee en landingsbaan) te komen tot een totaal van 80 kamers. De huidige bouwfase wordt uitgevoerd door bouwbedrijf AIKO.

Politie aan het woord:

"Drugverkopers rijk ten koste van je gezondheid"

WILLEMSTAD — "Drugs is een wereldwijd probleem. De maatregelen die er worden getroffen om de handel in verdovende middelen te bevechten, helpen zonder meer, maar daarmee mogen we niet tevreden zijn." Zo denkt de politie erover, hetgeen blijkt uit de wekelijkse radiotoespraak 'Palabra na Polis'.

Het probleem van drugs onderscheidt de politie in twee categoriën: legale drugs, zoals alcoholische dranken en illegale drugs. Alhoewel misbruik van alcohol ook de nodige moeilijkheden oplevert, zijn de illegale drugs het grootste probleem.

Binnen de groep druggebruikers wordt het onderscheid gemaakt tussen jongeren en ouderen. Met name de jongeren zijn erg gevoelig voor beïnvloeding door derden. Wanneer zij niet 'meedoen' met de groep, dan krijgen ze te horen dat ze "geen man zijn" of dat ze "ouderwets" zijn. Om maar deel uit te maken van de groep, gebruiken veel jongeren dan drugs om niet uit de toon te vallen. "Voor wie dit herkent, maak dat je uit de voeten komt", aldus de politievoorlichter. "Het maakt niet uit hoe 'great' of mooi de vriend of vriendin is die je drugs aanbiedt, kap met de vriendschap."

Een andere oorzaak waardoor veel jongeren aan de drugs raken, is volgens de politiewoordvoerder het feit dat ouders te weinig aandacht hebben voor hun kinderen. Ze werken beiden de hele dag en komen moe thuis, zodat ze geen belangstelling hebben voor de kinderen. "Wanneer de jongeren thuis niet de aandacht krijgen die ze nodig hebben, zoeken ze dat op straat", meent de politiefunctionaris.

DRUK

De volwassenen die drugs gebruiken, komen daartoe bij voorbeeld toe door de druk die het werk met zich meebrengt. Of sporters gebruiken drugs als pepmiddel om t[e] betere prestaties te kom[en]. Ook werklozen kunnen a[an] de drugs raken om hun pr[o]bleem te vergeten.

Verder spelen financi[ële] problemen en moeilijkhed[en] in de echtelijke sfeer e[en] belangrijke rol.

Tot de drugsverslaafd[en] zegt de woordvoerder van [de] politie: "Open je ogen, wa[nt] neer je goed kijkt, zie je d[at] de drugsverkopers zelf ge[en] drugs gebruiken. Zorg er [v]oor dat niemand rijk wor[dt] ten koste van jouw gezon[d]heid of je familie."

Open house en soirée op Museumdag

WILLEMSTAD — O[p] zaterdag 18 mei aanstaand[e] viert de museumgemeen[schap] de 'Internation[al] Museum Day'. Het initiatie[f] voor een jaarlijks terugke[rende] speciale dag gewij[d] aan het museumwezen kwa[m] oorspronkelijk van het Inter[national] Council o[f] Museums.

Deze raad van musea is een aparte organisatie binnen de UNESCO en staa[t] dus indirect onder de hoed[e] van de Verenigde Naties.

Dit jaar viert de stichting het Curacaosch Museum de internationale museumdag met een openhouse en een soiree. Het museum is op 18 mei van 2 tot 9 uur geopend (s'ochtends gesloten) en de toegang is geheel gratis. Van 7 uur tot half 9 s'avonds is er een speciale uitvoering van de welbekende lokale muziek- en dansgroep 'Serenad[a]' onder leiding van Harry Moen in de Shon janchi Bo[s]kaljon Kiosk. Typisch Cura[caose] hapjes zullen te koop zijn tijdens de soiree.

K.v.K.-woordvoerder Comenencia:

Raden van Commissarisen functioneren zeer slecht

WILLEMSTAD — Een seminar dat anderhalf jaar geleden door de Kamer van Koophandel werd gehouden heeft aangewezen dat het functioneren van de raden van commissarissen en besturen van overheidsbedrijven en stichtingen meestal niet deugen. Anderhalf jaar later moet de kamer constateren dat er geen verandering in de situatie is gekomen. Dit verklaarde de kamerwoordvoerder, Paul Comenencia, tijdens het radioprogramma van de kamer.

Verscheidene woordvoerders, panelisten en deelnemers aan het seminar hebben toentertijd naar voren gebracht dat de overheid personen met gedegen kennis en ervaring in de raden van commissarissen en besturen moet benoemen. Iets dat ook duidelijk naar voren is gekomen is dat er meer continuïteit in samenstelling en beleid van de raden en besturen moet komen.

Een enquête die door de KvK werd gehouden onder personen die met overheidsbedrijven te maken hebben heeft aangewezen dat het merendeel van personen niet vanwege hun capaciteiten in de raden benoemd worden, maar door hun vriendschap met de bestuurders of als beloning voor een bewezen dienst, aldus Comenencia. Commissarissen en bestuursleden zitten meestal 'met hun mondje dicht' tijdens raadsvergaderingen, terwijl de president-commissaris, de aandeelhouder of de directie alles beslist.

De Kamer van Koophandel ziet graag dat commissarissen die zitting in de raden nemen, mensen zijn met capaciteiten, kennis, ervaring en visie. Die ten gunste van het bedrijf zelf en van de gemeenschap werken.

Foodfestival 30 april, 1 mei

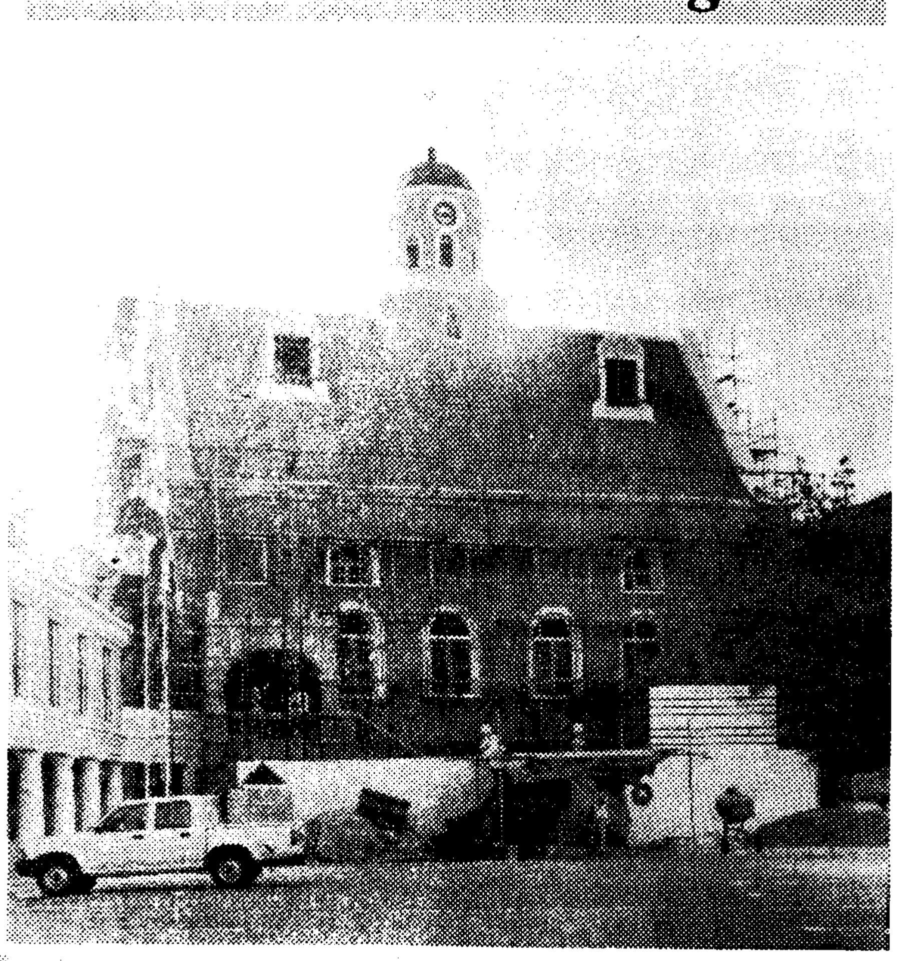
WILLEMSTAD — Op 30 april en 1 mei vindt in Landhuis Brievengat het traditionele foodfestival plaats. Op beide dagen kan het publiek er van 10 uur ' morgens tot middernacht terecht voor gerechten uit een groot aantal landen. Ook muziek is er volop aanwezig. Voor de kinderen zijn er de nodige activiteiten in petto. Organisatie is in handen van Farhas production.

Nederlandse studenten organiseren expositie

WILLEMSTAD — Malou Landre en Elly Biesters organiseren van 2 tot 16 mei in het kader van hun afstudeerproject voor de Amsterdamse Hogeschool voor de kunsten een expositie in het Las Palmas hotel op Curacao. Het betreft, zo geven ze te kennen, een driedimensionele tentoonstelling van Antilliaanse kunst. Het project werd vanuit Kerkdriel georganiseerd. De twee studenten zitten al een paar dagen op Curacao om een en ander op te zetten.

Op de expo zullen werken van Hortence Brouwn, Yubu Kirindongo, Nel en Nora Simon en Ellen Spijkstra te zien zijn. Iedereen is van 2 tot 16 mei welkom in het Las Palmas hotel voor het bijwonen van deze expositie.

Fortkerk: In de steigers

WILLEMSTAD — Gisteren konden we een blik werpen op het interieur van de Fortkerk, vandaag twee plaatjes van de Fortkerk maar dan het exterieur. Opvallend zijn de steigers die het gebouw als het ware gevangen houden. Het zal niet lang meer duren voor de oude Fortkerk weer in volle glorie de deuren zal openen....

Open house landhuis Brievengat

WILLEMSTAD — Morgen (zondag) is er weer de gebruikelijke open house op Landhuis Brievengat. Iedereen kan er van 10 tot 3 terecht voor een bezoekje in of rondom het landhuis. Ook kan men genieten van een frisdrank, kop koffie en lekkere lokale of Indische hapjes. Rond het middaguur treedt een folkloristische groep op. Verder zijn er lokale handenarbeidartikelen te koop.

Woordvoerder Garcia:

"FOL/SI partij van principes"

WILLEMSTAD — De FOL/SI is principieel en zal nimmer de positie van bedelaar innemen bij de vorming van een nieuwe coalitie op eilandsniveau. Dit verklaarde de FOL/SI-woordvoerder, Shon Garcia, tijdens het radioprogramma van de bruine partij. Mochten de wensen van het volk niet in de nieuwe coalitie naar voren komen, dan zal de FOL/SI haar conclusie trekken en dit ook met opgeheven hoofd doen.

Garcia had veel kritiek op de recente uitspraken van de MAN-woordvoerder, Eisden en de MAN-leider Don Martina. Volgens wie het volk de MAN niet heeft verworpen.

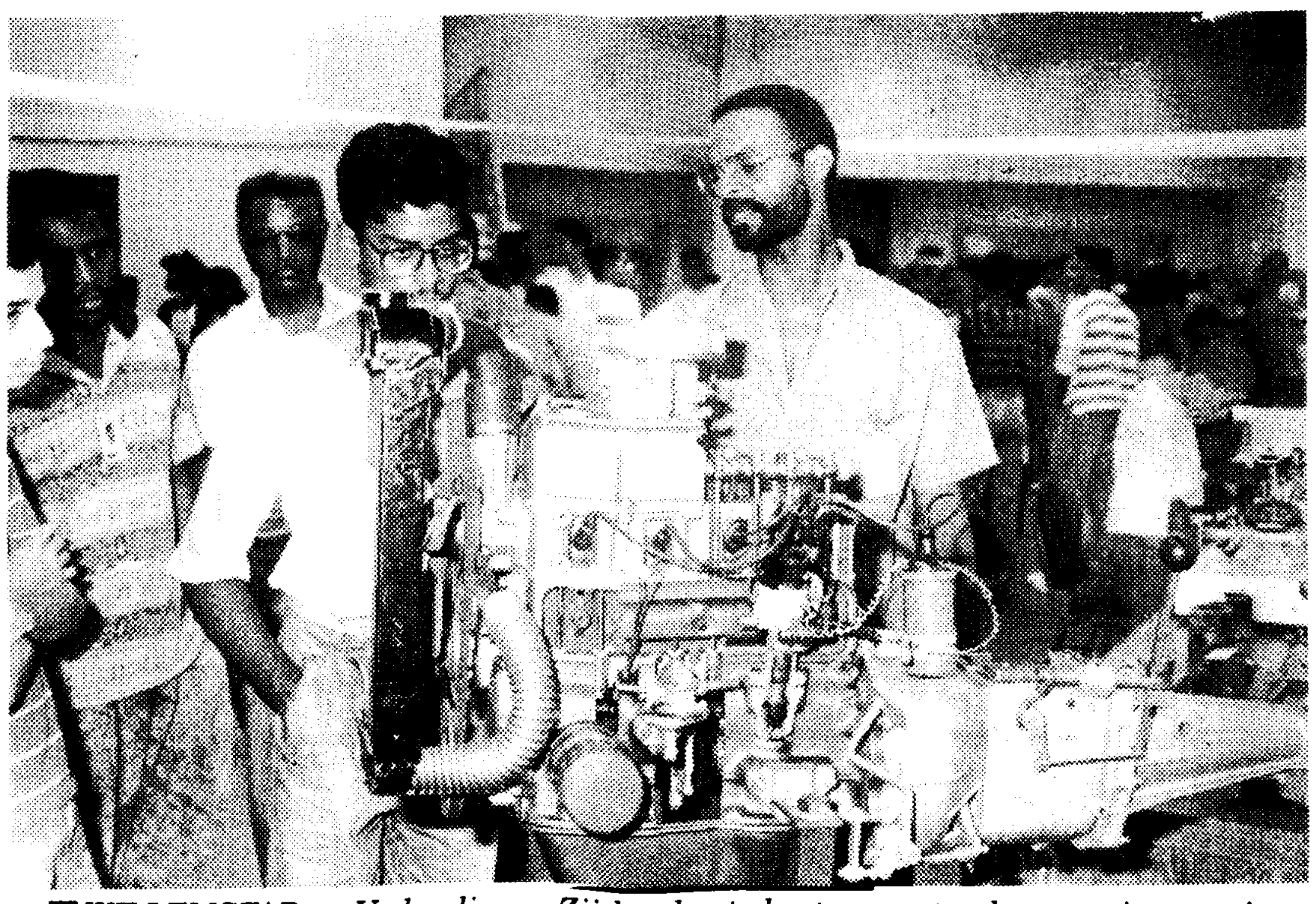
De woordvoerder noemde als voorbeeld de verkiezingsuitslagen van 1982 en 1987.

Toentertijd verklaarde Don Martina dat het volk de Democratische Partij duidelijk had verworpen. Volgens Garcia is nu het zelfde gebeurd met de MAN.

WILLEMSTAD — In verband met de aardbeving die begin deze week Costa Rica en Panama trof, heeft premier Maria- Liberia-Peters telegrammen gestuurd naar de consuls van die landen op de Nederlandse Antillen. Het betreft Irma Fonseca de Turco (Panama) en Mario Morales Carrasco (Costa Rica).

De eerste minister vraagt hen aan hun respectievelijke regeringsleiders het medeleven over te brengen van de Antilliaanse overheid en de bevolking. Ze heeft het in het schrijven over de "pijnlijke tragedie" die deze landen heeft getroffen. "Dat de Almachtige uw president, regering en vele getroffen landgenoten kracht en wijsheid geve opdat deze moeilijke momenten het hoofd geboden kunnen worden," aldus Maria Liberia in haar boodschap aan Guillermo Endara van Panama en Rafael Angel Calderon Fournier van Costa Rica.

De beving heeft zoals bekend behoorlijk wat mensenlevens geëist; de schade aan de infrastructuur loopt in de honderden miljoenen dollars. Beide landen hebben op derde landen en internationale instanties een beroep gedaan voor hulp. Die komt trouwens al op gang.

■ *WILLEMSTAD — Veel belangstelling was er gisteren in het ITC voor de beroepenmarkt voor middelbare scholieren. Zij konden te kust en te keur bij verschillende beroepenstands terecht. De meeste belangstelling ging naar de stands waar iets te zien of demonstreren was, zoals hier, waar de werking van een motor wordt uitgelegd.*

Beroepenmarkt in ITC:

Veel belangstelling voor gimmicks en demonstraties

WILLEMSTAD — Vrijdag stond het ITC de hele dag in het teken van de jeugd. In de grote hal stonden overal stands opgesteld waar de jeugd van Curaçao inlichtingen kon krijgen over alle mogelijke beroepen die mogelijk zijn. Meer dan vijftig bedrijven en instellingen stonden daar om te vertellen over de mogelijkheden binnen hun bedrijf.

En dat ging nooit om slechts een bedrijf. Bij ieder bedrijf zijn vele vakmensen werkzaam op verschillend terrein. Bij accountantsbedrijven kun je ook terecht voor allerlei administratieve beroepen, bij DOW liggen de technische kanten zeer uiteen.

Ieder bedrijf had zijn stand zeer goed aangekleed. De leerlingen wisten niet hoeveel kanten ze tegelijk moesten uitkijken. Radio Korsou stond er met een complete studio, waarvandaan interviews werden uitgezonden, maar ook een quiz werd georganiseerd. Bij de politie stonden aangeklede etalagepolitieagenten en bijvoorbeeld een motor, de marechaussee liep rond in vol gevechtstenue. Er stond een ambulance die iedereen van binnen kon bezichtigen, er stonden ziekenhuisbedden, een couveuse met een 'echte' baby erin.

Veel bedrijven konden via de computer het een en ander van de interne gang van hun bedrijf laten zien en de juwelier zat ter plekke sieraden te maken. Dit zijn natuurlijk slechts enkele voorbeelden. Over het algemeen hadden de bedrijven zeer veel aandacht besteed aan de presentatie van hun bedrijf en die presentatie wekte de belangstelling van de leerlingen.

LEZINGEN

's Morgens was de beroepenmarkt voor de voorexamenklassen van het HAVO en VWO. Bijna duizend leerlingen liepen langs de kramen. In de ochtenduren werden ook enkele lezingen gehouden. Dat liep af en toe stroef. Je kon je van tevoren opgeven voor een lezing. Maar als je zoveel te zien hebt, is het moeilijk jezelf los te rukken. Daarom kwamen verschillende leerlingen die zich voor lezingen opgaven niet opdagen. Er waren leukere dingen te zien. In die informatie die ze daar konden opdoen, zouden ze later wel zoeken. Of op de markt.

's Middags was het veel drukker dan in de ochtenduren. Toen stond de markt open voor studenten van de UNA, de MAO, het MBO, de PA, de MAVO, het LBO en alle andere belangstellenden, zoals bijvoorbeeld de ouders. Meer dan drieduizend mensen bezochten 's middags de beroepenmarkt om informatie te halen, hoewel zowel 's morgens als 's middags een groot aantal verzamelaars van reclamemateriaal aanwezig was. En ondanks hun leeftijd bleken ze gek op een ballon, een balpoint, een pet of een bloknootje. Daarop hadden de verschillende bedrijven ook ingespeeld.

BRAND

Zowel in de ochtend als in de middag werd door de brandweer een demonstratie gehouden. Op het terrein aan de zijkant van het ITC stond een wrak met een gewonde erin. Die gewonde werd met snijbranders uit het wrak gesneden, met een ambulance afgevoerd, waarna helaas de 'auto' in brand vloog. Die brand werd door de brandweer met overtuigend materieel geblust.

Tussen de middag hield ook de politie een demonstratie. Een groep jonge agenten liet een overtuigende exercitie-demonstratie zien. Dat daarbij een deel van een geweer verloren ging verhoogde de stemming, bij de toeschouwers, maar de agenten konden er gelukkig zelf ook om lachen.

MEISJES

De beroepenmarkt bood de jongeren een heel goede gelegenheid om zich te oriënteren op de toekomst. De scholieren kwamen dan ook met de meest uiteenlopende vragen over de gepresenteerde beroepen en welke opleiding daarvoor nodig is.

Een van de aanwezige militairen viel het op dat er dit jaar zoveel meisjes waren vergeleken met andere keren. Ook merkte hij op dat zij heel andere vragen stellen dan de jongens.

De heren vroegen heel direct wat ze met het beroep konden verdienen en hoe ze zo snel mogelijk directeur konden worden. De dames toonden zich iets bescheidener en meer geïnteresseerd in het werk zelf.

De beroepenmarkt werd dit jaar georganiseerd door de Kamer van Koophandel in samenwerking met het bemiddelingsbureau Mon Art, een samenwerking die aan het resultaat te zien een groot succes genoemd mag worden.

Maria College en MIL uiten kritiek:

Leerlingen ziek naar huis door luchtvervuiling Isla

WILLEMSTAD — De leerlingen van het Maria College en het Maria Immaculata Lyceum (MIL) zijn woensdag gehinderd door de stinkende gassen van raffinaderij Isla. In een persbericht wordt de luchtvervuiling van het bedrijf bekritiseerd.

De wijken Welgelegen, Habaai en Marchena werden die dag overdekt door een ondraaglijke stank. Verschillende kinderen zijn ziek geworden en moesten overgeven.

Door middel van een bericht in de krant willen de leerlingen hun bezorgdheid en ontevredenheid uitdrukken over deze luchtvervuiling. Vele malen zijn ze het slachtoffer geworden van de vieze lucht van de raffinaderij en ze zijn bang dat dat in te toekomst weer gaat gebeuren.

EVACUATIE

Deze week was het zo erg dat ze door de scherpe lucht gedwongen werden tot evacuatie. De lessen werden onderbroken en de kinderen konden naar huis gaan. Ook gebeurt het vaak dat de kinderen zich niet kunnen concentreren op de les door de slechte lucht die hun neus en longen infecteert.

"Wie is hiervoor verantwoordelijk, wie kan er iets doen", willen de kinderen weten. De kinderen vragen de directie van de Isla om een oplossing te zoeken voor deze vervelende situatie die hun toekomst belemmert. "Studeren is alleen mogelijk in een gezonde omgeving", zo besluiten de leerlingen hun brief aan de Isla-directie.

GESPREK

Inmiddels heeft het bestuur van het buurtcentrum Wichi/Marchena gistermorgen rond de tafel gezeten met een aantal Isla-vertegenwoordigers, zoals onder anderen de general manager en de woordvoerder Nils de Paula.

De buurtbewoners hebben hun voorwaarden naar voren gebracht en de Isla-vertegenwoordigers hebben uitgelegd wat zij op lange en korte termijn doen om de luchtvervuiling tegen te gaan. Tevens is er een rondleiding gegeven in de raffinaderij.

"Het was een positief gesprek", aldus Kenneth Valpoort, de voorzitter van het buurtcentrum, "maar we zijn nog niet tevreden, want onze voorwaarden zijn niet ter harte genomen."

Het buurtcentrum zal volgende week via een advocaat een brief sturen met daarin concreet de voorwaarden opgesteld waaraan zij willen dat de Isla voldoet. Kunnen de partijen tot een positieve overeenkomst komen, dan wordt de aangekondigde rechtszaak achterwege gelaten.

Lukt het niet, dan stapt het buurtcentrum alsnog met een klacht naar de rechter.

Winnares verkiezingsprijs

■ *WILLEMSTAD — Bij Toko Zuikertuintje vond onlangs de uitreiking plaats van de prijs aan de winnaar van de politieke prijsvraag.*

Er waren in totaal 416 inzendingen, waarvan 15 het goede antwoord vermelden. Uit de goede inzendingen kwam Gilda Henriquez uit de bus als winnares van de eerste prijs. Zij won een diner voor 2 personen bij Fort Waakzaamheid. Op de foto het moment waarop zij de tegoedbon voor het etentje ontvangt van Sietse Woudstra, directeur van Toko Zuikertuintje.

Formatie-gesprekken begonnen:

Op St. Maarten zijn alle opties nog open

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Alle formatieopties zijn nog open, nadat gisteren formeel de besprekingen om te komen tot een nieuwe coalitie op St Maarten van start gingen. DP-leider Claud Wathey en SPA-leider Vance James Jr lieten na de eerste ontmoeting in het midden met wie of welke partij men zal gaan samenwerken. Het enige dat beide benadrukten was dat het welzijn van St Maarten en haar inwoners het allerbelangrijkste is. Belangrijk is, benadrukten beiden, dat vóór eind mei de knoop wordt doorgehakt.

SPA-leider Vance James, wiens partij 4 van de 9 zetels behaalde op 12 april, heeft het initiatief genomen om met de partijen (DP van Wathey en PDP van Millicent de Weever) te gaan praten. De DP kreeg 3 zetels en de PDP 2. James zei dat zijn partij hoe dan ook in de coalitie moet zitten, omdat deze partij de meeste aanhang heeft.

Wathey en James ontmoetten elkaar gisteren onder vier ogen, vóór de onderhandelingscommissies met elkaar aan tafel gaan zitten. Ook vond een bespreking plaats tussen James en mevrouw De Weever. Zij maakte melding van een "zeer goed gesprek" maar benadrukte dat het prematuur is een conclusie te trekken. Intussen heeft de PDP gunstig gereageerd op een uitnodiging van de SPA voor een ontmoeting tussen de onderhandelingsdelegaties.

James en Wathey maakten evenzo melding van het feit dat het 'prematuur' was nu al te zeggen welke coalitie gevormd zal worden. Wathey zei wel te erkennen dat zijn partij water bij de wijn moet doen."We kunnen niet de hele taart hebben," aldus Wathey die vindt dat het tijd is geworden de politieke tegenstellingen in de ijskast te zetten, "terwille van het eiland."

Vance James had het over een 'geef en neem-proces' zoals dat bij alle coalitiebesprekingen het geval is. "Dit is het begin, er komen meer gesprekken en dan zal blijken in hoeverre we elkaar kunnen vinden."

TE HUUR
GROOT WOONHUIS

4 sl. kamers, 3 badk., aparte berging + meiden-kamer, tuin met grasveld.
Tel. 34840 (Aruba)

Luxe appartement/ airco
TE HUUR
voor toeristen
$ 40 per dag
Korvetstraat 1
Tel. 22723 nà 18.00 uur

GEVRAAGD
ERVAREN VERKOOPSTER
Min. 25 jaar

Bel tel. 38009
voor afspraak tussen
10.00 a.m. - 5.00 p.m.

SOON IN ARUBA

ELANTRA

beton -Tom

PRECASTING - BUILDING AND TRADING COMPANY

VOOR AANNEMERS EN ZELFBOUWERS

Weet U hoeveel Uw beerput zal gaan kosten?

Indien U de put ontgraaft op de juiste maten, en ook de bodem waterpas heeft geëgaliseerd, kunnen wij U een gewapend betonnen put leveren. (uitgevoerd in prefab -beton).
Ook het plaatsen (doch voor kraan bereikbaar). Binnen 4 uur door vakmensen geplaatst.

- **nuttige inhoud ± 6 m3 onder de inlaat.**
- **alle wanden zijn voorzien van draingaten.**
- **binnenzijde 2 maal behandeld met inertol.**
- **deksel voorzien van ontluchting en pompgat.**

U BENT GEREED VOOR AANSLUITEN EN AANVULLEN!

Bent U geïnteresseerd, tel.32050 of fax 38070.

Pitastraat 4 - Oranjestad.

CROMLECH'S

Gedrag en Gehoorzaamheid cursus VOOR HONDEN
Aanvang nieuwe cursus: Zondag 28 april
Anneke J. Hoogland v.d. Wijs
L.G. Smith Blvd. 560
TEL.: 33220 of 36977

PELICAN WATERSPORTS INC.

We are looking for :

Sales - Representatives

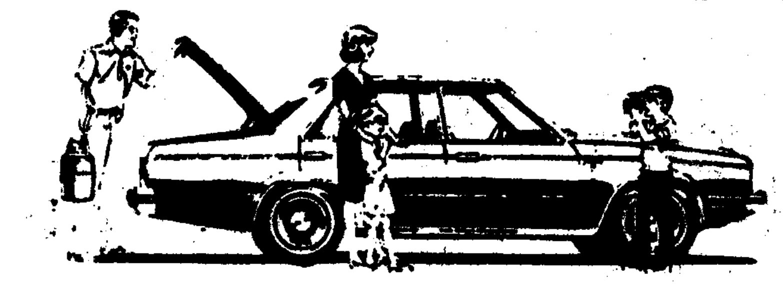
to be stationed at lobby-desks in various hotels
(Full-time and Part-time)

Requirements :

- Ability to speak ENGLISH fluently
- Outgoing personality
- Good appearance
- Good communication skills
- Minimum age : 22 years

We offer a basic salary plus commission.
Must be willing to work 6 days per week.

For more information and application please contact :
Lica Britton (Sales Coordinator)
Tel. : 31228

Heeft U wel eens nagedacht over Uw PENSIOEN?

En daarbij inclusief voor dezelfde premie een aantal noodzakelijke dekkingen?

Dan volgt hierbij de ideale oplossing voor U.

VOORBEELD: Man 32 jaar.

Op 62-jarige leeftijd komt incl. winstprognose tot UITKERING:	**f. 38.000,-**
Bij overlijden voor het bereiken van de 62-jarige leeftijd komt incl. winstprognose tot UITKERING	**f. 38.000,-**
Bij overlijden ten gevolge van een ongeval komt incl. winstprognose tot UITKERING:	**f. 58.000,-**
Bij algehele of gedeeltelijke invaliditeit komt maximaal tot UITKERING:	**f. 20.000,-**
PREMIEVRIJSTELLING bij algehele of gedeeltelijke invaliditeit.	

Dit hele PAKKET voor slechts f.53,90 per maand.

Informeer geheel vrijblijvend bij Uw broker:

REEBERG & ZONEN N.V.
Windstraat 11
Oranjestad
Tel.: 22775.

Een produkt van Fatum/Nat. Nederlanden

1949

ARUBA TRUSTKANTOOR N.V.

Aruba Trust Office Ltd.
Caya Betico Croes 67 — Tel.: 33221 - 21696

HOUSE FOR SALE

Splendid and luxurious residence at
BAKVAL
with 5 bedrooms and 5 bathrooms
walking distance from beach
on 949 m² long lease property

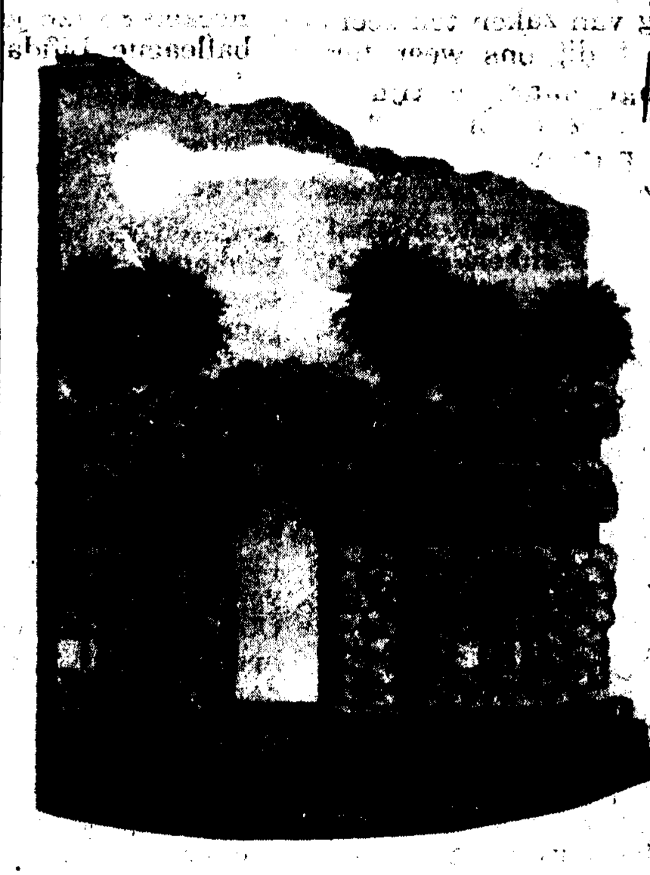
FOR ALL INFORMATION:

ARUBA TRUSTKANTOOR N.V.

HYATT REGENCY ARUBA

RUINAS DEL MAR

SUNDAY BRUNCH
EXTRAVAGANZA

INTERNATIONAL CUISINE

FASHION SHOW

LIVE MUSIC

FREE GLASS OF CHAMPAGNE

TIME : 10 am. till 3 pm.

INRUIL 7x250 INRUIL

Ieder van Uw oude ijskast, freezer, dryer, wasmachine, videorecorder, televisie en stove heeft tot 11 Mei 1991 een **inruilwaarde** van

250 florin bij aankoop van een nieuwe.

WIMCO
Oranjestad
Tel.: 22958 - 22959 - 21381 - 33594

Wij gaan door tot Moederdag 11 Mei

WIMCO
San Nicolas
Tel.: 45162 - 45061

KONINGINNEDAG

BIJ

BISTRO LE CLOCHARD

(Kaya Betico Croes tegenover Dowco)

BORRELUURTJE van 16.00 tot 18.00 uur
Miller bier tegen speciale prijs
First QUEEN CHAMPAGNE on the house
(vanaf 18.00 uur)
Gerookte zalm & seafood
* * * * *
Koninklijke mixed grill
* * * * *
Crèpes Beatrix
* * * * *
$ 22,50 no service charge

BISTRO LE CLOCHARD IS DAGELIJKS OPEN VAN 18.00 tot 23.00 UUR

Vrijdags van 17.00 - 19.00 uur John's BORREL UURTJE

Gratis snacks

OPENBARE VERKOOP
KRACHTENS RECHTERLIJK BEVEL

Op dinsdag 28 mei 1991 om 10.00 uur zal in de vergaderzaal van de Kamer van Koophandel van Aruba aan de Zoutmanstraat 21, ten overstaan van notaris mr F.E.E. Tjon Ajong, of haar plaatsvervanger krachtens rechterlijk bevel in het openbaar, bij opbod, aan de meest biedende worden verkocht:

een perceel eigendomsgrond groot 7.98 Are gelegen te Bucuruí op Aruba, kadastraal bekend als Land Aruba Eerste Afdeling Sectie L nummer 34, met de zich daarop bevindende betonstenen opstal van een tweeverdiepingsgebouw, plaatselijk bekend als "Bubali Resorts" en plaatselijk genummerd "Bucuruí 53" en alle verder aanbehoren.

De veilingvoorwaarden liggen ter inzage ten kantore van voormelde notaris en ter Griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

mr F.E.E. Tjon Ajong, notaris
Spinozastraat 3, Oranjestad, Aruba
Tel.: 22947/22611/37973 Fax.: 21303.

ARUBA DAILY
ENTERTAINMENT

GEZELLIG UITGAAN????
Natuurlijk met
RIUNITE ON ICE
Mercurius Trading Company

CATTLE BARON RESTAURANT

VANAVOND GEZELLIG UITGAAN?? Dan natuurlijk naar restaurant CATTLE BARON. Met internationale keuken, uitstekend voedsel, gezellige bar en prima service.

Diner 6 p.m. - 11 p.m.
L.G. Smith Boulevard 228.
Tel.: 22977.

Restaurant-Art Gallery
Gasparito 3
Phone: 37044-37144

Gasparito

Heerlijk dineren in een unieke, artistieke atmosfeer......
dat kan alleen maar bij Gasparito!

A touch of France in Aruba

RESTAURANT *La Vie en Rose*

Open nightly from 6:00 - 11:00 p.m.
Reservations suggested Telephone 3...55
L.G. Smith Boulevard adjacent to Paradise Beach Villas

Drive-In

Today at
8:30 & 12:00
Sunday at 9:00

" LOOK WHO'S TALKING TOO "
comedy 14 yrs.

Principal

Today at
8:30
Sunday at 8:30

" PREDATOR II "
action-thriller 18 yrs.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-257.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
DRIVE-IN: 20.30+24.00 uur **Look Who's Talking Too** (comedy, 14 jr.).
PRINCIPAL: 20.30 uur **Predator II** (action/science fiction).

* * * * * * * *

BOTICA'S (nachtdienst)
Pabao brug: Kibrahacha, tel.: 34908.
Pariba brug: San Lucas, tel.: 45199.

* * * * * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Santa Cruz: dokter J. Croes, Madiki Kavel 23, tel.: 34482/24797.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Westrate via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

* * * * * * * *

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk, gelieve Alarmcentrale op te bellen, **tel.: 115.**

* * * * * * * *

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wacht heeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

* * * * * * * *

WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU (Koningstraat 22, tel.: 24444): dagelijks van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur.
Maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz (28288) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

* * * * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: 38989 (24 uur per dag).

* * * * * * * *

AIDS-HOTLINE: Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * * * * *

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25): Voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

* * * * * * * *

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA: P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

* * * * * * * *

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Our House; 18.45 Style with Elsa Klensch; 19.00 Special: 'Orquesta de La Luz'; 20.00 Nos ku Nos; 21.00 CNN International News; 21.20 Sports Saturday; 21.45 Estreno; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

ZONDAG: 16.00 Studio Sport; 17.15 Paradise; 18.00 SUnday Movie; 19.30 Show-time; 20.30 Jesse Jackson Show; 21.15 CNN International News; 21.35 Sunday Sport; 22.00 Health Week; 22.15 Ballet; 22.45 Week in Review; 23.30 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

* * * * * * * *

DIVERSEN
SPORT
DRAGRACES **(Aruba Hot Rod Foundation)**: 18.00-01.00 uur 'Royal Nationals Races' - International Raceway Park Palo Marga.

* * * * * * * *

ZONDAG
DIVERSEN

PADVINDERSGROEP 'SAN DOMINICO': 10.00 uur koffiemorgen en sportdag - St. Annaschool te Noord.

HAVEN ORANJESTAD: 11.00-16.00 uur gelegenheid tot bezichtiging van Amerikaanse kustwachtboot 'USCGC Hamilton'.

SPORT
DRAGRACES **(Aruba Hot Rod Foundation)**: 14.00-20.00 uur 'Royal Nationals Races' - International Raceway Park Palo Marga.

* * * * * * * *

MAANDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

SPORT
BOWLEN: 08.00-18.30 uur start toernooi 'Eagle International 1991' - Ealge Bowling Palace.

* * * * * * * *

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

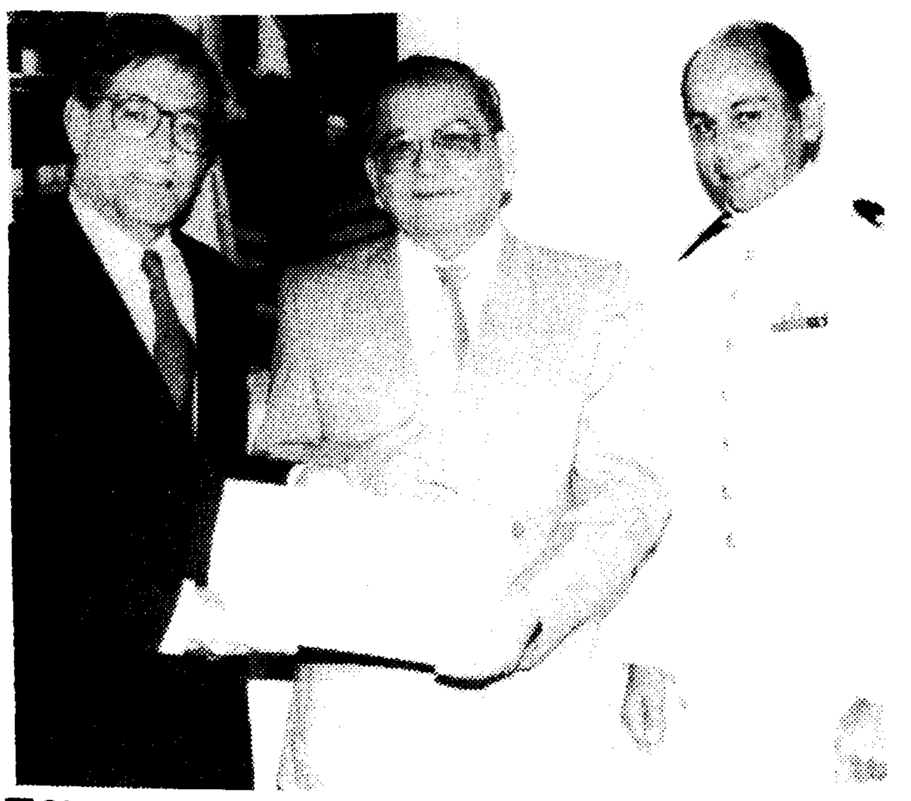
* * * * * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur ds Hessen; zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen.

* * * * * * * *

KAPEL MARINIERSKAZERNE SAVANETA; 09.30 uur oecumenische viering o.l.v. vlootpredikant J.G. Majoor en aalmoezenier P. Kortekaas.

* * * * * * * *

■ORANJESTAD — *Gouverneur Felipe Tromp ontving deze week beleefdheidsbezoek van de directeur Economisch beleid van de Koninklijke marine, mr. R.A.F. van de Kamp (links). Directeur Van Kamp werd tijdens zijn bezoek vergezeld door de commandant der Zeemacht Caribisch gebied, commandeur R.R. Rodrigues.*

Ontslagen bij GAS na weglopen klanten

AERUPUERTO REINA BEATRIX — General Air Services (GAS) heeft aan vijftien werknemers per 1 juni ontslag moeten aanzeggen. Oorzaak hiervan is dat dit afhandelingsbedrijf van vliegtuigen op de Arubaanse luchthaven twee grote klanten heeft verloren.

American Airlines laat de afhandeling in het vervolg door Air Aruba doen en de ALM gaat zijn counter in eigen beheer nemen. GAS heeft nu nog alleen de grondafhandeling van ALM en Continental Airlines.

In plaats van een verzoek bij de Ontslagcommissie in te dienen werd met de vakbond FTA overeenstemming bereikt dat de directie een ontslagpakket zou aanbieden aan betrokken werknemers. Dit ontslagpakket is door het merendeel van de werknemers aanvaard.

Dag van de dans

ORANJESTAD — Maandag 29 april is de Internationale Dag van de Dans. Dit feit zal ook op Aruba niet onopgemerkt voorbijgaan en velen zullen al vanaf de morgenuren aan de dans gaan als opwarmertje voor Koninginnedag.

In samenwerking met UNOCA en Artentic Productions zal TeleAruba maandagavond om kwart voor tien een speciaal dansprogramma uitzenden. Het betreft hier twee choreografieen van het Ballet Nuevo Mundo de Caracas en Djazzex Moderne Jazz Dance Company uit Nederland die vorig jaar gepresenteerd werden op het eerste internationale dansfestival dat op Aruba plaatsvond.

Bij de aanvang van het programma op maandag, zal de directrice van het festival, Wilma Kuiperi-Jansen, een inleiding geven.

Sportlotto

ORANJESTAD — Tijdens behandeling van de hoofdbegroting is gebleken dat de stichting Sportlotto in de periode 1987-1990 een bedrag van 1.117.123,29 florin uitgaf aan uitkeringen/subsidies aan sportorganisaties.

Bijna een kwart van dit bedrag — 244.276,90 — werd besteed aan de Lotto League (baseball voor kleine jongens) en Lottopiade. Hierna volgen — naar grootte van het bedrag — de organisaties: Aruba Lawn Tennis Bond 93.255,95, baseballclub Rockets 83.726, jongens voetballeague Lifida 50.933,60, Arubaanse Olympisch Comité 43.778, Arubaanse Voetbal Bond 33.975, Aruba Softbal Bond 29.104,45 en Amateur Baseball Bond Aruba 24.409,80.

Eman over begrotingsbehandeling:

'Staten functioneren niet naar behoren'

ORANJESTAD — De Arubaanse Staten hebben zich afgelopen dagen met de begroting 1991 bezig gehouden. Reeds drie ministers hebben in eerste ronde geantwoord en volgende week donderdag wordt de vergadering voortgezet.

AVP-fractieleider mr. Henny Eman had felle kritiek op de gang van zaken in de Staten, waaruit weer eens duidelijk zou blijken dat de Staten niet functioneren zoals het moet. "Tijdens behandeling van de begroting hebben we opnieuw de bewijzen gekregen, dat de Staten niet functioneren", aldus de leider van de groene partij. "Wij beschouwen de richting die we daardoor op Aruba ingaan als zeer gevaarlijk voor ons land".

In dit verband wees Eman erop dat het voornaamste recht van de Staten is, het zogenaamde budgetrecht, om de begroting vast te kunnen stellen en daardoor het beleid van de regering te leiden, zoals de Staten dit wensen. "Wij gaan dezelfde richting in als in de jaren 1983/85, toen de begrotingen ook te laat werden ingediend en de gelden waarover de Staten moesten belissen reeds uitgegeven waren". Volgens Eman zijn ook de cijfers die de regering nu aan de Staten voorlegt een farce.

"Men neemt de begroting van het jaar tevoren, verandert enige cijfers en percentages en stuurt dan de 'nieuwe' begroting naar de Staten", aldus Eman, "zonder dat hieruit duidelijk een beleid blijkt dat nu helemaal niet bestaat. Voorts zijn er geen jaarrekeningen met juiste bedragen beschikbaar. Kortom het is een chaos waarvan we het ergste vrezen".

In dit verband wijst Eman er in gesprek met de Amigoe op, dat het ontbreken van jaarrekeningen de Staten niet in staat stelt te controleren of de regering zich aan de goedgekeurde bedragen houdt. "Het is hetzelfde systeem dat wij jaren geleden kenden en dat Aruba toen in een chaos bracht. In de tijd dat wij in de regering waren", aldus ex-premier mr. Henny Eman, "zorgden wij ervoor dat de jaarrekeningen beschikbaar waren, zodat de Staten naar behoren hun werk konden doen".

Als voorbeeld haalt hij het huren van auto's aan waaraan twee miljoen florin werd uitgegeven. Jaren geleden is met dit soort beleid ook 340 miljoen florin de mist ingegaan, waarvan uiteindelijk het volk de dupe werd. "Uit de commentaren en beantwoording van vragen door de bewindslieden, blijkt overduidelijk dat zij niet weten wat er op financieel gebied gaande is, waardoor ook geen concrete zaken naar voren kunnen worden gebracht".

"Er bestaat bij de regering geen respect voor de Staten, hetgeen duidelijk blijkt uit beantwoording van vragen. Alleen blijkt eruit dat zij hun werk niet serieus nemen", aldus besluit Eman zijn verklaring. "Wij betreuren deze gang van zaken ten zeerste omdat dit ons weer terug brengt naar de tijd dat wijlen Betico Croes tot zijn gedeputeerden moest zeggen, dat zij beter konden aftreden omdat zij Aruba tot zinken brachten".

Oduber in Tros-documentaire:

Onderhandelingen met Coastal vanuit een nadelige positie

=door Mike Willemse=

ORANJESTAD, AMSTERDAM — Onder de titel 'Aruba terug in de Olie' zond gisteravond de Nederlandse televisieomroep TROS een twintig minuten durende documentaire over Aruba uit. "Tot nu toe was Aruba voornamelijk afhankelijk van het toerisme, maar afgelopen zaterdag opende minister-president Nelson Oduber na ruim zes jaar de raffinaderij Coastal", zoals de weinig nieuwe bevattende TROS-documentaire meedeelde.

Een TROS-reportageteam met verslaggeefster Yvonne Habets verbleef daarvoor zo'n tien dagen op Aruba. Terwijl andere Nederlandse omroeporganisaties, zoals het NOS-Journaal, geen belangstelling toonden, was de officiële opening van de Coastal-raffinaderij te San Nicolas voor de TROS-actualiteitenredactie, onder leiding van eindredacteur Gerard Baars, voldoende aanleiding om ruimschoots aandacht te schenken aan Aruba. De TROS-reportage gaat terug in de tijd tot 31 maart 1985 toen de Lago (Exxon) haar deuren sloot. Daarvoor wordt veelvuldig gebruik gemaakt van dramatische archiefbeelden, die zwart/wit werden gemaakt, uit eerdere TROS-produkties van onder andere oud-TROS verslaggever en oud-Amigoe hoofdredacteur Ard Horvers.

BARAKKEN

"In vijf jaar tijd schieten de luxe hotels en resorts als paddestoelen uit de grond. Maar Aruba kan de bouw niet aan en trekt veel Zuidamerikaanse werknemers aan die echter vanwege het huizentekort in barakken worden aangebracht", zegt de commentaarstem. "Momenteel beschikt Aruba over zevenduizend hotelkamers en appartementen. Het toerisme op Aruba ontwikkelt zich snel. Te snel en er komt een hotelstop. Aruba richt zich nu ook op andere bronnen van inkomsten naast het toerisme: de olie-industrie en de vrije zone als centrum van Aruba als doorvoerhaven in het Caribisch gebied.

Op Aruba wonen volgens de reportage ongeveer zeventigduizend mensen, waarvan twaalfduizend buitenlanders. Coastal biedt aan ongeveer duizend mensen werk, onder wie slechts 250 Arubanen. De Amerikaanse oliemaatschappij investeerde ongeveer 250 miljoen dollar in een reeds gedeeltelijk gesloopte raffinaderij. De bedoeling is te starten met een produktie van 150 duizend barrels per dag om deze op termijn te verdubbelen.

In de TROS-reportage zegt oppositieleider van de Arubaanse Volkspartij (AVP) mr. Henny Eman: "Wij hebben niets tegen Coastal, maar tekenen wel bezwaar aan tegen het nadelig contract en de relaties die de Coastal onderhoudt met nietbevriende landen. De voordelen zijn voor Coastal en niet voor Aruba. Er is daarom een regering binnen een regering ontstaan".

Minister-president Nelson Oduber zegt daarentegen: "Tot nu toe hebben wij goede ervaringen met Coastal. Wel moesten wij vanuit een nadelige positie onderhandelen omdat er al contracten waren getekend voor de ontmanteling van de raffinaderij". Welke concessies het Arubaanse kabinet heeft moeten doen, wordt niet duidelijk.

Toch gaat Aruba niet voor de wind. Er bestaat een groot woningtekort, de luchthaven, de water- en elektriciteitscapaciteiten en het wegennet schreeuwen om grootscheepse uitbreiding. Oduber rekent voor dat Aruba in de komende vijf jaar een investering van vierhonderd tot zes miljoen florin in de infrastructuur zal moeten doen.

Tot slot gaat de reportage in op de milieuvervuiling door de olie-industrie. Beelden tonen aan dat in het verleden niet altijd zorgvuldig met het milieu is omgesprongen. Op dat moment klinkt de commentaarstem: "Laten wij hopen dat dit in de toekomt wordt geregeld". Volgens Oduber is het wat betreft milieu-aangelegenheden met Coastal beter geregeld dan met de Lago. "Coastal moet jaarlijks een bedrag storten in een fonds en wordt regelmatig gecontroleerd op de milieuverplichtingen".

In de TROS-reportage van verslaggeefster Yvonne Habets wordt een fout gemaakt als de commentaarstem zegt: "Per 1 mei aanstaande krijgt Aruba zelfs een eigen luchtvaartmaatschappij". Vervolgens wordt melding gemaakt van de plannen van Air Aruba om per 8 mei vier maal per week rechtstreeks Amsterdam-Aruba te vliegen.

ORANJESTAD — Op 1 mei aanstaande gaan de benzineprijzen bij de pompstations weer omhoog. Gasoline unleaded wordt 111,8 cent per liter en gasoline extra 108,9cent per liter.

Oduber: 'We leven in tijdperk computer'

ORANJESTAD — Premier Nelson Oduber, die vrijdag het seminar van KPMG toesprak, benadrukte dat vele mensen er nog niet van doordrongen zijn, dat we in het tijdperk van de computer leven. "Het gaat allemaal zo vlug", aldus premier Oduber, "dat wij ons door de computer niet moeten laten verrassen".

"Dit houdt in dat in ieder bedrijf rekening moet worden gehouden met elke individuele werknemer waarbij vooral de ontwikkelingen op computergebied in gaten moeten worden gehouden. Belangrijk zijn daarbij deze seminars om eenieder op de hoogte te houden", aldus de premier.

Oduber haalde aan dat de overheid de laatste jaren grote investeringen heeft gedaan in "data-communicatie", waardoor ook efficiënter gewerkt kan worden. Dit moet voor de overheid weliswaar minder kosten mee brengen, maar wél de service voor het publiek verhogen. De departementen, die reeds in de automatiseringsprojecten zijn opgenomen, zijn directie Belastingen, Ontvanger, Bevolking en DOW. Spoedig komen ook de politie, Personeelszaken en Interne diensten aan de beurt.

Premier Oduber juichte het toe, dat het kantoor KPMG een seminar voor de stuurgroep automatisering van de overheid organiseerde, hetgeen de verdere ontwikkelingen zeker ten goede zal komen.

Hotel blijft gewoon open

Kinderen beheer ontzegd bij Atlantis Hotel

ORANJESTAD — Aruba Entidad di Vivienda nv, bijgestaan door haar advocaat mr. C.A. Hese, is in het gelijk gesteld in het kort geding tegen Oscar Duarte Rey en Sergio Duarte, bijgestaan door mr. ing. Baptist, ten aanzien van het Atlantis Hotel te Noord.

De gedaagden werd bevolen om binnen twee uur na betekening van het vonnis, onder afgifte van alle in hun bezit zijnde sleutels, gelden en mogelijke bescheiden, het Atlantis Hotel te Saliña Cerca te verlaten. De rechter gaf de eisers de machtiging indien gedaagden in gebreke blijven, dit gebod te doen uitvoeren desnoods met behulp van de sterke arm.

Voorts werd gedaagden verboden de eigendommen van Aruba Entidad di Vivienda werderom te betreden op straffe van een dwangsom van vijfduizend florin. Voorts wordt hen verboden zich op welke wijze dan ook in te laten met het bestuur van haar directeuren, bestaande uit Clara Vega de Duarte en Lucila Duarte Barrios, zodat deze hun bestuur ongestoord kunnen uitoefenen, eveneens op straffe van een dwangsom van vijfduizend florin. Tenslotte werden de gedaagden Oscar Duarte Rey en Sergio Duarte veroordeeld tot betaling van de kosten van het kort geding, begroot op f.1.895.

Inmiddels is Atlantis Hotel gewoon geopend. Zoals bekend, ontstonden moeilijkheden over de directievoering van het hotel omdat de eigenaar/enige aandeelhouder Ariel Solomon Duarte Monage in februari 1991 in Venezuela overleed en geen testament had nagelaten. Zijn weduwe en exvrouw voerden de directie, doch daarna kwamen de kinderen van de overledene om hun aanspraak te doen gelden. Zij wilden het beheer van het hotel overnemen, waarna mr. C.A. Hese namens Aruba Entidad di Vivienda een kort geding tegen de kinderen aanspande en in het gelijk werd gesteld.

ling en duizend cruzeiros. Van het totaal bedrag werden alleen bedragen van 1.948,45 dollar en 840 Colombiaanse pesos verbeurd verklaard. Het grootste bedrag dat per geval in beslag werd genomen, bedroeg 13.810 florin.

Dat in de drugswereld niet alleen schatrijke barons opereren, maar ook leeglopers van de partij zijn, bewijst wel het feit dat op één van de arme drommels vijf Amerikaanse centen werden aangetroffen.

Beslag op inventaris casino Divi-hotel

ORANJESTAD — Namens de Algemene Bank Nederland (ABN) legde mr. Caspar Hese van het advocatenkantoor Hese & Offringa beslag op de algehele bedrijfsinventaris van het casino van het Divi Hotel dat beheerd wordt door Divisino nv.

Divisino is eigenaresse van het gebouw en casino en zou aan de ABN bijna 2.3 miljoen florin schuldig zijn. De ABN besloot tot de beslaglegging omdat Divi Holding Sint Maarten en Flamingo Enterprises Bonaire beide in gebreke zijn gebleven met hun betalingen en deze behoorlijk overschreden hebben. Ingevolge de kruisgarantie die stelt dat wanneer een der concerns in gebreke blijft met haar financiële verplichtingen aan de bank op die gronde ook de andere concerns kunnen worden aangesproken.

Vanmorgen was de deurwaarder in het casino nog doende met het tellen van de in beslag genomen gelden. Er zou een bespreking plaatsvinden hoe het beslag op het casino kan worden opgeheven.

Ten aanzien van het beslag dat Security Pacific Bank via advocaat mr. Roy Brown op Tamarijn en Divi Hotel legde, bestaan plannen om deze hotels begin juni te verkopen. Ten aanzien van de mogelijkheid dat Pacific Union Hotel de hotels gaat beheren, zal eerst een werkvergunning moeten worden aangevraagd.

Uit een verklaring van de ABN en Divi Hotels nv blijkt dat partijen elkaar gevonden hebben over de uitstaande lening van de ABN aan de beheermaatschappijen op Aruba, Sint Maarten en Bonaire en in het bijzonder ten aanzien van Divisino, de operator van het Alhambra Casino.

Bezichtiging Hamilton

ORANJESTAD — DE 'USCGC Hamilton' van de Amerikaanse Kustwacht is vrijdag de haven van Oranjestad binnengelopen waar zij tot maandag zal blijven. Voor het publiek bestaat zondag nog een kans om het schip te bezoeken tussen 11 en 16 uur. De 'USCGC Hamilton' is 378 voet lang en telt 180 bemanningsleden, van wie twintig officieren zijn.

Miniatuurboten en volksspelen

ORANJESTAD — Op Koninginnedag vindt vanaf tien uur miniatuurbootwedstrijden plaats. Het traject is van het Wilhelminapark naar de Surfside. De inschrijving van boten begint om negen uur bij de start voor de categorieën kleine boten (tot 35 duim lang) en grote boten (boven 35 duim).

Bij Sportvereniging Sportboys beginnen de traditionele volksspelen al vanaf negen uur zowel in het clubgebouw als op het veld te Angochi. Tussen de activiteiten door zal de dansgroep Kadu, gevormd door leerlingen van de Sint Jozefschool en onder leiding van Filomena Werleman, optreden.

Op het Undesa-veld te Savaneta beginnen om negen uur de adspirant-voetbalwedstrijden om de wisselbeker Undesa Royal Cup, beschikbaar gesteld door de Fundacion Centro Deportivo Savaneta. De deelnemers aan de wedstrijden zijn: kleine aspiranten: RCA, Juventud Tanki Leendert, Sportboys, Union Deportivo Savaneta (Undesa) en grote aspiranten: Estrella, Dakota, Unistars en Undesa.

Diploma's Enseñansa pa Empleo

ORANJESTAD — In de Dosvaclub vond donderdagvond de negentiende diploma/certificatenuitreiking plaats van Enseñansa pa Empleo. De uitreking geschiedde door de president van De Palm Tours, Harold Malmberg.

Voor de cursus 'rescue diver' ontvingen acht personen hun diploma, terwijl 156 personen hun diploma/certificaat uitgereikt kregen voor een van de cursussen: Portugese conversatie, bouwtimmeren, fijntimmeren, lassen, bookkeeping, supervisory techniques, advanced cook, assistant cook, water en bartender.

Enseñansa pa Empleo heeft sedert 1988 niet minder dan 3.533 diploma's uitgereikt. Aan cursist Bertha Fingal werden een ingelijste diploma en bloemen uitgereikt omdat zij de 3500ste geslaagde was.

Fraaie actie Zimmerman brengt Colombia winst

WILLEMSTAD — Een offensiever ingesteld Jong Colombia heeft gisteravond tegen Centro Dominguito een 1-0 overwinning behaald. Het doelpunt werd in de tweede helft gemaakt door Wendel Zimmerman, die met een onnavolgbare individuele actie Centro-doelman Siegfried Silonero verschalkte. Eerder werd in de eerste helft een treffer van Jong Colombia wegens een overtreding door scheidsrechter Hector Weert geannuleerd.

Centro en Jong Colombia waren de enige ploegen die nog niet in actie waren geweest in het nieuwe seizoen. Eerder won Victory Boys van SUBT, Sithoc en Jong Holland en deelden Scherpenheuvel en Undeba de punten.

De eerstvolgende competitiewedstrijd zal pas op 3 mei plaatsvinden. Morgen wordt niet gespeeld in het kader van de competitie omdat Sithoc als Antilliaans kampioen, de vertegenwoordiger van Haïti ontvangt voor de thuiswedstrijd in het kader van het Concacaf-toernooi. De Collegialen staan voor de moeilijke opgave een 0-3 achterstand weg te werken.

Volgende week woensdag wordt niet gespeeld in verband met de feestdagen. De eerstvolgende speeldag is dus vrijdag 3 mei. Sithoc moet dan zelf in actie komen tegen Scherpenheuvel.

Sports Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
Geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur.

SOFTBALL
(Asosiashon di Softbòl di Kòrsou)
17.00 uur St. Joris/Buget vs H.R.D./Isla
19.30 uur Rising Trotters vs Sta. Rosa/De Antillen
21.00 uur Cardenales vs Pichingolo - Stadion Dr. Antoine Maduro.

BASEBALL
(AA-klasse)
19.30 uur Lagun Stars/Junghans vs Groot Kwartier Stars/ABN - Sentro Deportivo Kòrsou.

****

ZONDAG
BASEBALL
(Liga Hubenil)
10.00 uur Contupo/Sorpresa vs Royal Scorpions/Mr. Baseball;
13.00 uur Armendares/Island Finance vs Coco Rico/Junghans;
16.00 uur Sta Rosa/Casa Nena vs Blue Hawks/Lusa - Don Nicho Hurtado Ballpark.
(AA-klasse)
10.30 uur Lagun Stars/Junghans vs Wild Cats/Banco di Caribe;
14.30 uur Sta. Rosa Indians/Mennen Speedstick vs Sta. Maria Pirates/Wallé Construction - Tio Daou Ballpark.
10.30 uur Groot Kwartier Stars/ABN vs Sorpesa;
14.30 uur Amstel Brewers vs Royal Scorpions/MCB - Sta. Maria Ballpark.

DRAGRACES
(DRAC)
16.00-18.00 uur roadtests - Koraal Tabak.

WIELRENNEN
(Curaçaosche Wielerbond)
09.00 uur start+finish 75-km circuitwedstrijd op de EEG-weg.

VOETBAL
(CONCACAF)
18.00 uur Sithoc vs Haïti - Sentro Deportivo Kòrsou.

SOFTBALL
(Asosiashon di Softbòl di Kòrsou)
10.00 uur The Birds vs St. Joris Dioro
12.00 uur Sta Rosa Angels vs Cardenales;
14.00 uur Otrobanda San Chuchi vs Blue Diamonds;
16.00 uur Paradise vs St. Joris/Budget;
18.30 uur Paradise vs Chez Susènne;
21.00 uur Pichingolo vs Cardenales - Stadion Dr. Antoine Maduro.
10.00 uur Rising Trotters vs Red Apaches;
12.00 uur Happy Angels vs Malta Amstel;
14.00 uur Pichingolo vs Buena Vista;
16.00 uur Nuevas Estrellas vs Hell Angels - CSB Ballapark Muizenberg.

Dames softbal

WILLEMSTAD — Het Curaçaose damessoftbalkampioenschap wordt vanavond voortgezet met de derde wedstrijd tussen Pichingolo/Nissan en Cardenales/Kentucky-Hardon Tea. De stand in de finaleserie is 1-1.

Cardenales opende de serie met een 3-0 overwinning dank zij knap werken van Shadira Pieters die de tegenpartij op twee honkslagen hield. Pichingolo beperkte in die wedstrijd zelf zijn mogelijkheden met zes veldfouten. Donderdagavond eiste Pichingolo echter met een ruime 9-1 score de winst voor zich op. Prisca Samboe was ditmaal de uitblinkster; de slagvrouwen van Cardenales kwamen niet verder dan vier honkslagen tegen tien van Pichingolo. Samboe was overigens ook goed aan slag met drie honkslagen in vier beurten.

De wedstrijd van vanavond om negen uur wordt evenals de voorgaande partijen in het Stadion Dr. Antoine Maduro gespeeld en wordt live uitgezonden door TeleCuraçao.

Jubilaris met pensioen

Onlangs werd op gezellige wijze afscheid genomen van de heer Reynaldo Jacobus die veertig jaren in dienst van de overheid erop heeft zitten. Laatselijk werkte hij bij de dienst sociale zaken. De foto laat het moment zien waarop de jubilaris die tevens met pensioen gaat, een enveloppe met inhoud overhandigd krijgt door het hoofd van de dienst Horsford. Links op de foto de dochter van de heer Jacobus.

Ennia schaaktoernooi:

Chin a Lien en Renaud veroveren eerste plaats

WILLEMSTAD — Met overwinningen op respectievelijk Thomas en Mirza nestelen Chin-A-Lien en Renaud zich aan de kop van het Ennia-toernooi, georganiseerd door de Nederlands-Antilliaanse Schaakbond.

In de partij (Nimzo-Indisch) Thomas-Chin-A-Lien heeft Thomas (wit) geruime tijd een licht ruimtelijk voordeel, waartegenover zwart een constante druk op het witte centrum stelt. Als zwart een doorbraak in het centrum forceert, kiest wit niet de beste verdediging. Zwart profiteert onmiddelijk hiervan, wint een pion en de kwaliteit en stelt met een mat-aanval de witte buiten gevecht.

In de partij tegen Renaud ruilt Mirza een loper voor drie pionnen. In het middenspel weet Mirza (zwart) met sterk aanvallend spel wit de ruil van twee lichte stukken tegen een toren af te dwingen en heeft met een overwicht van twee pionnen in het eindspel van toren (wit) tegen loper, goede kansen op minstens remise. Door een misgreep verliest Mirza echter een pion en verkrijgt wit een gevaarlijke vrijpion. Met een serie krachtzetten dwingt de zeldbewuste Renaud zijn opponent tot opgeven.

In zijn partij tegen Bet laat Elias Barkmeyer (wit) duidelijk blijken dat hij een der spelers van de oude stempel is, waarmee terdege rekening moet worden gehouden. In een mooie aanvalspartij, waarin Elias niet schroomt met een goed berekende paardoffer de zwarte koningstelling open te breken, weet hij beslissend materiaal voordeel te behalen en de partij te winnen.

De volledige uitslagen van de zesde ronde zijn: C. Thomas-G. Chin-A-Lien 0-1; L. Renaud-G. Mirza 1-0; S. Maduro-H. Strating 0-1; E. Barkmeyer - J. bet 1-0; P. Bregitha-A. Pinto 1-0; W. Richardson - F. Gerard 0-1; R. Martina-S. de Castro 0-1; I. Moronm-R. Scherptong 1-0; J. Blanken-A. Naarden 1-0; E. da Costa Gomez-J. Plaate 0-1; L. Abad 1 (bye).

De stand is thans 1/2. L. Renaud en Chin-A-Lien 5 punten; 3. C. thomas 4 1/2 punten; 4/6. E. Barkmeyer, H. Stragint en P. Bregitha 4 punten; 7/9. G. Mirza, F. Gerad en S. Maduro 3 1/2 punten; 10/13. S. de Castro, I. Moron, J. bet en A. Pinto 3 punten; 14/17. W. Richardson, R. Martina, J. Blanken en J. Plaate 2 1/2 punten; 18/20. A. Naarden, L. Abad en R. Scherptong 2 punten en 21. E. da Costa gomez één punt. Met mijn punten uit zes partijen zijn Renaud en Chin-A-Lien reeds verzekerd van plaatsing in de finaleronde van het toernooi. In de topgroep (nr. 3 tot en met 13) wordt het dus in de laatste ronde hard "vechten" om een van de resterende vijf plaatsen voor de finaleronde te bemachtigen.

Donderdag 2 mei aanstaande wordt de zevende en laatste ronde van de voorronde gespeeld met de volgende partijen: G. Chin-A-Lien-L. Renaud, E. Barkmeyer-C. Thomas, H. Strating-P. Bregitha, G. Mirza-I. Moron, S. de Castro-F. Gerard, J. Bet-S. Mduro, A. Pnto-W. Richardson, R. Martina-J. Blanken, J. Plaate-L. Abad, R. Scherptong-E. da Costa Gomez, A. Naarden: vrij. Deze wedstrijden, die echte "schaak-knokpartijen" beloven te worden, vinden plaats in het schaaklokaal van de SV Capablanca (Plantersrust 5) om acht uur 's avonds. Schaakliefhebbers zijn hiervan van harte welkom.

* * * * *

HOCKEY / UTRECHT - Ton van Gils heeft zijn contract als mannen hockeycoach bij de Utrechtse ploeg Kampong met een seizoen verlengd. Van Gils, bezig aan zijn eerste seizoen, won onlangs met de Utrechtse formatie de Europa Cup II.

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

LEDEN-AANTAL NU ALS NORM GEHANTEERD
Sjoelbond, kegelbond en kloot en kogelwerpers blij
Landelijke sport-organisaties akkoord nieuwe subsidie-regeling

PAPENDAL - Na drie jaar onderhandelen gaan de landelijke sportorganisaties akkoord met een nieuwe wijze van subsidiering. Bij de verdeling van de zestien miljoen, die daarvoor op de WVC-begroting staat, wordt het leden-aantal als norm gehanteerd, zij het dat 'oude' rechten voor een kwart in de nieuwe regeling zijn verdisconteerd.

Voorwaarde is wel, dat de 1,4 miljoen gulden, die WVC extra ter beschikking heeft gesteld, structureel is en niet zal worden aangetast door bezuinigingen, die mogelijkerwijs voortvloeien uit de tussenbalans en de kaderbrief. "Dan ontstaat een nieuwe situatie en zullen we ons opnieuw beraden" aldus NSF-vice-voorzitter Jan Berteling.

De Nederlandse Sportfederatie had anderhalf miljoen extra gevraagd voor de invoering van de budgetfinanciering. Dat geld zou van buiten de sport moeten komen. Inplaats daarvan schraapte de directie sportzaken binnen de eigen begroting 1,4 miljoen bijeen.

"In essentie is het voor de sport nog steeds onacceptabel. Maar met dit voorstel kunnen we leven", aldus Berteling, aangevend hoezeer het hier een kwestie van stikken of slikken voor de sport betreft. "Ons grootste probleem is dat bij de politiek de basis-infrastructuur van de sport zo slecht ligt. Men kan er geen leuke dingen mee doen."

Met de 1,4 miljoen extra kan de pijn van de voornaamste gedupeerden worden verzacht. De Koninklijke Nederlandse Zwembond krijgt het meest toegestopt. Inplaats van acht ton, zoals in het oorspronkelijke voorstel, behoeft deze bond nu nog maar twee ton in te leveren. Een ultiem succes voor de zaterdag afscheid nemende voorzitter Klaas van de Pol. De wielrenunie wordt ook ontzien en levert nu nog maar 66.000,- gulden in.

SJOELBOND EN KEGELBOND

De bonden, die er bij de herverdeling relatief het meest op vooruit gaan, zijn de Nederlandse sjoelbond, de kegelbond en de federatie van kloot en kogelwerpers. In absolute cijfers zijn dat de tennisbond met viereneenhalve ton en de Nederlandse ski-vereniging met f 420.620,-. Die laatste sportbond kende een grote leden-aanwas, omdat een ongevallen-verzekering werd gekoppeld aan het lidmaatschap.

Door de hantering van de macht van het getal, is de bepaling van wie wel en wie geen lid is van een sportorganisatie uiteraard cruciaal. De bonden denken hier nogal verschillend over en het NSF-bestuur slaagde er niet in een sluitende formulering te bedenken. De formulering waarmee men naar WVC gaat, zal worden aangescherpt, beloofde NSF-medewerker Wim de Heer.

De overgrote meerderheid van de bonden stemden tijdens de buitengewone NSF-vergadering op Papendal voor het voorstel. Slechts de ijshockeybond, de boksbond, de rugbybond en de badmintonbond stemden tegen. De "pluimballers" gaan er weliswaar op vooruit, maar lang niet zoveel als het geval was bij het oorspronkelijke voorstel.

DRIEKWART-EEN-KWART

Er lag echter ook een principieel verschil van mening aan ten grondslag. Voorzitter Nouwt beriep zich op een uitspraak van de vorige vergadering, dat niet verder zou worden meegewerkt aan de driekwart-eenkwart-variant, die de minister had voorgesteld. Het NSF-bestuur zwichtte echter voor de in het vooruitzicht gestelde 1,4 miljoen extra.

Als de minister akkoord gaat, kan de budgetfinanciering per 1 januari 1992 worden ingevoerd. Er komt dan een overgangsregeling van twee jaar voor de bonden, die er op achteruit gaan. Mochten zich de komende tijd fusies voordoen, dan zal nader worden bezien, wat voor effecten dat op de subsidieregeling heeft.

Duits doping-schandaal
Atleten moeten nu namen noemen

NEUSS - De onderzoekscommissie naar het doping-schandaal, dat eind vorig jaar via de Duitse media de atletiekwereld opschrikte, gaat in eerste aanleg drie atleten en drie trainers dagvaarden.

De hoogspringers Dietmar Mogenburg en Carlo Tranhardt moeten voor het tribunaal van de Duitse atletiekfederatie (DLV) maar eens met namen komen.

Het tweetal verklaarde indertijd, in goed gezelschap van sprinter Christian Haas die ook een oproep kan verwachten, dat tenminste de helft van de Duitse atleten bij het EK in Split zich hebben bediend van verboden spierversterkende of stimulerende middelen.

"Die drie moeten nu ook het lef hebben de beschuldigingen kracht bij te zetten door namen te noemen", zei Norbert Laurens, lid van de DLV-onderzoekscommissie.

De drie atletiektrainers die op het matje worden geroepen zijn Jochen Spilker, Heinz Husselman en Karlheinz Steinmetz. De eerste heeft zich teruggetrokken als bondscoach van de 400-meterloopsters, na beschuldigingen van dopingpraktijken.

Spilker zou de atletes, onder wie Helga Arendt en Silke Knoll, jarenlang van anabolica hebben voorzien. Van dezelfde praktijken worden ook Wattenscheid-manager Husselman en discus-bondscoach Steinmetz verdacht.

Vitesse met 2-0 verslagen
MVV zet eindsprint tegen degradatie in

MAASTRICHT - MVV heeft een eindsprint ingezet om ook volgend seizoen nog in de eredivisie te mogen voetballen. De Maastrichtse ploeg knokte zich met heus degradatie-voetbal langs Vitesse, 2-0. Het was de tweede achtereenvolgende zege, na de uitschieter bij SVV van vorige week (4-1).

Op de overwinning van de Limburgers viel niets af te dingen. De formatie was beter dan Vitesse op basis van agressiviteit. De Arnhemmers speelden te rustig. Uit niets bleek dat de ploeg van trainer Jacobs op jacht is naar Europees voetbal.

Slechts in het slot van de eerste helft maakte Vitesse zijn aanmerkelijk hogere klassering in Maastricht waar. Na de openingstreffer van de thuisclub trok de Arnhemse ploeg de wedstrijd tijdelijk naar zich toe. Opvallend was, dat doelman De Haan, onlangs na zwakke prestaties verwezen naar de reservebank, MVV overeind hield.

De Haan was teruggekeerd in het doel omdat eerste keus Agu wegens interlandverplichtingen naar Nigeria was teruggekeerd. De Haan behoedde MVV voor tegentreffers. Hij reageerde voortreffelijk op schoten van Van den Brom, Eijer en Visser.

Al in de negende minuut kwam MVV op voorsprong. De bal raakte in de kluts na een corner van Vincent, waarna Benneker inschoot. Na het offensief van Vitesse in het laatste deel van de eerste helft trok MVV na de hervatting het initiatief opnieuw naar zich toe.

De terugval van Vitesse was opmerkelijk, de agressie aan Maastrichtse kant evenzeer. Een kwartier voor tijd maakte Thal aan alle onzekerheid een einde. Hij kopte in na een voorzet van Linders.

Duitse beker:
Frankfurt weer tegen Werder

FRANKFURT - Ook Eintracht Frankfurt en Werder Bremen moeten hun halve finale in de strijd om de Duitse voetbalbeker overspelen. In Frankfurt werd het na verlenging 2-2.

Dinsdag kwamen MSV Duisburg en 1. FC Köln evenmin tot een beslissing. Beide ploegen slaagden er in 120 minuten niet eens in een doelpunt te maken.

Eintracht was in het vertrouwde Waldstadion het geluk kgist met het gelijke spel. In de 37e minuut al werd aanvaller Yeboah wegens natrappen uit het veld gestuurd. Eintracht leidde op dat moment wel, 2-1.

Werder Bremen, nog kansrijk in de strijd om de titel, kwam al na twee minuten op voorsprong. Routinier Korbel schoot in eigen doel. Klein (22e) en Binz (28e) zetten Frankfurt al vrij snel op 2-1.

Nadat Yeboah was weggestuurd ging Bremen op jacht naar minimaal de gelijkmaker. Dat deed de ploeg zonder tempo en overleg. Een toevalstreffer van Bode betekende in de 62e minuut nog wel 2-2. Verder kwam Bremen niet.

Maradona onder arrest wegens drugsbezit

BUENOS AIRES — Diego Armando Maradona is vrijdag in Buenos Aires gearresteerd wegens het bezit van drugs, dat heeft het Franse persbureau AFP gemeld.

De 31-jarige voetballer werd gearresteerd in het appartement van zijn zwager. Naast Maradona werden ook twee andere personen in hechtenis genomen. Hun identiteit is niet onthuld. De arrestatie werd geleid door commissaris Jorge Chiazzone, die belast is met de leiding van de anti-drugsactie bij de Federale politie van Argentinië.

Op 6 april werd de voetballer van Napoli geschorst voor vijftien maanden door de Italiaanse voetbalbond, nadat hij was betrapt op cocaïnegebruik. Even voor de uitspraak had de gevierde voetballer met zijn gezin de wijk naar zijn vaderland genomen.

Selectiebeleid ter discussie
Judoka's willen duidelijkheid

DEN HAAG - Een twintigtal vrouwelijke Nederlandse judoka's heeft zich tot het bestuur van de Judobond Nederland gewend om meer duidelijkheid te krijgen over het selectiebeleid.

Naar aanleiding van de affaire-De Kok is een brief geschreven. De judoka's verlangen een antwoord voor de Europese titelstrijd, die van 16 tot 19 mei in Praag wordt gehouden.

Het bestuur gaf bij de bezetting van de plaats voor het half-zwaargewicht in de Tsjechoslowaakse hoofdstad de voorkeur aan Marion van Dorssen. In twee recente toernooien werd Van Dorssen echter verslagen door de op de mat teruggekeerde ex-wereldkampioene Irene de Kok.

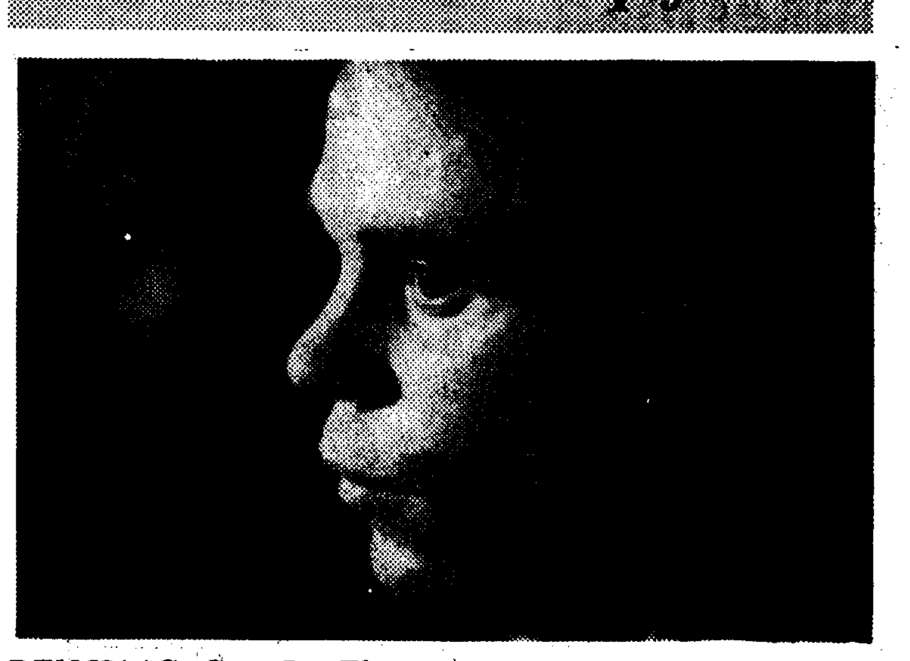
De 21 judoka's vragen duidelijkheid over de gehanteerde criteria en het puntensysteem op grond waarvan Van Dorssen werd gekozen. Verder bepleiten de judoka's een betere communicatie tussen de topsportcommissie en de bondscoach enerzijds en de judoka's en hun trainers anderzijds.

Als gevolg van de afwijzing voor Praag zijn de kansen van De Kok op deelneming aan het toernooi om het wereldkampioenschap (deze zomer in Barcelona) en de Olympische Spelen aanzienlijk gereduceerd.

Na de door De Kok gewonnen open Nederlandse titel kondigde De Koks trainer, Peter Ooms, aan met een eventuele afwijzing geen genoegen te nemen. Voor het toernooi in Nieuwegein had ooms al een juridisch raadsman in de arm genomen.

Naast De Kok en haar clubgenotes Monique van der Lee en Monique Aarts, behoren ook Jenny en Jessica Gal, beiden geselecteerd voor het Europese toernooi, tot de ondertekenaars. Een kopie van de brief is verzonden aan bondscoach Leo de Vries en de topsportcommissie, die Van Dorssen al in een vroeg stadium voor uitzending had voorgedragen.

Theunisse weer op fiets

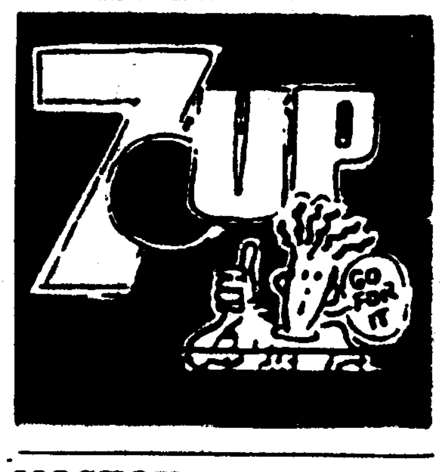

DEN HAAG - Gert-Jan Theunisse (foto) start niet in de ronde van Zwitserland. Als alternatief rijdt de tot 12 juni geschorste wielrenner de Midi Libre.

Theunisse keert op 12 juni terug in het peloton. Na een afwezigheid van een jaar begint de 28-jarige kopman van Cees Priem met de Ronde van Luxemburg aan de voorbereiding op de Ronde van Frankrijk.

Vervolgens neemt hij deel aan de Midi Libre (18 tot 24 juni) en de Omloop van de Mijnvalleien (25 tot 28 juni). Het Nederlands kampioenschap op de weg is de laatste test voor de Tour. Hoewel TVM afgaande op de actuele FICP-rangschikking niet rechtstreeks in aanmerking komt voor een startbewijs, gaat Priem ervan uit dat de organisatie zijn ploeg weer een wild-card verstrekt.

Theunisse heeft zijn trainingsstage in Alpe d'Huez vorige week afgebroken. Trainen was niet meer mogelijk wegens sneeuwval in de Alpen. De komende veertien dagen traint hij in Nederland. Op 8 mei vertrekt hij naar Tenerife. In gezelschap van onder anderen trainingsmakker Jos van der Pas legt hij op een hoogte van 2300 meter de laatste hand aan de come-back in het peloton.

MOSKOU - Spartak Moskou is door de voetbalbond van de Sovjet-unie met een boete van 200.000 roebel bestraft voor het missen van twee competitiewedstrijden.

Spartak, in de halve finale van het Europese toernooi voor landskampioenen uitgeschakeld door Olympique Marseille, gaf de voorkeur aan een lucratief oefentoernooi in Japan.

Naar Russische maatstaven is de boete zwaar. Volgens de officiële, maar zelden gehanteerde koers, vertegenwoordigt de stapel roebels een waarde van ruim zes ton.

Spartak zal niet aan de straf failliet gaan. Bij de ontmoetingen met Napoli, Real Madrid en Olympique Marseille kwamen steeds 100.000 toeschouwers opdagen. In Japan werd een bedrag in harde valuta geïncasseerd.

5-1 overwinning eigenlijk te weinig
Simpele winst Roda JC op eenvoudig Den Haag

KERKRADE - FC Den Haag heeft vrijdagavond Roda JC in Kerkrade op simpele wijze de kans gegeven het gedeukte moraal op te vijzelen. In een duel waarin alles draaide om de eenvoud wonnen de Limburgers wel heel simpel, 5-1.

Het was een geluk voor de Zuidhollanders dat de Limburgers niet alle kansen benutten. Anders was het voor de Hangenaars nog veel erger afgelopen.

Voetbal is simpel. Roda JC in het begin en FC Den Haag de hele wedstrijd overdreven. De ploegen vergaten alle regeltjes die bij het spel behoren. Zoals verdedigen, de bal goed plaatsen, positie kiezen en vooral kansen benutten. Tot vermaak van het leedvermaak van het handjevol mensen in Kaalheide.

Het Limburgse publiek nam genoegen met het hots-bots-knots-voetbal. De talrijke verprutste kansen namen ze aanvankelijk ook op de koop toe. Begrijpelijk na de saaie vertoning tegen Feyenoord een week geleden.

FC Den Haag had andere dan de verdedigende intenties van de Rotterdammers. Dat demonstreerden ze al na vier minuten. Een pass van Otto kwam bij Schellevis. Diliberto, stand-in voor de geschorste Boerebach, bleek weer eens te langzaam. Schellevis scoorde.

LEMS NODE GEMIST

FC Den Haag miste node Cor Lems. Zonder hem won de ploeg nog nooit. Roda JC had niet de beschikking over een aantal vaste waarden: Boerebach en Verhagen. Dat viel minder op.

De treffers van Roda JC kwamen ook al eenvoudig tot stand, omdat de verdediging van FC Den Haag meewerkte. De gelijkmaker van Van de Luer in de 13e minuut was niet te missen. In tegenstelling tot de treffer van de overal en vaak overbodig aanwezige Eugene Hanssen. Die kwam uit een moeilijk hoek tot scoren, 2-1.

Rene Hofman profiteerde pas bij de derde keer van de vrijgevigheid van de Hagenaars. Hij vond in de eerste helft twee keer Stam op zijn weg. In de 56e minuut strafte hij een fout van Purvis wel af, 3-1. FC Den Haag, vanaf het begin al aanvallend, speelde vanaf dat moment alles of niets. Het werd niets. Diliberto van afstand en Arnold met een kopbal bepaalden de royale overwinning voor Roda JC op 5-1.

Siemerink naar derde ronde Singapore
Forget en Ivanisevic volgen Edberg en Agassi in Monte Carlo

MONTE CARLO - Guy Forget en Goran Ivanisevic hebben op de gravelbaan van Monte Carlo de weg naar de kwartfinales niet kunnen vinden.

De Fransman en de Joegoslaaf volgden Stefan Edberg en Andre Agassi, die al eerder strandden. In Singapore drong Jan Siemerink door tot de derde ronde. De als tweede geplaatste Nederlander elimineerde de Mexicaan Luis Herrera.

In het met een miljoen dollar, bijna twee miljoen gulden gedoteerde toernooi in Monte Carlo kreeg de als derde getipte Forget geen been aan de grond tegen Goran Prpic. "Graveltennis is een heel ander spelletje", sprak de verbouwereerde Forget. Met goede resultaten in Australië had de Fransman de laatste maanden een naam opgebouwd.

In Monte Carlo beging hij niet minder dan dertig fouten. De Joegoslaaf stond zijn tegenstander slechts twee games toe: 6-2, 6-0. Diens landgenoot Ivanisevic, vijfde op de plaatsinglijst, maakte de Duitser Carl-Uwe Steeb tenminste nog een set afhandig: 2-6, 6-0, 6-2.

Zoals wel vaker blijkt Boris Becker wel de oppositie te kunnen weerstaan. Als enige van de top-vijf schaarde de Duitser zich bij de laatste acht. Dat gebeurde ten koste van de Sovjet-tennisser Alexander Volkov.

BECKER LOERT

Becker bleef na het verlies van de eerste set geduldig op zijn kansen loeren. Het is pas zijn tweede graveltoernooi dit jaar: nog nooit heeft de Duitser een groot toernooi op gestampte dakpannen naar zijn hand kunnen zetten. Bij 3-1 in de tweede set had Becker het juiste ritme te pakken en bleek de als zestiende geplaatste Volkov geslagen: 3-6, 6-1, 6-1.

Becker treft in de kwartfinale Andrej Tsjesnokov, die zijn land- en naamgenoot Andrej Tjerkasov uitschakelde. Tsjesnokov was vorig jaar winnaar van het toernooi.

Streeb, die met een wild card tot het deelnemersveld was toegelaten, treft Prpic. In de andere kwartfinales spelen de Zweed Jonas Svensson tegen de Oostenrijker Horst Skoff en de Spanjaard Sergi Bruguera tegen de Zweed Magnus Gustafsson.

Siemerink is de laatste Nederlandse speler in Singapore, waar in totaal 475.000 gulden te verdienen valt. Vorig jaar reikte Siemerink in de Aziatische metropool tot de halve eindstrijd. In de tweede ronde tegen de ongeplaatste Herrera kwam het twee keer tot een tiebreak, die de 21-jarige linkshandige Rijnsburger beide malen in zijn voordeel besliste.

Groep van Rio aan Europese Gemeenschap:
Economische samenwerking verdient meer aandacht

LUXEMBURG - Elf Latijnsamerkaanse landen hebben de Europese Gemeenschap duidelijk gemaakt dat de EG zijn bijdrage aan de ontwikkelings-samenwerking op het Amerikaanse continent moet uitbreiden. Maar Latijns Amerika verwacht ook dat de EG iets doet aan de overstelpende schuld waarmee men geconfronteerd wordt: in totaal 432 miljard dollar.

Deze beide kwesties stonden centraal bij het begin van het tweedaagse overleg in de Luxemburgse hoofdstad van de Groep van Rio uit Latijns Amerika en de twaalf landen van de EG. Verleden jaar werd overeengekomen dat deze landen-groepen jaarlijks op ministerieel niveau bij elkaar zouden komen. Bij het begin van de zitting in Luxemburg werd van beide kanten betoogd dat men de politieke en economische banden nauwer wil aanhalen.

De fungerend voorzitter van de Groep van Rio, de Colombiaanse minister van Buitenlandse zaken Luis Fernando Jaramillo Correa voegde er in zijn openingswoord wel meteen aan toe dat naar zijn mening aan het economische aspect van deze samenwerking bijzondere aandacht moet worden besteed. Daarbij moet men niet uit het oog verliezen dat Latijns Amerika bezig is met een overgang naar de markteconomie én de democratie. Daarbij heeft men wel de last te torsen van de buitenlandse schuld van ruim vierhonderd miljard dollar.

ACTIEVER

De Colombiaanse bewindsman wees er op dat de Westelijke investeringen in Latijns Amerika uitkomt op vijftienhonderd miljard dollar en van de landen in ontwikkeling komt dit uit op 612 miljard dollar. Volgens deze bewindsman moet men de schuldenkwestie zien binnen het kader van de relaties tussen de industrielanden en de landen in ontwikkeling. Dagelijks betalen de Latijnsamerikaanse landen honderd miljoen dollar aan rente op zijn schulden aan de rijke landen. Dit maakt duidelijk waarom Latijns Amerika vindt dat de EG best wat actiever mag zijn bij het afwikkelen van de buitenlandse schuldenlast van Latijns Amerika.

De fungerend voorzitter van de EG, de Luxemburgse minister van Buitenlandse zaken Jacques Poos erkende dat de samenwerking op economisch gebied best wel beter kan. Hij beklemtoonde echter ook wel het belang van de politieke samenwerking. Zoals ten aanzien van de bestrijding van de drugshandel, bij het behoud van het milieu en de regionale integratie.

Tot de Groep van Rio behoren Argentinie, Bolivia, Brazilie, Chili, Colombia, Ecuador, Mexico, Paraguay, Peru, Uruguay en Venezuela. Tijdens het overleg in Luxemburg bespreekt men ook de stagnatie bij het overleg van de Uruguay-ronden en de toegang van de Groep van Rio tot de onderzoekprogramma's van de EG.

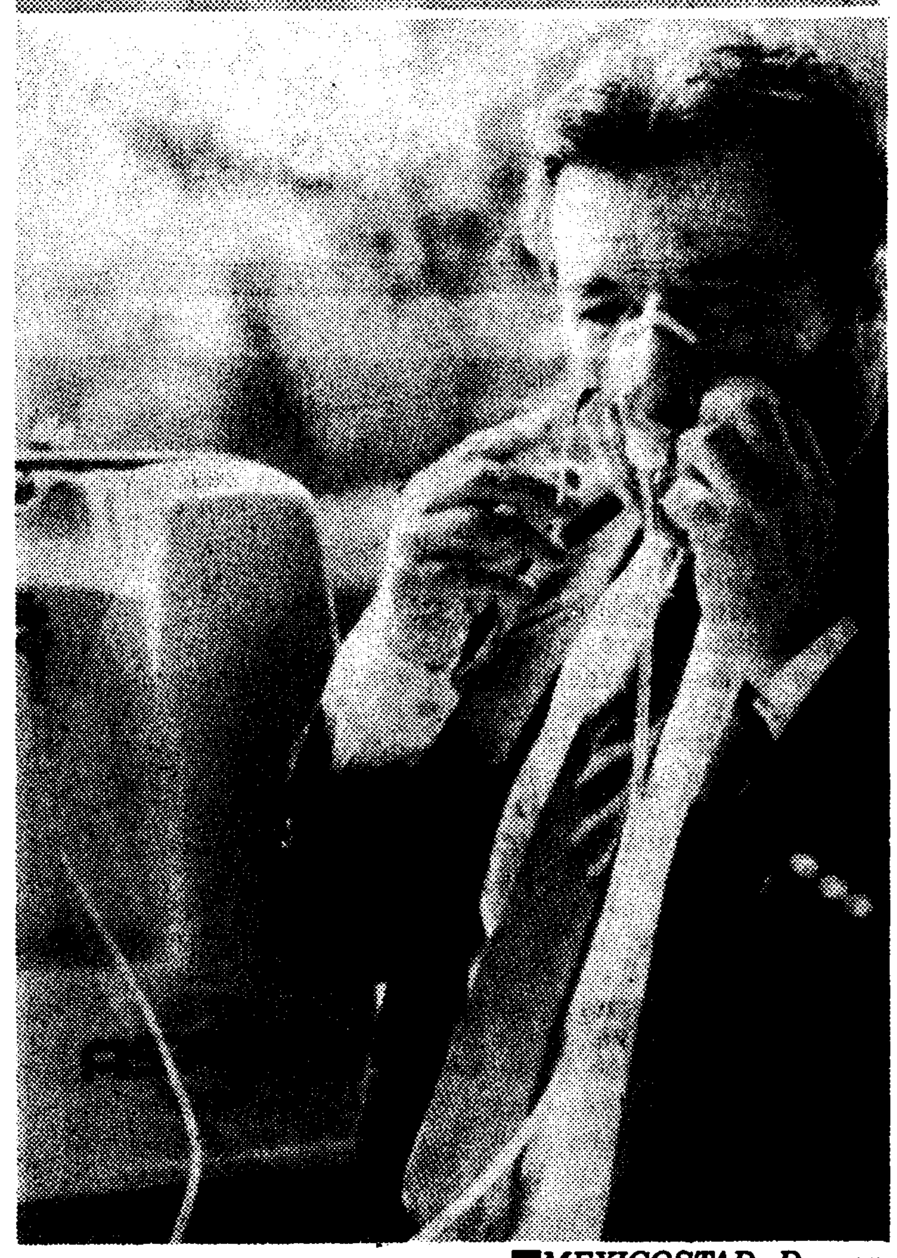
De Latijnsamerikaanse ministers zijn er alles bij elkaar niet in geslaagd hun EG-collega's ervan te overtuigen dat de Europese Investeringsbank (EIB) Zuid-Amerika goedkope leningen moet verstrekken. De EG-ministers, zo blijkt uit de gemeenschappelijke verklaring die zaterdag in Luxemburg is uitgegeven, wilden niet verder gaan dan te beloven dat projecten die Latijns-Amerika de EIB zal voorleggen, stuk voor stuk zullen worden bestudeerd. De EIB is in de eerste plaats opgezet voor hulp aan achtergebleven gebieden binnen de gemeenschap.

FORT EUROPA

De Europese ministers zijn er niet in geslaagd de Latijns-Amerikaanse zorg weg te nemen dat "1992", de voltooiing van de interne markt in de EG, zal leiden tot een "Fort Europa". In Luxemburg kon men het zelfs niet eens worden over een voor beide partijen aanvaardbare uitspraak. In de gemeenschappelijke slotverklaring worden beide opvattingen naast elkaar gezet: de Europese ministers zeggen te verwachten dat de voltooiing van de interne markt de Zuidamerikaanse landen nieuwe exportmogelijkheden zal bieden, terwijl hun Latijnsamerikaanse collega's juist bezorgdheid voor de toekomst van deze export uitspreken.

Op het punt van de schulden, die voor geheel Latijns-Amerika in de honderden miljarden dollar lopen, is de EG hen niet echt tegemoetgekomen. De schuldenkwestie "moet door resoluut optreden in de daarvoor bestemde fora, waaronder de Club van Parijs", worden besproken, zo heet het in de slotverklaring. In deze Club hebben de rijke landen, bezorgd dat er ooit een front van schuldenlanden zal ontstaan, er steeds de nadruk op gelegd dat het schuldenprobleem voor elk land afzonderlijk moet worden bezien.

Verse lucht in Mexico

MEXICOSTAD - *De voorzitter van de Mexicaanse ecologen-beweging Alfoso Cipres Villareal heeft voor de pers een demonstratie gegeven hoe men een gasmasker kan gebruiken bij een bepaalde graad van vervuiling van de doorgaans zo vergiftigde Mexicaanse lucht. De ecologenclub stelt zestig van deze gasmaskers op bepaalde punten in de Mexicaanse hoofdstad beschikbaar.*

(AFP-satellietfoto)

Bekend om corruptie-onderzoek:
Journalist vermoord in noorden Paraguay

ASUNCION - De onafhankelijke journalist Santiago Leguizamon in Paraguay is in de stad Pedro Juan Caballero bij een aanslag door onbekenden om het leven gekomen. Deze journalist had een reputatie opgebouwd met zijn onderzoek naar corruptie.

De 41-jarige verslaggever werd toen hij met zijn auto onderweg was klem gereden en daarna neergeschoten. Hij was in Pedro Juan Caballero als correspondent werkzaam bij Noticias El Diario, Canal 13 en Radio Nanduty. Deze stad ligt op vierhonderd kilometer ten noorden van de hoofdstad Asuncion.

In de voorbije twee jaar heeft hij herhaaldelijk corruptiezaken openbaar gemaakt maar ook had hij de invloed van de maffia op de handel tot doelwit van zijn journalistieke werk gemaakt. Dit is hem niet in dank afgenomen door iedereen. President Andres Rodriguez van Paraguay noemde dit een 'triest bericht'. Hij beloofde dat de zaak onderzocht zal worden 'tot de schuldigen achterhaald zijn'.

HILVERSUM - Het popconcert "Save the Kurds", dat op zondag 12 mei in het Wembley-stadion in Londen wordt gehouden, zal rechtstreeks te zien zijn op de Nederlandse televisie.

Het concert, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de Kurdische vluchtelingen, wordt uitgezonden vanaf 21.00 uur (Ned.tijd) en het duurt tenminste tot middernacht. Gloria Estefan, New Kids on the block, Sting, Peter Gabriel, Mc Hammer, Rod Stewart en Paul Simon hebben hun medewerking al toegezegd. Het concert zal wereldwijd worden uitgezonden.

Sindikato di Trahado den Edukashon na Kòrsou — SITEK

URGENTE URGENTE URGENTE

Direktiva di Sitek ta invita tur miembro na un reunion general ku ta tuma luga:

Dia : 29 di aprel 1991
Ora : 7.30 di anochi
Luga : sede di Sitek, Landhuis Steenen Koraal

Puntonan di agenda:
1. Fondo Traha Dam
2. Veredikto den e kaso di solteronan
3. Kasonan pendiente e.o. na korte superior

E reunion aki ta sumamente importante, pa tur miembro ta bon informa.

Pues asisti masalmante manera kustumber pa nos mustra nos union i solaridat i tuma desishon riba e siguiente pasonan.

Eilandgebied Curaçao Openbare Bibliotheek Curaçao

UITNODIGING

De Openbare Bibliotheek van Curaçao

presenteert in samenwerking met

Consulado-General di Venezuela en Instituto Venezolano para la Cultura y la Cooperación

ENSAMBLE GURRUFIO
een Venezolaans ensemble

Uitgevoerd worden:
werken van Eduardo Serrano, Genaro Prieto en Pedro Oropozo Volcán

Plaats: Openbare Bibliotheek Curaçao
Datum: 29 april 1991
Tijd: 7.00 pm
Toegang: Gratis

Rose Marie de Paula
Directrice Openbare Bibliotheek

CURACAO LIONS CLUB - 45 JAAR

Nos Patria-leider Chin Behilia constateert:

"Pogingen om affaire Sociale Zaken in doofpot te stoppen"

WILLEMSTAD — De vermeende onregelmatigheden bij de Dienst Sociale Zaken, waar de kranten de laatste weken vol van staan, hebben Nos Patria diep geschokt. Dit maakt de Nos Patria-leider, Chin Behilia, in een perscommuniqué bekend. Behilia is tot de conclusie gekomen dat de oppositiepartijen niet geïnteresseerd zijn een openbare vergadering van de Eilandsraad aan te vragen.

'Er worden subtiele pogingen gedaan om deze hele affaire in de doofpot te stoppen', verklaart Behilia in het persbericht. Het schijnt dat het noch de coalitie, noch de oppositie goed uitkomt de vermeende onregelmatigheden grondig te laten onderzoeken. Dit ofschoon zij allemaal het tegengestelde beweren, aldus de leider.

Volgens hem zijn er verschillende redenen hiervoor. De grootste coalitiepartij (PNP) vreest dat indien zij haar fluwelen handschoen uittrekt, haar andere partner uit de school zal klappen en dingen naar voren zou kunnen brengen die voor deze partij compromitterend zijn en die het daglicht niet kunnen zien', zegt Behilia, die verder zei, dat het voornoemde de reden is waarom de coalitiepartners zich bijna niet laten horen over de affaire bij Sociale zaken.

Hadden de twee huidige oppositie-partijen (MAN en DP) op eilandsniveau werkelijk iets willen bereiken, dan zouden zij direkt een openbare raadsvergadering hebben aangevraagd om de kwestie in het openbaar te bespreken, zegt Behilia. Dit, zei hij, hebben zij ook gedaan bij het 'loader incident' op Lagoen.

Indien de oppositiepartijen te goeder trouw zijn, kunnen zij alsnog deze vergadering aanvragen. Maar waarschijnlijk zullen zij het niet doen, want het komt geen van beiden goed uit.

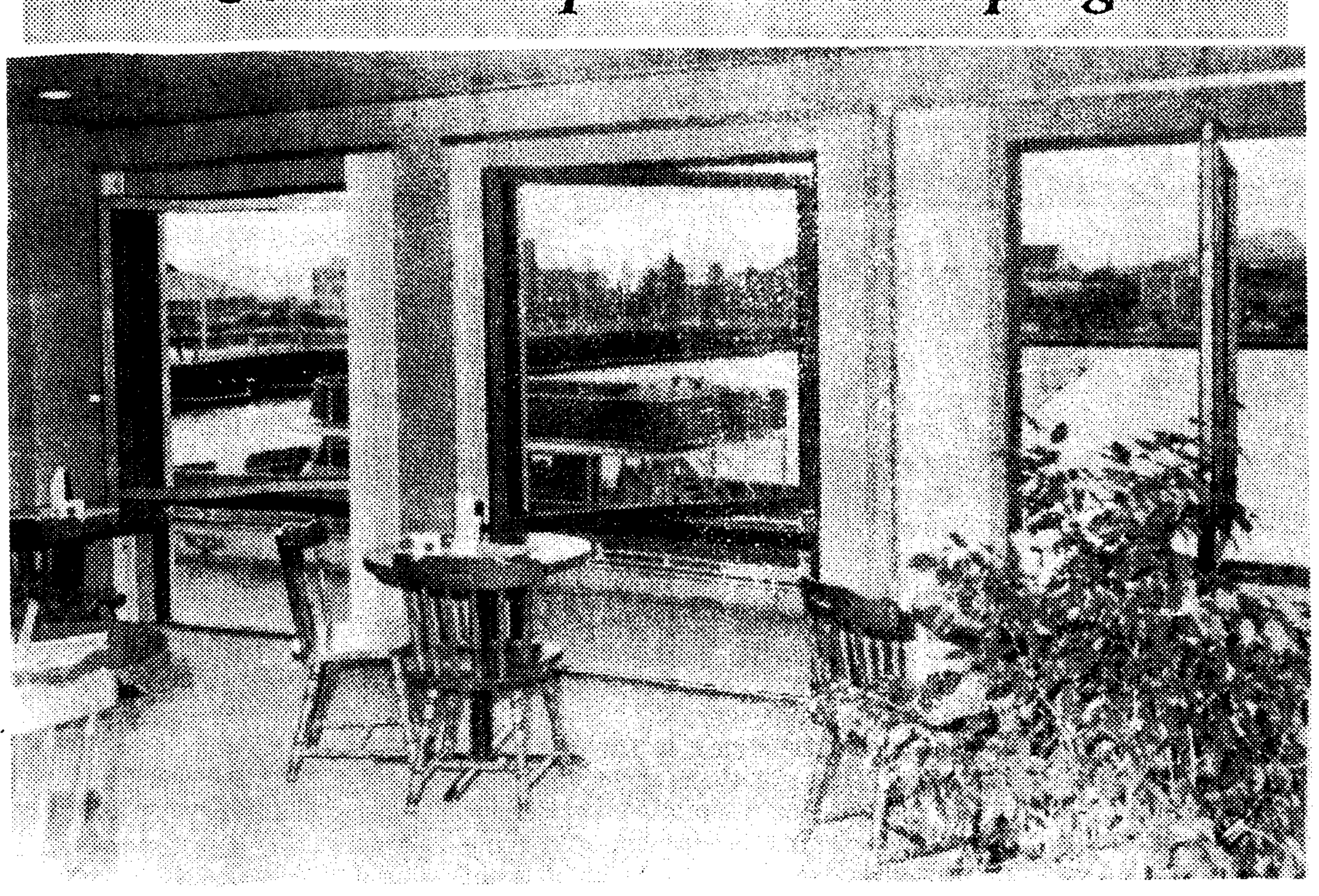
Er zijn verschillende redenen hiervoor, volgens de Nos Patria-leider. De democratische Partij (DP) is alleen geïnteresseerd in het zich wreken op het diensthoofd, die hen op het laatste ogenblik verried en naar de groene partij overliep. Te veel druk hunner zijds kan ook leiden dat zaken aan het licht komen die dateren vanaf de tijd dat de DP zelf in de regering zat.

De blauwe partij (MAN) die volgens Behilia zeer gaarne in de nieuwe regeringscoalitie wil worden opgenomen, heeft helemaal geen zin om haar kans te verkijken door vlak voor de formatie een vergadering aan te vragen waarin zij de regeringspartijen hevig zou moeten gaan aanvallen en bekritiseren.

Als de oppositiepartijen voor wat betreft de Sociale zaken affaire geen openbare vergadering aanvragen, dan zijn zij medeschuldig aan de pogingen om de waarheid en de feiten te verdoezelen of te verbergen. Het volk zal hieruit concluderen dat zij als oppositie even hipocriet zijn als de partijen in de huidige regering, verklaart Chin Behilia.

'Als volksvertegenwoordiger zal ik alert blijven en blijven hameren op een grondig en onpartijdig onderzoek en dat de nodige maatregelen worden getroffen tegen de schuldigen. Ik hoop dat de pers mij hierin zal steunen', aldus de Nos Patria-leider.

'Cocktails' op eerste verdieping

■WILLEMSTAD —'Cocktails' is de naam van de nieuwste bar in Willemstad. De gezellig ingerichte borrelruimte is gevestigd op de eerste verdieping van The Bayside Eatery, een restaurant en ijssalon in de Heerenstraat 13, Punda. Manager van beide zaken is Norman Serphos. Het uitzicht is mooi....

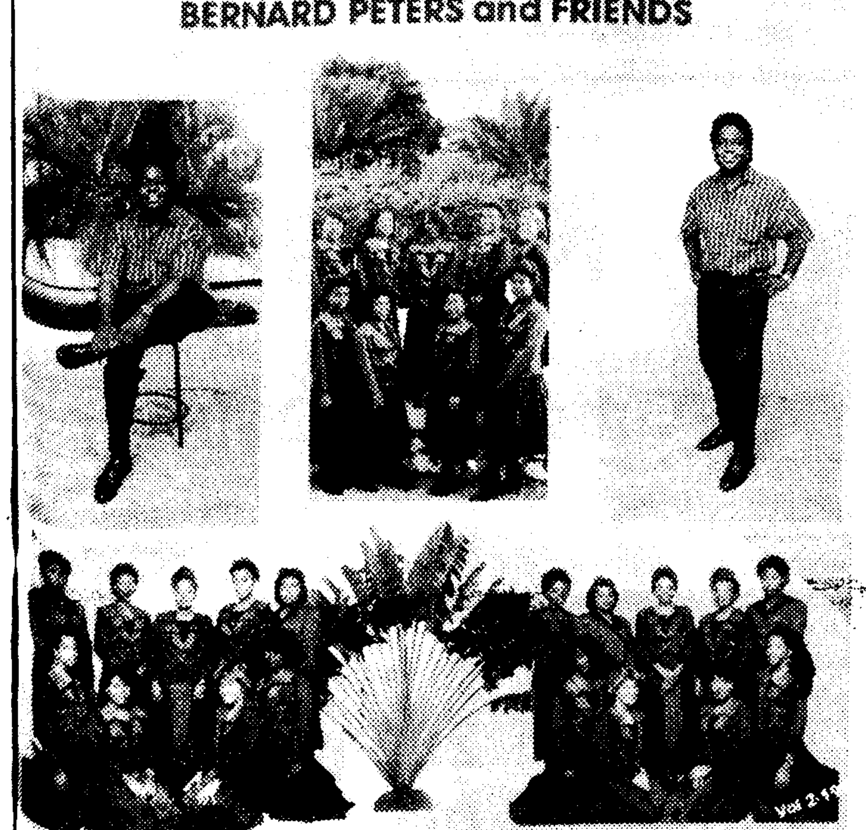
Opheffing gewenst uitleveringshechtenis IRA-verdachte

ROERMOND - Mr. W. van Bennekom heeft als verdediger van Paul Hughes (27), een van de onlangs door de Roermondse rechtbank vrijgesproken IRA-verdachten, een verzoek tot opheffing van de uitleveringshechtenis van zijn client ingediend. Mr. Van Bennekom zei te verwachten dat de Roermondse rechtbank dit verzoek volgende week zal behandelen. Of Hughes in vrijheid wordt gesteld en meteen aan Duitsland wordt uitgeleverd, daarover waagt hij op dit moment geen voorspelling. Tegen de vierde verdachte Gerard Harte (27) die door de Roermondse rechtbank op 2 april tot achttien jaar gevangenisstraf werd veroordeeld, loopt geen uitleveringsprocedure. Ook zijn zaak zal nog in hoger beroep worden behandeld.

Nieuwe Gospel LP op markt

CHEER UP!

BERNARD PETERS and FRIENDS

■WILLEMSTAD— *'Cheer Up' is de titel van de nieuwe van de gospel-zanger, Bernard Peters, een zijn vrienden. Het betreft een lp met compositities van Peters, die allemaal door hem en de zangroep 'Vocals' gezongen worden. Dit is de tweede lp van Bernard Peters. De liederen zijn allemaal in de gospel-sfeer, met boodschappen speciaal gericht op de jeugd. De nieuwe lp is bij alle discobars te koop. Het jaarlijks terugkomend Caribbean Gospel Songfestival zal op 31 mei aanstaande in Sentro Pro Arte gehouden worden. Kaarten daarvoor zullen vanaf aanstaande vrijdag 3 mei in alle boekhandels en bij Sentro Pro Arte te koop zijn.*

Schiphol: meer gevaarlijke stoffen vervoerd

SCHIPHOL - Op Schiphol zijn vorig jaar 101luchtvrachtzendingen onderschept die niet voldeden aan de veiligheidseisen. Dat is een aanzienlijke toename ten opzichte van 1989 toe zestig van zulke ladingen werden onderschept.

Volgens een woordvoerder van het ministerie van Verkeer en Waterstaat is de toename het gevolg van de groei van de hoeveelheid luchtvracht en van de verscherpte controle. Deze bestaat uit een gezamenlijke actie van de dienst Luchtvaart van de Rijkspolitie op Schiphol en het korps Controleurs gevaarlijke stoffen dat resorteert onder het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Van de zevenhonderdduizend ton luchtvracht die via Schiphol werd vervoerd, behoorde zeventigduizend ton tot de categorie gevaarlijke stoffen.

Zuid Molukken

ROTTERDAM - De Vrije republiek der Zuid-Molukken, de RMS, gaat zich actiever opstellen om de Verenigde Naties voor haar ideaal te interesseren.

Dat zegt F. Tutuhatunewa, de Rotterdamse arts die getipt wordt als opvolger van J. Manusama, de nu 81-jarige president in ballingschap. Tutuhatunewa wil niet zeggen wat de plannen zijn, maar "'t zit in de pen". De arts denkt dat de pogingen een kans maken, gezien in het licht van de ontwikkelingen in Oost-Europa. Volgens hem wordt er ook op de Molukken nog "voor honderd procent" in de RMS geloofd, al durven de eilandbewoners er niet voor uit te komen.

In Nederland

Ontknoping ontvoering

SINT JANSTEEN - De Nederlandse Rijkspolitie heeft vrijdagavond in Sint Jansteen (Zeeuws-Vlaanderen) in een bestelbus een geboeide en mishandelde inwoner van Antwerpen aangetroffen.

Volgens een woordvoerder van de Rijkspolitie in Middelburg blijkt de veertigjarige man vrijdagmorgen rond tien uur in een straat in Hoboken bij Antwerpen, gadegeslagen door veel mensen, te zijn ontvoerd. De Rijkspolitie hield de bestelbus aan voor controle in verband met vreemd gedrag. Toen de politiemensen de twee mannen in de bus aanspraken, hoorden zij achterin iemand om hulp roepen. Ze troffen er de ontvoerde Antwerpenaar aan. Bij onderzoek bleek het slachtoffer kneuzingen over zijn hele lichaam te hebben. De twee mannen uit de bus zijn in verzekering gesteld. Vrijdagavond zijn in verband met deze zaak ook twee andere mannen aangehouden. Ook zij zij afkomstig uit Antwerpen.

INGEZONDEN

Bureaucratie down under

AUSTRALIE IS een schitterend continent, vooral bekend om zijn natuurschoon, kangoeroes, koala beertjes en Crocodile Dundee. In 1981 was het voor het eerst dat ik met dit land van "ongekende mogelijkheden" kennis maakte. Op uitnodiging van vrienden ondernamen we de verre tocht en ter plekke raakten we diep onder de indruk van de vriendelijkheid van de 'Aussies' en de schitterende natuur. Hier zouden we zeker nog eens terugkomen.

Tien jaar later. Zoonlief wil tussen zijn studie en militaire diensttijd eerst nog eens wat van de wereld zien en besluit een aanvraag te doen voor een zogenaamde 'working holiday' in Australië. Zijn aanvraag (en die van een vriend) wordt gehonoreerd en de twee avonturiers vertrekken eind november vorig jaar naar 'Down Under'. Pa zit inmiddels alweer enige tijd op Curaçao en naarmate de tijd verstrijkt en de communicatie tussen Melbourne en Willemstad nou niet bepaald soepeltjes verloopt, beslis ik om mijn vakantie nu eens niet in Nederland door te gaan brengen, maar in het verre Australië.

De reis wordt bij een lokaal reisbureau geboekt dat mij erop wijst dat er wel een visum voor Australië nodig is. Dat lijkt me geen probleem; dat is een kwestie van even bij het consulaat langs gaan. Maar helaas, dat is er niet op Curaçao. Goede raad is duur, dus maar eens telefonisch contact opgenomen met de Australische ambassade in het moederland.

Daar leert men mij, dat de aanvraag weliswaar in Nederland kan worden gedaan, maar dat de toestemming voor een visum door de Australische ambassade in Buenos Aires dient te worden verleend, omdat ik in het Caribisch gebied woon. Natuurlijk weet de betreffende dame, dat Curaçao tot het Koninkrijk der Nederlanden behoort, maar dat doet er niet toe. Ik sputter nog wat tegen, want naar mijn gevoel ligt Buenos Aires ongeveer evenver van Wilemstad als Den Haag. Nee, de dame weet het zeker: of de aanvraag direct in Buenos Aires doen, of via Den Haag. Nou sprak me het idee om mijn paspoort naar Argentinië te moeten sturen om een aantal redenen niet echt aan (paspoort raakt gemakkelijk zoek en "snel" wordt al gauw vertaald door 'mañana'), maar gelukkig is er net familie over uit Nederland, aan wie ik mijn paspoort + twee pasfoto's meegeef met het verzoek om op de Australische ambassade in Den Haag een aanvraagformulier voor mij in te vullen en een visum aan te vragen.

Enige tijd later ontvang ik de jobstijding dat het aanvraagformulier door mij zelf dient te worden ingevuld en ondertekend. Aan het eind van de twintigste eeuw, voorzien van de modernste communicatie-apparatuur, moet zoiets toch makkelijk op te lossen zijn. Maar inmiddels begint de tijd te dringen. Ik zei het al: goede raad is duur, dus maar weer even met de ambassade in Den Haag gebeld. Als mevrouw het aanvraagformulier nou per fax aan mij opstuurt en ik stuur dit ingevuld per fax retour, dat moet toch kunnen? Nee, dat kan niet. Maar om de aanvraag in Buenos Aires wat te bespoedigen, kan ik dan misschien mijn gegevens alvast per fax doorgeven, terwijl ik er dan via een vriendje, dat inmiddels voor enkele dagen op Curaçao is, voor kan zorgen dat de gegevens alsnog door mij persoonlijk ondertekend in Den Haag worden afgeleverd?

De Haags-Australische dame stuurt het aanvraagformulier per fax op, dat door mij in eerste instantie op keurig wit papier wordt gekopieerd. Hierna vul ik de verlangde informatie in en fax de gegevens terug. De aanvraag in Buenos Aires kan beginnen en de vriend neemt het "origineel" (weet u wel, het gefaxte formulier op wit papier gekopieerd en door mij "origineel" ingevuld) mee naar Den Haag.

Hier worden paspoort, foto's en aanvraagformulier op de ambassade afgeleverd. Nu zal het wel voor elkaar komen. Het enige dat er komt, is weer een fax van de Australische ambassade, met de mededeling dat alles ontvangen is, maar dat de informatie op een fotokopie is ingevuld en niet op een origineel formulier en dus niet verwerkt kan worden.

Terloops wordt er ook medegedeeld dat de aanvraag voor mijn visum niet door Buenos Aires, maar door Caracas moet worden gehonoreerd. Het wordt me even zwart voor de ogen. Caracas! Bij helder weer kan ik het vanuit mijn woonkamer bijna zien liggen en iedere dag vliegt er wel een maatschappij die kant op! Ik had mijn visum dus al lang kunnen hebben. De goede raad wordt steeds duurder en de tijd die er over blijft steeds krapper. Waar het nu dus eigenlijk nog om gaat, is de "kwaliteit" van het aanvraagformulier. Dit is toch te gek voor woorden, die ik dan ook nauwelijks nog kan uitbrengen tijdens het zoveelste gesprek met de vertegenwoordigster van vijftien miljoen heel vriendelijke mensen aan het andere eind van de wereld.

De dame in kwestie geeft het op, als ze mijn argumentaties hoort over serviceverlening en toerist-onvriendelijkheid en ik krijg "de chef" aan de lijn. Deze Haagse heer ziet de stupiditeit van het hele verhaal gelukkig in, maar blijft ambtenaar. Hij is bereid om mijn originele handtekening van het fotokopie-aanvraagformulier te accepteren, maar de rest dient toch wel op een origineel aanvraagformulier te worden ingevuld. Desnoods door iemand die ik ken in Den Haag. Het wordt nu niet alleen weer zwart voor mijn ogen, maar mijn hoofd begint vervaarlijk te suizen en er verschijnt schuim op mijn lippen. Mijn hond die tot op dat moment alles rustig heeft liggen aanhoren, kent zijn baas zo niet en vlucht luid jankend de kamer uit. Voor de meneer in Den Haag een geluk, dat ik zo ver bij hem vandaan ben, want ik had niet meer voor mezelf in kunnen staan.

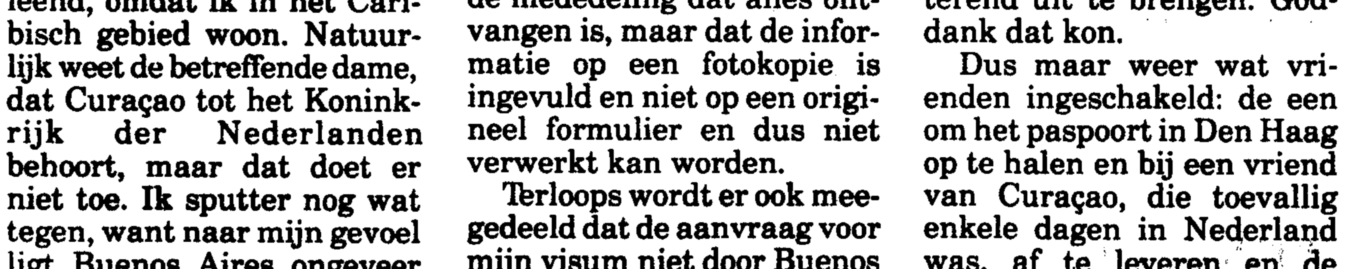
Ik stel hem voor, dat invullen zelf even te doen. Of ik van God los was! Natuurlijk had hij daar geen tijd voor. Misschien die mevrouw, die na mijn verbaal geweld toch niet meer aan werken toe zou komen die dag? Enig overleg volgt en er wordt bij hoge uitzondering aan mijn verzoek voldaan. Maandag kunt u uw visum komen ophalen, werd mij nog meegedeeld. Ik kreeg bijna een flauwte. "Is het misschien mogelijk, dat een ander dat voor mij doet?" wist ik nog nauwelijks fluisterend uit te brengen. Goddank dat kon.

Dus maar weer wat vrienden ingeschakeld: de een om het paspoort in Den Haag op te halen en bij een vriend van Curaçao, die toevallig enkele dagen in Nederland was, af te leveren en de ander was zo vriendelijk om het hier naar toe mee te nemen. Ik heb mijn visum, maar bedenk me nog wel goed voordat ik weer eens naar Australië zou willen gaan.

Wel heb ik ervan geleerd, dat ambtenarij niet iets is dat op Curaçao is uitgevonden. Ik ben bang dat het hier destijds is ingevoerd.

Naam en adres bij de redactie bekend
Curaçao

Society boutique naar Gomezplein

■ WILLEMSTAD — *De Society Boutique heeft onlangs haar deuren aan het Gomezplein geopend. In het kader van de renovatie en produktverbetering in Punda heeft deze winkel (voorheen gevestigd in de Madurostraat) met vertrouwen geïnvesteerd in een sfeervolle zaak, waarin mode volledig tot zijn recht komt, en het voor de klant plezierig winkelen is. De inrichting is verzorgd door Vitra Shop uit Zwitserland.*

WILLEMSTAD —Ook dit jaar vieren de twee Curaçaose vakcentrales SSK en CGTC de Dag van de Arbeid samen. De gezamenlijke viering begint om 9 uur 's morgens met een kerkdienst in de Sta Famia kerk. Die wordt verzorgd door pater Amado Römer. Aan het einde van de dienst zal gouverneur Jaime Saleh een boodschap uitspreken ter gelegenheid van deze dag.

Om half 11 volgt een mars naar het Felix Chacutoplein, waar verschillende bloemstukken bij het borstbeeld van Chacuto gelegd worden.

Om kwart voor 12 volgen de redevoeringen van autoriteiten en vakbondsleiders. SSK- voorzitter Roque Koeyers houdt om 1 uur een rede in het SSK-gebouw, gevolgd door een borrel met muziek.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8645
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ ...-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

(openingstijden voor lezers)
...nsdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
...: informatie H. Nicolaas, tel.: 5520/...
...ry: woensdag 12.00 uur - Restaurant ...eater.

GALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya Grandi 70): openingstijden: maandag t/m ...dag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; ...rdag van 08.00-12.00 uur.

...TIECLUB (Weg naar Willemstoren): ... op vrijdag van 20.00-24.00 uur; ...dag van 12.00-24.00 uur.

... openingstijden Slachthuis i.v.m. ...zigheid van de keurmeester zal tot ... order uitsluitend op donderdagen en ...gen geslacht en gekeurd worden.

****

KERKDIENSTEN
... Bernarduskerk, Kralendijk:
...dag t/m zaterdag om 18.45 uur; ...dag om 08.00 en 19.00 uur.
...omotokerk, Antriol:
...dag t/m zaterdag om 19.30 uur; ...dag om 09.00 en 18.00 uur.
...vicuskerk, Rincon:
...dag t/m zondag om 19.30 uur.

DEN HAAG - De gezamenlijke Nederlandse hulporganisaties hebben ruim 7,7 miljoen gulden ontvangen voor hulp aan de vluchtoffers van de burgeroorlog in Irak.

Op het gironummer 800.800 is ruim 6,5 miljoen gulden binnengekomen. Dat heeft een woordvoerder van het Nederlandse Rode Kruis ...dag meegedeeld. De Nationale postcode loterij schenkt daarnaast 1,1 miljoen gulden aan de gezamenlijke hulporganisaties om de Koerdische vluchtelingen te steunen. Dat heeft de loterij vrijdagmiddag bekendgemaakt. De opbrengsten van de loterij komen namelijk volledig ten goede van instellingen en organisaties die zich inzetten voor de bescherming van mens en milieu."

'Contract niet rechtsgeldig'

Vakbond optimistisch in conflict werknemers-PDM

KRALENDIJK — Zoals bekend, hebben de werknemers via hun vakbond AFBW een rechtszaak aangespannen tegen het Amerikaanse metaal constructiebedrijf Pit de Moines (PDM) in verband met de ontslagen van negen werknemers. Landsbemiddelaar Migda Schill-Maria — vorige week op Bonaire — zag geen andere mogelijkheid voor de werknemers dan het aanspannen van een kort geding.

De contracten die de ontslagen werknemers hadden, lijken waterdicht, aangezien de werkgever volgens het contract de werknemer kan ontslaan als er naar zijn mening geen werk meer te verrichten valt. De vakbond is het daar niet mee eens en AFBW-voorzitter Jacobs heeft deze zaak doorgenomen met de beide vakbondsadvocaten Sulvaran en Peterson die menen dat de vakbond redelijk sterke papieren heeft in dit geval omdat het hier een onwettigheid zou betreffen van de individuele arbeidsovereenkomst (iao).

Volgens Juan Jacobs zijn de beide advocaten zeer optimistisch over de afloop van de zaak. Ook zegt Jacobs veel reacties te hebben gehad van diverse juristen, die allen wel enkele vraagtekens zetten bij de contracten die de werknemers werden aangeboden door de PDM. Volgens Jacobs was de reactie steeds: "Dit is tegen de wet".

In verband met de komende feestdagen is er enige vertraging bij het aanspannen van het kort geding, maar volgens de vakbondsleider zal dit komende week donderdag of vrijdag wel zijn beslag krijgen. In gepsrek met Juan Jacobs merkte hij op, dat de PDM nog steeds de individuele contracten maakt, maar de vakbondsleider zal hierover na het kort geding ongetwijfeld van gedachten wisselen met de advocaat van het bedrijf, mr. Braam Sr.

Jacobs: "Ondertussen hebben wij de werknemers aangeraden geen enkele overeenkomst te ondertekenen. Wij zijn er bezorgd over dat werknemers hun handtekening zetten onder een overeenkomst die later voor hun fataal zou blijken te zijn".

Ledenvergadering Voetbalbond

KRALENDIJK — De Federashon di Futbòl Boneriano (FFB) zal op 2 mei een algemene ledenvergadering houden in het wijkcentrum Nikiboko. Deze jaarlijkse vergadering begint om acht uur 's avonds.

In deze vergadering is een bestuursverkiezing, aangezien vier bestuursleden aftreden zijn. Het zijn Carlos Pourier (voorzitter), Ibi Antonius, N.C. Montero en W.A. Nicolaas, die bestuursleden zijn. Zij stellen zich allen herkiesbaar. De twee leden die niet verkiesbaar zijn en evenmin aftredend, zijn Lutson Cecilia en secretaris Aubrey Sealy.

Op deze vergadering zal ook gesproken worden over de komende competitie, waarvoor na 2 mei een competitieleider aangesteld zal worden. Zoals bekend, is dat momenteel Alirio Goeloe. In de algemene ledenvergadering zal ook een financieel en administratief overzicht gegeven worden, terwijl er tevens een nieuwe financiële, straf-, protest en beroepscommissie zal worden gekozen. Kandidaten die een bestuursfunctie ambiëren, moeten door de aangesloten clubs worden voorgedragen.

Van elke club worden drie leden in de gelegenheid gesteld om hun stem uit te brengen. Zoals de Amigoe al eerder schreef, sluit de Bonaireaanse Voetbal Bond (BVB) het verenigingsjaar af met een schuld van 8.045,35 gulden.

Uitreiking certificaten muziekonderwijs

KRALENDIJK — De leerkrachten van de vierde en vijfde klas van de Bonaireaanse basisscholen hebben afgelopen maanden een cursus gevolgd van de muziekleraar R. Williams. Deze cursus zal nu met een feestelijk tintje afgesloten worden, terwijl de deelnemende leerkrachten een certificaat krijgen. Dat gebeurt vanavond in Jeugdhuis Jong Bonaire om acht uur.

De cursus werd gegeven onder auspiciën van het Cultureel Centrum Bonaire (CCB) en derhalve zal de voorzitter van deze stichting, Rudi Domacassé, de avond openen, gevolgd door een tweetal toespraken van Violeta Rosario en Henk Piek. Daarna zullen de cursisten zien en horen wat zij in de afgelopen maanden bereikt hebben.

Dat is onder andere een betere kennis van handzingen hetgeen verduidelijkt zal worden door Jolanda Cicilia. Handzingen betekent dat de vorm van de hand de hoogte van de toon aangeeft. Henk Piek zal praten over volksmuziek, Benita Balentien over 'Bomba mira Ora', Violeta Cicilia over muziekpuzzel en tenslotte Crispin Cicilia over 'Ban Juan Simadan'.

Gedeputeerde Cai Marsera van Cultuurzaken zal een afsluitend woordje spreken en de behaalde certificaten uitdelen.

Zangfestival

KRALENDIJK — Fundashon Kuakit zal het zangfestival voor de jeugd dit jaar organiseren. Het wordt het grootste in zijn soort dat ooit op Bonaire heeft plaatsgevonden.

Er doen 21 zangers aan mee. Getalenteerde zangers en zangeressen op Bonaire kunnen nu hun kunnen tonen, zoals zij dat met Kuakit reeds gedaan hebben tijdens hun reis in 1990 naar Aruba en kort geleden op de 'Freewinds'.

Het festival wordt gehouden op 4 mei om [illegible] uur 's avonds in de aula van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB).

Twaalf nieuwe bewakers

■ *KRALENDIJK — Afgelopen donderdag werd de cursus voor bewakingsambtenaar afgesloten. De geslaagde kandidaten ontvingen een certificaat. Elf bewakers en drie boswachters namen deel aan de cursus die was georganiseerd door de Bonaireaanse bewakingsdienst. Twaalf kandidaten slaagden.*

Op de foto gedeputeerde Arthur Domacassé, de chef van deze dienst Benny Anthony en de cursisten die met succes hebben deelgenomen.

Antilliaanse kampioenschappen

Aquaspeed mikt op hogere klassering

KRALENDIJK — Vandaag en zondag zullen leden van de Aquaspeed Bonaire deelnemen aan de Antilliaanse kampioenschappen die door de Curaçaose Speedsails zijn georganiseerd op 27 en 28 april. De wedstrijden worden voor het Princess Beach Hotel & Casino gevaren. De wedstrijden zijn goedgekeurd door de Antillian Funboard Calls Association (AFCA) en vallen onder de regels van de IYRU.

De leiding bij de zeilwedstrijden ligt in handen van Hans Allaart, Roy Bottse, Leon de Waard en Icha de Palm. Aquaspeed neemt deel met een delegatie van vier personen, bestaande uit Leo Mayer, Ellery Chirino, Constantino Saragoza en Elvis Martinus. Volgens Bonaires 'eerste man' Elvis Martinus heeft de Bonaireaanse delegatie zich goed voorbereid om de — hoge — positie op de Antilliaanse ranglijst gestand te doen.

De bedoeling is om de positie op de ranglijst aanzienlijk te verbeteren. De Curaçaose delegatie en met name Antilliaans kampioen Marius van Noort kan harde aanvallen van Bonaire verwachten. Zoals bekend neemt Erwin Muller nu niet deel. Muller was op het zustereiland bekend als 'The Beat', een bijnaam die nu gegeven wordt aan Marius van Noort.

In de A-klasse van de Antillen is Bonaire goed vertegenwoordigd op de tweede en derde plaats. Maar de Bonaireanen ambiëren meer. De stand op de ranglijst is momenteel: 1. Marius van Noort, 2. Constantino Saragoza, 3. Elvis Martinus (beiden Bonaire), 4. Peter Zweers, 5. Lars de Kanter. De B-klasse is voornamelijk een Bonaireaanse zaak. Slechts Wim van Doorn uit Curaçao wordt daar geduld: 1. Leo Mayer, 2. Etienne Soliana, 3. Yob Evertsz, 4. Wim van Doorn en 5. Ramses Evertsz.

De delegatie zal ook deelnemen aan de Samisail op 30 april en 1 mei.

Miss Barbie '91

KRALENDIJK — De Miss Barbie-organisatie zal samen met de Happy Teen Models de verkiezing voor Miss Barbie 1991 organiseren. De verkiezing wordt gehouden op 30 juni. Belangstellenden kunnen zich tot en met 6 mei inschrijven. Inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij Nalda Balentien, Betty Martilia en Angelo Domacasé. De leeftijd van de deelnemer moet tussen vijf en tien jaar liggen.

Beatrix tijdens bezoek aan Duitsland:

Menselijke waardigheid niet te onderdrukken

BERLIJN - De menselijke waardigheid is een kracht die zich uiteindelijk niet laat onderdrukken. Dit is een belangrijke les van de 'Revolutie van 1989' waarbij de Oostduitse bevolking met vreedzame middelen een eind maakte aan de jaren van onderdrukking.

Dit heeft koningin Beatrix in Berlijn gezegd tijdens een diner ter gelegenheid van haar bezoek aan Duitsland. Ze prees de inwoners van de vroegere DDR die "in zeer korte tijd een democratie oprichtten", terwijl ze "lange jaren slechts onderdrukking hadden gekend". Ze stond uitvoerig stil bij de moeilijke periode die de inwoners van de nieuwe Duitse deelstaten doormaken. Verwachtingen dat de overgang naar de Westerse maatschappijvorm in korte tijd te verwezenlijken was en dat men de achterstand van veertig jaar spoedig zou inhalen, zijn niet uitgekomen. "De grote opgave is in het reine komen met de vragen en spanningen die de snelle overgang met zich brengt. Het is een grote stap van een totalitair beheerste maatschappij, waarin mensen niet voor zichzelf beslissen, naar een geëmancipeerde samenleving met mondige mensen", aldus Beatrix.

Het 'revolutiejaar 1989' bracht "het einde van een langdurige oorlogsdreiging en het uitzicht op vrede. Iedereen kan zich nu veiliger voelen dan decennia lang in Europa mogelijk is geweest". Beatrix herinnerde er aan dat het bezoek van 1991 de tweede officiele visite van haar en Claus aan de Bondsrepubliek is. In 1982 waren ze ook te gast in Berlijn. De burgemeester van het westelijk deel van de gespleten stad was toen Richard von Weizsacker, die nu president van het verenigde Duitsland en als zodanig de gastheer tijdens dit bezoek is.

Ook verwees Beatrix naar de persoonlijke betekenis van dit bezoek: Claus en zijzelf hebben in Mecklenburg, Brandenburg en Sachsen familiebanden.

De Nederlandse koningin herinnerde er aan dat in de oostelijke deelstaten van Duitsland een flink cultureel erfgoed behouden gebleven is in de periode dat die als DDR een apart land vormden. In dit verband noemde zij de namen van de kerkhervormer Martin Luther, de organist en componist Johann-Sebastian Bach en de schrijver Theodor Fontane.

MENSEN

■ *Monteverde in Costa Rica een jungle-achtig landschap dat tot voor kort toebehoorde aan boeren, wordt nu door schoolkinderen beheerd. Het land dat door de milieubewuste kinderen voor ongeveer twee miljoen Amerikaanse dollars werd opgekocht is nu een reservaat. Het geld brachten zij bijeen door allerlei fundraising activiteiten te organiseren. Het gebaar wordt door een ieder toegejuicht en in heel Costa Rica wordt getracht mensen die verder toch niets met hun land doen bewust te vinden dit te verkopen aan ideeën die niet aan projectontwikkeling en dergelijke doen.*

Gedrag chimpansees: Eet, vrij en wees blij

Het gedrag van **Chimpansees** en andere mensapen is eenvoudiger te verklaren dan veel deskundigen tot nu toe hebben aangenomen. Met slechts twee regels is de aanvankelijk ingewikkkeld geachte chimpanseesamenleving te verklaren. Dat zegt R. te Boekhorst, die op 6 mei in Utrecht tegelijk met zijn vrouw L. Hemelrijk promoveert op onderzoek naar de sociale structuur van mensapen.

De twee regels die de sociale structuur van de chimpansee bepalen zijn volgens Te Boekhorst: "ga naar de eerste de beste fruitboom en eet" en "als je in de verte een andere chimpansee ziet, ga er dan naar toe om te zien of het een vruchtbaar wijfje is". "Omdat chimpansees ingewikkelde dieren zijn, denkt men dat hun groepsstructuur dat ook is", aldus Te Boekhorst. Maar hij heeft met computersimulatiemodellen aangetoond dat de ingewikkelde structuur gebaseerd is op eenvoudige regels. Volgens hem zijn er bij andere verklaringen van het gedrag van chimpansees te veel dingen aangenomen.

Aangenomen werd altijd dat chimpanseemannetjes in groepen leven vanwege hun bloedverwantschap. Ze zouden elkaar zo steunen in de strijd tegen rivalen om de solitair levende vrouwtjes te krijgen. Maar volgens Te Boekhorst trekken de mannetjes naar elkaar toe om elkaar goed in de gaten te kunnen houden.

Hemelrijk, die de sociale relaties van apen onderzocht, zegt dat ingewikkelde mentale processen bij chimpansees veel simpeler te verklaren zijn dan men steeds heeft aangenomen. Ze toont met haar onderzoeksgegevens aan dat chimpansees niet zo berekenend zijn als men denkt, maar juist veel opportunistischer. Zo werd bij voorbeeld aangenomen dat een chimpansee bijhoudt hoe vaak een andere aap voedsel met hem deelt, hem vlooit en dergelijke. Op basis van die "administratie" zou het dier dan besluiten of het de moeite waard is de andere chimpansee te steunen. Hij zou dat bijhouden voor alle apen in zijn omgeving, een hele klus. Maar volgens hemelrijk helpen apen hun groepsgenoot in de strijd tegen een rivaal omdat het hun goed uitkomt. Samen hebben ze immers veel minder moeite de strijd te winnen. Alleen in bepaalde omstandigheden zou wederkerigheid een rol spelen.

Te boekhorst heeft niet alleen de sociale structuur van chimpansees onderzocht, maar ook die van orang oetans en gorilla's. Ook voor deze twee mensenapensoorten ontdekte hij eenvoudige regels voor de samenlevingsstructuur.

Hirsch Ballin wil: Regeling rond afstamming

Staatssecretaris Simons van volksgezondheid en minister Hirsch Ballin van justitie vinden dat er een regeling moet komen die het mogelijk maakt dat mensen recht krijgen op kennis over hun eigen **afstamming**. Deze kwestie speelt bijvoorbeeld bij kinderen die verwekt zijn met behulp van sperma van een anonieme donor.

Hirsch Ballin zei woensdag in de Eerste Kamer dat Simons en hij vinden dat de blijvende anonimiteit van de donor onvoldoende opweegt tegen de belangen van het kind om inzicht te krijgen in de eigen afstamming.

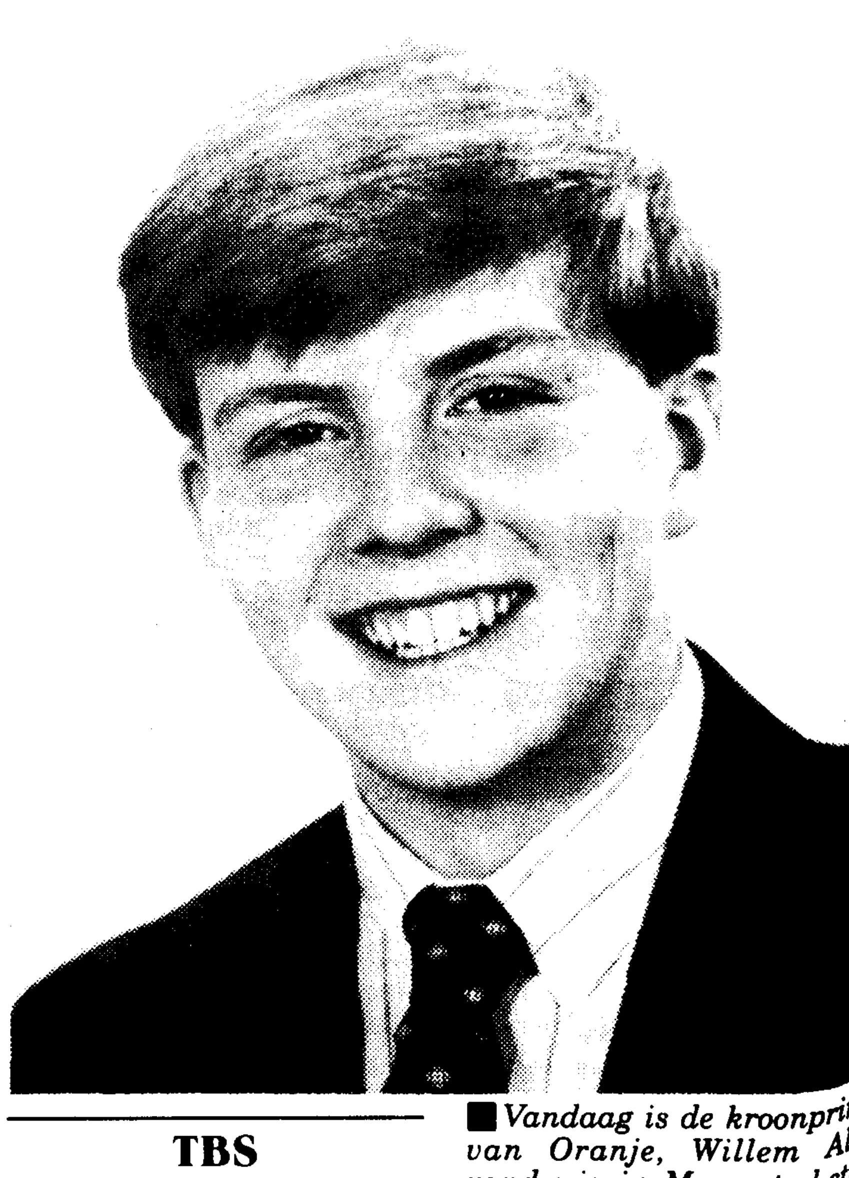
Het argument van de persoonlijke levenssfeer kan volgens de minister niet alleen worden aangevoerd ter bescherming van de donor. Er zijn volgens hem ook hele sterke argumenten van de zijde van het kind. Beide bewindslieden zullen "spoedig" een wetsvoorstel over nieuwe bevruchtingstechnieken vervaardigen, waarin ook een hoofdstuk over donorinseminatie is opgenomen.

In het regeerakkoord van het derde kabinet-Lubbers is afgesproken om een onderzoek te starten naar de gevolgen voor kinderen van het niet kennen van hun eigen afstamming. Dat onderzoek is inmiddels zo ver gevorderd dat Hirsch Ballin en Simons daar al voorlopige conclusies uit getrokken hebben.

Wega di Number Kòrsou

4 2

7386
3596
8840

■ *Vandaag is de kroonprins van Oranje, Willem Alexander jarig. Momenteel studeert de toekomstige monarch aan de universiteit van Leiden, geschiedenis. Willem Alexander geniet ook op de Nederlandse Antillen de nodige populariteit. Menigeen kan zich nog herinneren hoe onbevangen en spontaan hij zich alle attenties liet welgevallen bij het staatsbezoek dat hij met zijn ouders aan de Antillen bracht. Hij veroverde toen een niet gering aantal harten.*

HBO

ZATERDAG
16.30 Movie: 'Real Men' (1987)
18.00 Movie: 'By Dawn's Early Light' (1990, Powers Boothe)
20.00 Movie: 'Cobra' (1986, Sylvester Stallone/Reni Santoni).
21.30 One-Night Stand
22.00 Movie: 'Revenge of the Nerds II' (1987, Robert Carradine/Timothy Busfield)
23.30 Movie: 'Lost Boys' (1987)
01.10 Movie: 'I'm Gonna Git You Sucka' (1988)
02.40 Movie: 'Iron Triangle' (1989)
04.10 Movie: 'Twisted Justice'
05.40 One-Night Stand: Bill Hicks.

ZONDAG
12.30 Movie: 'One Man's War' (1991, Anthony Hopkins/Norma Aleandro)
14.00 First Love, Fatal Love
14.30 Movie: 'Gleaming the Cube' (1988)
16.30 Movie: 'The Abyss' (1989)
19.00 Movie: 'Three Amigos' (1986, Chevy Chase/Martin Short)
21.00 Movie: 'Roger & Me' (1989)
22.30 Movie: 'Season of Fear' (1989, Michael Bowen/Ray Wise)
24.05 Movie: 'One Man's War' (1991, Anthony Hopkins/Norma Aleandro)
01.40 Movie: 'See no Evil, Hear no Evil' (1989)
03.25 Movie: 'Red King, White Knight' (1989)
05.15 Movie: 'Hollywood Hot Tubs 2: Educating Crystal' (1990).

CBS

ZATERDAG
20.00 Uncle Bunck
20.30 Lenny
21.00 CBS Saturday Night Movie.

ZONDAG
19.00 60 Minutes
20.00 Murder, She Wrote
21.00 Movie: 'Shadow of a Doubt'.

NBC

ZATERDAG
20.00 Amen
20.30 Down Home
21.00 Golden Girls
21.30 Empty Nest
22.00 Carol & Company
22.30 Dear John.

ZONDAG
19.00 Sunday Best
20.00 Expose
20.30 Real Life with Jane Pauley
21.00 NBC Sunday Night at the Movies.

TBS

ZATERDAG
17.05 Fishing with Roland Martin
17.35 Fishin' with Orlando Wilson
18.05 World Championship Wrestling
20.05 Major League Baseball Braves at Astros (L)
22.45 U.S. Olympic Gold
23.45 Night Tracks - Chartbusters
24.45 Movie: 'Sins of the Past' (1984, Barbara Carrera/Kim Cattrall)
02.45 Night Tracks
05.45 Night Tracks.

ZONDAG
12.45 Movie: 'Uncanny' (1978, Peter Cushing/Ray Milland)
14.30 Major League Baseball Braves at Astros (L)
17.15 Tom and Jerry's Funhouse
17.35 Captain Planey and The Planeteers
18.05 WCW Main Event
20.00 Lost Worlds, Vanished Lives
23.00 Network Earth.

Frits Philips onnodig beledigd

De bewering van P. Lakeman dat ir. **Frits Philips** in 1940 door een administratieve handeling de onderneming vrijwillig in handen zou hebben gespeeld van de nazi's is onjuist en krenkend. Dat schrijft drs. I. Blanken, de bedrijfshistoricus van Philips in de donderdag verschenen Philips koerier, het personeelsblad.

Lakeman doet zijn bewering in het onlangs verschenen boek "100 jaar Philips, een officieuze biografie". Volgens Blanken is de uitspraak van Lakeman niet gebaseerd op historische gegevens.

TELECURAÇAO

ZATERDAG
17.30 Telefiesta met tante Irma;
18.00 Studio Sport;
19.00 Kòktel Turistiko met Captain Sterling;
20.00 Telenotisia;
20.30 Special met Hensley Meulens: 'The Yankees Score Card';
21.00 Live uitzending damessoftbalwedstrijd Pichingolo vs Cardenales vanuit Stadion Dr. Antoine Maduro;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 vervolg softbalwedstrijd;
23.00 Sluiting.

ZONDAG
16.00 Sena di Señor;
17.00 Sala di Konsierto;
17.50 Wega di Number Kòrsou;
18.00 Di bishita ku.....;
18.30 Wil di Suerte;
19.30 Modisima met Saida en Annemarie: 'Caroline's Miniboutique';
20.00 Telenotisia;
20.30 Shete Dia;
21.00 Live uitzending damessoftbalwedstrijd Pichingolo vs Cardenales vanuit Stadion Dr. Antoine Maduro;
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen) 672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Steegstra, Bob Harms, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp-Van der Schoot, Djisble Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Etleen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 368, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente: Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondent:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Kaya Cacique 4

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
Nfl. 80,15 per maand (luchtpost) of Nfl. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en de Loodhervormer door Marten Toonder

7465 — De schrik van de menigte duurde niet lang. Met een vuurpijl kan men niet zo vlug een horde verjagen, die achter goud aanzit. Al gauw schoolden dan ook weer groepjes samen en het geluid van stemmen klonk dreigend tegen de oude muren van Bommelstein op.

Dit trok de aandacht van de passerende flierefluiter Wammes Waggel, die nieuwsgierig de pas inhield.

"Daar is wat te doen", sprak hij tot zichzelf. "Bommel heeft toch maar altijd gezelligheid en leuke feestjes. Enig hoor! Nou, maar ik ga kijken want ik wil best meedoen".

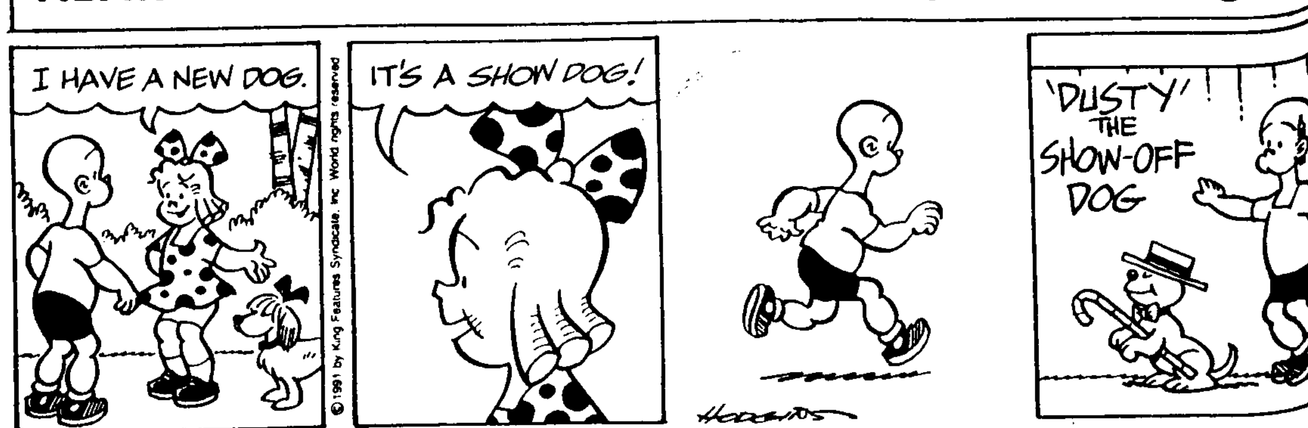
Met deze gedachte begaf hij zich naar de oploop, waarin juist een leider was opgestaan en luisterde aandacht, want natuurlijk wilde hij de spelregels goed leren kennen.

"Die schurk denkt dat hij ons met zijn goud het zwijgen kan opleggen!" schreeuwde de voorganger. "En intussen zweert hij daar in huis samen. Voetballers wegkopen en gasbellen annexeren; we kennen dat! Maar we nemen het niet. Naar binnen jongens!"

Een luid gejuich steeg op, en er werd krachtig op de deur gebonkt. Tom Poes had de beweging door een kier in een vensterluik gevolgd en nu haastte hij zich terug naar de torenkamer.

"Kom mee!"riep hij terwijl hij Ommenom met een ruk van zijn stoel trok. "Dit keer is het ernst, want ze hebben een stormram bij zich. We moeten proberen om door de achterdeur naar buiten te komen voordat ze het huis omsingeld hebben".

HENRY By Dick Hodgins

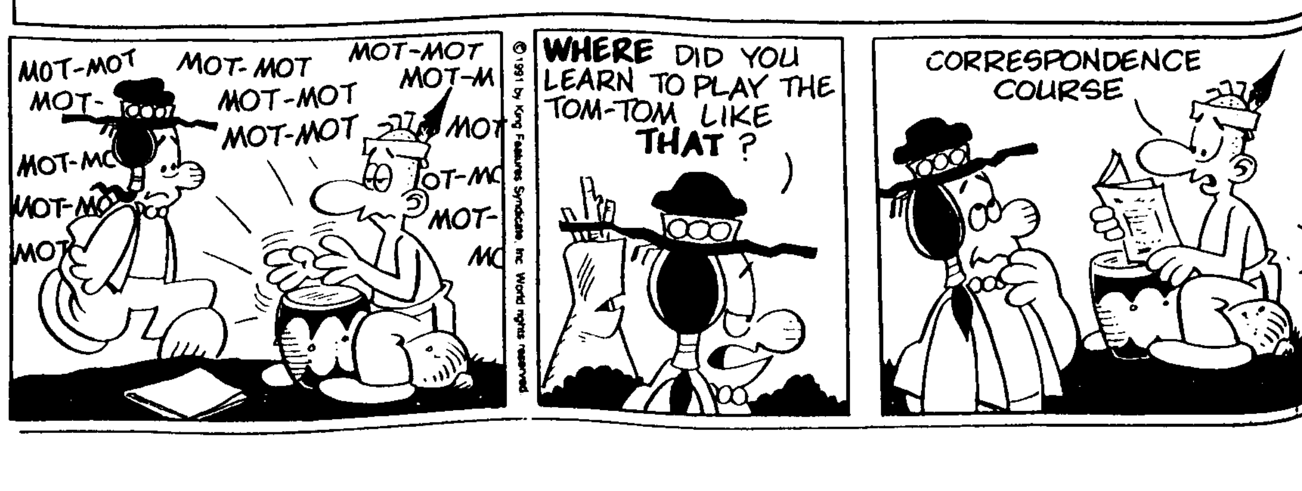
BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY By Mort Walker

REDEYE By Bill Yates & Mel Casson

Stockmarkets - NEWS

ORK	PREV.	26-04	FRANKFURT	PREV.	26-04	AMSTERDAM	PREV	26-04
ONES	2921	2912	DAX INDEX	1620	1623	CBS GEN.INDEX	96.00	95.60
NDS	41.88	42.13	AKZO	818.00	813.00	ABN-AMRO	37.20	37.20
P.	26.38	26.13	BASF	259.80	259.00	AEGON	127.00	124.30
ER B	51.75	51.25	BMW	576.00	568.00	AHOLD	82.80	83.50
	37.63	38.00	COMMERZBANK	259.50	258.70	AMEV	58.50	58.00
	37.25	37.63	DAIMLER BENZ	707.50	709.00	AKZO	115.70	115.20
LL S	80.38	83.50	DEUTSCHE BANK	647.50	647.00	BOLS	207.80	208.50
KER	13.63	13.88	HOECHST	269.00	270.40	BUHR.TET.	61.00	60.90
ORP	15.88	15.75	KAUFHOF	514.50	509.00	DAF	26.70	26.00
COLA	53.13	53.00	MAN	395.50	396.50	DSM	113.80	112.30
AL	69.00	69.88	PREUSSAG	333.00	333.70	ELSEVIER	87.20	87.30
T	41.00	40.75	SIEMENS	609.50	611.00	FOKKER	34.50	34.50
KODAK	43.00	42.75	VW	371.10	376.00	GIST BROC.	32.80	32.90
	59.13	59.50				HAGEMEYER	122.00	122.00
	32.75	32.50				HEINEKEN	155.80	155.90
LECT.	71.50	71.75	LONDON			HOOGOVENS	59.80	61.20
OTORS	37.00	36.50				ING	52.90	52.70
	37.50	37.38	FT-100 INDEX	2482	2471	KLM	26.90	26.20
TARE	14.25	14.38				KNP	52.80	52.50
	107.88	107.25	ARGYLL	2.98	2.93	NEDLLOYD	50.60	49.80
NG	91.00	91.25	BARCLAYS BANK	4.48	4.43	PHILIPS	27.80	27.00
NALDS	34.75	34.38	BASS	9.58	9.51	ROBECO	100.90	100.40
	109.63	109.00	BRITISH STEEL	1.33	1.30	ROLINCO	100.40	100.00
LMNG	87.88	87.38	BRITISH TEL	3.60	3.59	RORENTO	66.00	66.00
COMP	68.50	68.63	BTR	3.82	3.84	RODAMCO	55.70	56.00
	103.50	103.88	CADBURY	3.70	3.71	ROYAL DUTCH	159.30	158.30
	55.38	55.63	CABLE & WIRE	5.48	5.35	UNILEVER	164.70	159.70
S	67.88	67.63	GRAND MET	7.90	7.89	VMF STORK	50.70	51.60
	57.13	57.38	MARKS & SPENCER	2.56	2.55	VOC	42.10	42.00
	37.50	37.63	REDLAND	5.72	5.73	VNU	90.00	90.00
	44.88	44.63	TATE & LYLE	3.60	3.53	WESSANEN	82.80	80.60
	32.63	32.38						
TH	32.38	32.13						
			TOKYO					
	384.00	383.80				TORONTO		
			NIKKEI DOW IND.	26038	26123			
	3.88	3.88				TSE 300	3502.1	3497.3
			BRIDGESTONE	1090	1090			
OIL	21.19	21.06	CANON	1570	1600	ALCAN	21.38	21.00
			DAI ICHI KANGYO	2360	2330	BELL	40.75	40.75
	138.04	138.27	DAIWA SEC.	1310	1320	BANK OF NS	15.88	15.88
			HITACHI	1190	1200	CAN.PAC.	21.00	21.00
ARK	1.75	1.76	HONDA MOT.	1370	1350	INASCO	27.75	27.13
			JAPAN AIRLINES	1170	1170	LAIDLAW	14.88	14.75
	1.69	1.68	NEC	1530	1560	MOORE	28.50	20.63
			NOMURA SEC.	2100	2120	NORANDA	18.13	18.00
G	1.98	1.97	NIPPON STEEL	464	473	PLACER DOME	14.88	15.00
	117.50	117.95	MAZDA	606	614	POWER CORP.	16.63	16.63
	86.69	86.84	SONY	6350	6200	ROYAL BANK	26.25	26.25

Streven van Washington niet realistisch geacht

Wereldbank past organisatie aan: meer aandacht particuliere sector

WASHINGTON - De Wereldbank gaat bij haar kredietverlening aan ontwikkelingslanden meer aandacht geven aan de particuliere sector, maar voelt er niets voor op dit punt zo ver te gaan als de Verenigde Staten willen. Dit heeft de president van de bank, Barber Conable, vrijdag duidelijk gemaakt op een persconferentie in Washington.

De kwestie komt dinsdag aan de orde op de halfjaarlijkse vergadering van het Ontwikkelingscomite van de bank, het beleidsbepalende orgaan dat bestaat uit ministers van de aangesloten landen. De VS, de grootste aandeelhouder met bijna twintig procent van het stemrecht, gaan de bijeenkomst in met de eis dat in 1995 de helft van de Wereldbankleningen rechtstreeks ten goede moet komen aan de particuliere sector.

Op het ogenblik gaat tien procent van het geld naar de prive-sector via de International Finance corporation (IFC), een onderdeel van de bank dat bijvoorbeeld deelneemt in bedrijven in de Derde wereld. De IFC wil een kapitaalvergroting, maar de Amerikanen blokkeren die zolang niet tegemoet wordt gekomen aan hun eisen over de toekomstige rol van de Wereldbank.

Conable onderstreepte op de persconferentie nog eens dat het de taak van de bank is in de Derde wereld de armoede te bestrijden en de economische groei te bevorderen. De bank doet dat sinds jaar en dag door leningen te verstrekken voor projecten op terreinen als onderwijs, energievoorziening, wegenaanleg en landbouw. Deze kredietverlening loopt via de overheden van de betrokken landen.

Als de Amerikanen hun zin krijgen, zou het karakter van de bank volledig veranderen. Dat zou ook een statutenwijziging nodig maken. Volgens Conable bestaat daarvoor weinig steun bij andere landen. De Wereldbank-president stelde bovendien vast dat het wat simplistisch is om de steun aan de particuliere sector vast te leggen in een percentage. "Onze projecten op terreinen als onderwijs en infrastructuur liggen dan wel in de overheidssector, maar zijn van levensbelang voor het bedrijfsleven", zo zei hij.

Conable erkende wel dat de particuliere sector meer aandacht moet krijgen. "Regeringen over de hele wereld zien in dat het marktmechanisme zorgt voor de meest efficiente besteding van middelen". De Wereldbank heeft daarom besloten haar organisatie zodanig aan te passen dat het kredietbeleid gerichter kan worden afgestemd op de belangen van de particuliere sector, zo verklaarde Conable. Dit is te vergelijken met de manier waarop de bank sinds enkele jaren projecten toetst aan de gevolgen voor het milieu.

In Kampuchea:

Rode Khmer eens met bestand

BANGKOK - De belangrijkste verzetsgroep van Kampuchea, de communistische Rode Khmer heeft zich als laatste guerrillagroep in dit land uitgesproken voor een voorlopig bestand met ingang van 1 mei.

Dan zullen voor het eerst in twaalf jaar de wapens zwijgen in deze bloedige burgeroorlog in Kampuchea, welke gesticht was tegen de Vietnamese indringers. Het voorstel voor een bestand werd eerder aanvaard door Vietnam, de regering van Kampuchea en de twee niet-communistische verzetsgroepen welke samen met de Rode Khmer vechten tegen Vietnam als bezetter van Kampuchea. Het voorstel voor een bestand kwam van Frankrijk dat zich al geruime tijd beijvert voor de vrede in dit deel van de wereld samen met Indonesie en het secretariaat generaal van de Verenigde Naties.

MASQAT - Minister Koos Andriessen van Economische zaken in het Nederlandse kabinet is vrijdag in Masqat aangekomen voor een bezoek van verscheidene dagen aan het sultanaat Oman. Dit is in officiele Omanitische bron vernomen.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Overwegend half bewolkt en droog met uitzodnering van een mogelijke lichte bui in de komende nacht of morgenochtend.. Matige tot vrij krachtige, overdag af en toe krachtige tot harde, oostelijke wind (tussen twaalf en 32 knopen).

WEEROVERZICHT:
De luchtdrukverschillen zullen in de komende 24 uur weer vrij groot zijn boven de Benedenwindse eilanden. Als gevolg hiervan zal de wind vrij krachtig blijven zodat eventuele buien ondanks de aanvoer van enigzins vochtige lucht van geringe intensiteit zullen zijn.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	32	26	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	31	26	0.1
St Eustatius	licht bewolkt	29	24	0.0
St Maarten	licht bewolkt	32	26	0.0
Amsterdam	licht bewolkt	15	05	0.0
Boston	regen	22	14	0.8
Caracas	half bewolkt	31	20	0.0
Detroit	zwaar bewolkt	21	12	0.0
Kingston	half bewolkt	32	24	0.0
Miami	licht bewolkt	31	25	0.5
New York	geheel bewolkt	24	11	sp
Philadelphia	nevel	24	11	0.0
Port of Spain	licht bewolkt	31	24	0.3
San Juan	licht bewolkt	32	23	0.0
Sto Domingo	licht bewolkt	30	22	0.0

AGENDA CURAÇAO

MEDISCHE DIENSTEN

ARTSEN

DIENST ARTSEN
...n van de artsen van Bandabao (Se...) kunnen in spoedgevallen telefoon ... bellen en dan het antwoordapparaat ...luisteren. De patiënten van de ... medische districten kunnen voor ...vallen de artsenpraktijk van hun huisarts bellen; het antwoordapparaat ... dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

...RARTS
(...ere patiënten)
... dienstdoende arts belt U tel.: .../625100.

...IGING VAN TANDARTSEN
... dienstdoende arts gedurende het ...de en op feestdagen gelieve tel.: ...op te bellen.

...O MEDICO STA ROSA
...weg 327, tel.: 672300/676666; ...tijden zaterdag en zondag van ....00 uur.

WIJKVERPLEGING

...ELE KRUIS
...verpleging 'Prinses Margriet': con...bureaus te Sta Maria: tel.: 682344, ... en 682947; Montagne Abao: tel.: ... en Kaya Fensu (Koraal Specht): ...577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, ...uren van 07.00-12.30/13.00-17.00 ... 17.00 uur bereikbaar: zuster F. ..., tel.: 684375.

...ALE WIJKVERPLEGING
... Gosieweg 15, tel.: 692231/... geopend van 07.00-17.00 uur; de ... heeft zuster Concencion, tel.: ... pageboy 027-053 b.g.g. 691838. ... Bandabao, Groot Sta Martha ...: 682555; geopend van 14.00-...ur; de wacht heeft zuster Concen...: 686881.

...KLINIEK RIO CANARIO
...atweg Noord 43, tel.: 44510, ... 691683 en 691838; voor infor... over prenatale zorg en zorg gedu... na de bevalling.
...tiebureau zuigelingen: iedere donde...dag van 13.30-16.00 uur.
...tiebureau peuters: iedere dins...dag van 12.30-14.45 uur.

...TING WIJKVERPLEGING BAN...O
...35, tel.: 648077/648387; open van ... t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; ... uur bereikbaar: zuster Leito, tel.: ... b.g.g. 601760.
...tiebureau: iedere dinsdag van ...1.00/18.00-20.00 uur.

...TING VAN HET WITE GELE ... VOOR GEZINSVERZOR...'KWIDO PA FAMIA'
...ria 17, tel.: 680222; spreekuren ..., woensdag en vrijdag van 08.00-...uur; dinsdag en donderdag van ...8.00 uur.

GENEESK. DIENST

...- EN 2DE DISTRICT OOST
... 1991 vanaf 08.00 uur tot 29 april ...n 07.00 uur:
...Elhage, Sentro Mediko Sta. Rosa, ...; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-... uur; spoedgevallen: tel.: 371661 ...89266/689337.
(...t voor patiënten van de volgende ... Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Nassey, Tseng, Mercelina, Braak...an en Guerrero-Bakmeyer)

...- EN 2DE DISTRICT WEST
... 1991 vanaf 17.00 uur tot 29 april ...n 07.00 uur:
Dokter Nivillac, Spreekkamer: Brievengat, tel.: 76280; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615828 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Gollo-Henry, Roose, Braakman-Bonder, Gerstenbluth, Davelaar, Elhage, Pablo, Heerenveen, Nivillac en Rosales-Concession)

DERDE DISTRICT BANDABAO
26 april 1991 vanaf 17.00 uur tot 29 april 1991 om 07.00 uur.
Dokter Spong, Sentro Mediko Tera Cora, tel.: 648700; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 687004 b.g.g. 689266/689337.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucacius, Spong en Tweed).

Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in spoedgevallen de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!

APOTHEKEN

ZATERDAG

Otrobanda
Sta. Maria, Winston Churchillweg 155, tel.: 680600.
Punda
Wilhelmina, Hendrikplein 13, tel.: 612380/613078.

ZONDAG

Otrobanda
de Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15, tel.: 682857.
Punda
Juliana, Julianaplein 6, tel.: 54500.

DIVERSEN

VERLOF BEGRAFENIS
(van 10.00-14.00 uur)
27 april: H.R. Andrade, Vesuviusstraat 19.
28 april: A. Michel, Dr. Martin Luther King Boulevard 42.

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 685544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

DIERENASIEL
kantooruren maandag t/m vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 10.00-13.00/16.00-18.00 uur; zondag gesloten.

DIERENARTS
voor spoedgevallen gelieve te bellen: 614000 (Veterinaire Dienst) voor de dienstdoende arts.

ZONDAG

AMNESTY INTERNATIONAL CURAÇAO
10.30 uur schrijfochtend - Jeugdhuis De Tamarijn, hoek Tamarijnweg/Mahaalweg.

FEMALE JAYCCES
10.00-14.00 uur 'bake sale' - Landhuis Habaai.

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned) en 18.00 uur Papiamentu.
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 18.30 uur; zon.: 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 11.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.: 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes); zon.: 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 19.00 uur; zon.: 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, ...30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zon.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
SOTO; zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA CORA: ZON.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE

MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo).
zaterdagavond 19.00 uur zangdienst.
zondagmorgen 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zondagavond 18.00 uur Papiamentse dienst.

NOACH-KAPEL

zaterdagavond
19.00 uur kerkdienst (Ned.) - Marinebasis Parera.

****

Met ontsteltenis namen wij kennis van het heengaan van onze collega

Mw. Gladys Wallé - Martis

Een goed mens is heengegaan.

Haar voorbeeldige gedrag en haar vriendelijke karakter zullen altijd in onze herinnering blijven.

Onze innige deelneming gaat uit naar haar familie en vrienden.

God geve haar de eeuwige rust.

Direktie en personeel

Mensing & Co. N.V.

STICHTING IPSO INSTITUUT VOOR PEDAGOGISCHE EN SOCIALE OPLEIDINGEN

Ku tristesa direktiva di skol IPSO ta partisipá fayesimentu di esposa di su tesorero

Sra. Gladys Wallé-Martis

Direktiva ta deseá Sixto i famia forsa den e momentunan difisil aki.

Eddy da Camara
presidente

DANKBETUIGING

Voor de vele blijken van medeleven ondervonden bij het overlijden van onze moeder, schoonmoeder en grootmoeder

Helena Maria Naaldijk-Muskus

zeggen wij U dank.
Oprechte dank voor de bloemen, telegrammen, het persoonlijk schrijven en Uw aanwezigheid bij de ter aardebestelling.

Kinderen en kleinkinderen.

GOBIERNU DI KORSOU
SERVISIO VETERINARIO

Hefe i Personal di Servisio Veterinario ku pena ta partisipá fayesimentu di:

CIRO NICOLAAS HERNANDEZ

na bida empleá na e servisio menshoná.
Ku e sosegá na Pas.

Dept. R.P. — **E Hefe menshoná, M.R. Bracelli, veterinario.**

A fayesé kristianamente:

Sra. Gladys Erdulfa Walle-Martis

Mihó konosi komo "Bebi" òf "Babs"

Na nòmber di:

Su esposo	:	Sixto (Chito) R. Walle
Su yunan	:	Rupert E. Walle
		Curtley J. Walle
Su rumannan	:	Eric Martis
		Ronald i Astrid Martis-Antonia i famia
		Richard Martis
		Glenda Martis
		Jubinald i Dolores Martis-Schob i famia
		Herbert Martis
		Rodney Martis
Su tanta	:	Isabel Peney-Carolina
Su tanta grandi	:	Cecilia (Fina) Leonora
Su primunan	:	Dr. Ellis Martis i rumannan
		Wina Maal-Martis i rumannan
		Sixto Jonis i rumannan
		Edgar Peney i rumannan
		Christina Nahr i rumannan
Su kuña	:	Idis i Gilberto (Betty) Doran i famia
Su suanan	:	Milton (Neto) Walle i famia
		Hubert i Anna Walle-Franken i famia
Demas famianan	:	Walle, Martis, Jonis, Nahr, Daal, Beckers, Leonora, Stacie, Peney, Boom, Henriquez.

Amigunan, bisiñanan i konosinan.
Staf i Personal di Mensing & Co.

Akto di entiero lo tuma lugá djaluna 29 aprel 1991 pa 4'or di atardi saliendo for di misa di Steenrijk pa Santana Katóliko na Janwé. Ta risibi bishita di kondolensia for di 1'or p.m. na misa di Steenrijk. Promé ku entiero lo tin un santu sakrifisio di misa na misa di Steenrijk. Despues di entiero no ta risibi bishita di kondolensia na kas.

STICHTING
R.K. CENTRAAL SCHOOLBESTUUR

Hij troost ons in al onze tegenspoed zodat wij in staat zijn anderen te troosten in al hun noden, dank zij de troost die wij van God ontvangen.

2 Korintiërs 1,4

Namens de Stichting R.K. Centraal Schoolbestuur maken wij het overlijden bekend van de echtgenote van onze directeur,

mevrouw Gladys Erdulfa Wallé-Martis

V. Jonckheer-Mensing — voorzitter
R.E. Statia — wnd. directeur

Akademia Pedagógiko Kòrsou
Instituto pa Formashon Pedagógiko i Sosial

Komunidat di Akademia Pedagógiko Kòrsou ku tristesa a tuma nota di fayesimentu di esposa di tesorero di IPSO

Sra. Gladys Wallé-Martis

Akademia Pedagógiko Kòrsou ta ekstendé palabranan di kondolensia na Sr. Wallé i yunan i ta deseá nan forsa ku e pérdida sensibel aki.

S.J. Montesant
direktor

Alleenstaande heer vraagt met spoed een ongemeubileerde of gemeubileerde een- of twee slaapkamer-woning of een vrijstaand appartement TE HUUR
Inlichtingen: tel. 76882/673381

De lekkerste ROTIE'S
pom, pastei, bamie, nassie, chin. kip, ger. kip, ger. varken, moksie moksie, bruine bonen, bloedworst kunt U elke zondag tussen 12 en 4 bij ons krijgen.
Vraag naar het gerecht v/d week
Koraal Partir kav 87
tel. 674103

schildersbedrijf
Perfect
Gedipl. Mr. Schilder
Tel.: 601766
369127
Fax.: 369127

172
Smaakvol Surinaams eten
Verkrijgbaar: **Roti, Nasi en Pom.**
Op elke zondag tussen 12.00 en 16.00 uur.
Gosieweg 172
Tel.: 72220

Hoge beloning
voor het terugbrengen van 2 Rhodesian Richback puppies (+/- 3 mnd oud)
Weggelopen in de buurt van Piscadera Berde
Tel. 626519 - 688486

Te huur aangeboden voor de periode juni/juli 1991 gemeubileerde 3 slaapkamerwoning
Tel: 681486 na 6 uur

Te koop wegens vertrek
SEAT IBIZA GLX B.jr '86
Nieuwe airco, banden, uitlaat. Verder: 5 versn., ALLU velgen en Radio-Cass. + Stoffen bekleding I.Z.G.ST.
Vraagprijs **NAfl. 8.500,**
Tel: **693745** tussen **18.00 en 19.00** uur.

TE HUUR:
Volledig ingericht appartement
1 slaapkamer incl. water en gas excl. licht
NAf.250.00 p/week
Volledig ingericht 2 slaapkamer appartement
incl. water, licht en gas
NAf.350.00 p/week
Inlichtingen: Telf. 683459

HUIZEN TE KOOP
* **Monseigneur Kieckensweg #1**
3 slaapkamers, enz.
Vraagprijs fl. 155.000,-
* **Monseigneur Kieckensweg #3**
±1200m2- 6 slaapkamers - 2 badkamers - 1 zitkamer - 2 eetkamers - 2 keuken-porch-apt. + meidenkamer.
Vraagprijs fl.350.000,-.
Goed voor klein pension.

TERREINEN TE KOOP
* **De Ruyterkade 355m2 fl. 460.000,-**
* **Zeelandia fl.400,- pa m2**
* **Prinsenstraat/Marktstraat 646m2 fl.646.000,-**
* **Anasaweg 1250m2 fl.75.000,-**
* **Ten zuiden van Gasora 850m2 fl.73.750,-**
* **Ten westen van Gasora 1190m2 voor fl.119.000,- e.a.**

Hypotheek beschikbaar.
DE RUYTER CENTRUM N.V.
Tel.: 611369 - 613157

tè gekke kinderschoenen
De nieuwe collectie
BUNNIES SCHOENEN
is binnen.
Gun voeten in de groei het beste!!
LITTLE SHOE (ook voor communie schoenen)
Gouverneur v. Lansbergeweg 1
(1e weg links voorbij Fort Waakzaamheid)
OPEN: Di.-vr.: 3-6 p.m.; za.: 10-12 a.m.

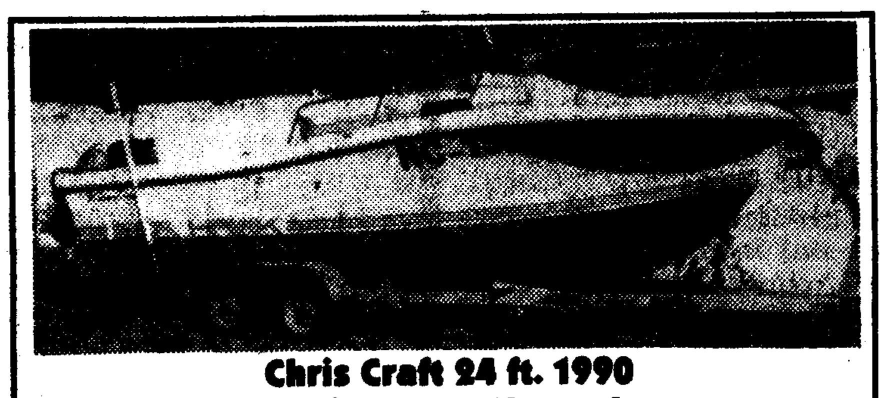

FOR RENT
Furnished Bachelor Apt.
More info. phone 612765

Zondag 28 April
GEEN INDONESISCHE RIJSTTAFEL
aan huis.
We staan op 30 en 1 mei in landhuis Brievengat in de stand van INDONESIA.
U komt toch ook?
Daar kunt U **Nassi Rames, Bami en Nassie goreng** krijgen.
Op 5 mei zijn we er weer.
Familie Kerger, Canadaweg 9

TE KOOP:
VOLVO AMAZONE
uit 1963 in zeer goede conditie.
+1 AMAZONE
in onderdelen.
Vraagprijs te samen NAf.15.000,-
Tel.Kantoor 616333
na werktijd 690012.
Vragen naar Paul.

7UP

Chris Craft 24 ft. 1990
Open Fisherman/Sportsboat
V6 Evinrude 175HP, outboard on bracket, voorzien van vele accessoires. Inclusief trailer, bijna nieuw! Ang. 48.500,-. Inruil auto, boot of huis mogelijk.
Spanish Water Marine, Tel.: 616199 - 601777

Schilderijen Expositie
" Moderne Prints "
U bent van harte welkom!
A.s. zondag 28 april
Tijd: 10.00 tot 18.00 uur.
Plaats: Kaartzaal te Rust & Burgh-Emmastad.
Toegang: GRATIS.

VREUGDENHIL
In verband met de feestdagen zullen onze supermarkets als volgt geopend zijn:

MARIE POMPOEN:
van 8.30 uur v.m. non stop tot 9.00 n.m.

CASH & CARRY:
van 8.30 uur v.m. non stop tot 9.00 n.m.

COLON:
van 8.30 uur v.m. non stop tot 7.30 n.m.

Specials van Hollandse aardappelen zak van 20 kg. voor fls. 17,50

NEUTROGENA: FEEL THE DIFFERENCE.

MANRIQUE CAPRILES & SONS N.V.
Scharlooweg 17 - Tel.: 612308 - 611857
ARUBA: Kaya Betico Croes 175 - Tel.: 25838 -34036

CMB Caroline's Mini Boutique
(Klein maar fijn)
Druifweg 36 Dominguito - Tel.: 614901
UITNODIGING
Voor onze modeshow via TeleCuraçao morgen, zondag 28 april om 7.30 n.m.
Getoond zullen worden:
Vormselkleding, 1ste H. Communiekleding, deftige kleding voor de moeders en madrina's, met bijpassende bijoux, schoenen, tassen, handschoenen en hoeden.
Wij accepteren bonnen en credit cards.
open van 9 - 12 a.m. - 3 - 7 p.m.

PORCH SALE
Mooie kunststof tuinmeubelset, bestaande uit 4 stoelen met hoge verstelbare rugleuning (zonder kussens) 2 krukken, grote ovalen tafel, half jaar oud.
Nieuwprijs f.1299,- NU **f.499,-**
Twee grote reiskoffers
nieuwprijs f.259,- per stuk NU spoedprijs **f.99,-** per stuk.
Leuke, moderne dameskleding uit Nederland
Nauwelijks of niet gedragen, maat 40/42 en 44 vanaf f.25,-.
Tel.: 615858 na 17.00 uur.

DON ALGODON
Europese Exclusiviteit
100% katoen
We maken plaats voor onze nieuwe zending.
Een opruiming van 50% korting op alle artikelen.
Mis deze kans niet.
Madurostraat - Telf. 612142

In het kader van de voorbereidingen voor een nieuw revalidatie-centrum, gaat het Mgr. Verriet Instituut voor de overgangsperiode een afdeling voor volwassenen-revalidatie inrichten.
Wij verwachten deze inrichting klaar te hebben op 1 juni aanstaande.

Wij roepen sollicitanten op voor de functie van:

*** MAATSCHAPPELIJK WERKENDE**
aanvankelijk half-time, op termijn full-time. H.B.O.-niveau, liefst met ervaring.

*** VERPLEEGKUNDIGEN**
Sollicitanten moeten bereid zijn de cursus, revalidatie-verpleegkundige, die per 1 mei aanstaande zal beginnen, te volgen.

Wilt U Uw sollicitatie richten aan het Bestuur van de Stichting Mgr. P.I. Verriet, Postbus 4073, alhier, tesamen met diploma's, curriculum vitae en referenties.

Inlichtingen voor afdeling en functies kunt U krijgen bij:
J.J.W.H. Janssen, directeur, mevr. U. William, adjunct-directrice, **Tel.: 681344.**

TE KOOP
ZEILJACHT 27 ft.
compleet gereviseerd in "A1" conditie, zeilklaar, wind/diepte/snelheidsmeter/ Volvo Penta z.g.a.n./t.e.a.b.
Voor informatie:
Tel. 611036 (kantooruren)

OPPASHUIS GEZOCHT
Voor gezin met drie kinderen, voor de periode 23 juli tot en met 13 augustus 1991.
Eventuele vergoeding geen bezwaar.
Nadere inlichtingen:
CHRIS VAN GROL
Tel.: 676701

GLOBE CAR RENTAL
TE HUUR AUTO'S
Tegen zeer redelijke prijzen.
Tel.: 78357

Calypso
Cocktail Bar
"The Talk of the Town"
presenteert vanavond
van 9.00 p.m. - 2.00 a.m. een
" DANCE - PARTY " met IKE JESURUN
Entree: gratis.
Kom gezellig Uw avond doorbrengen.
Pietermaai 25 - Tel.: 617180

GEVRAAGD:
JONGEDAME
met Havo-diploma (handel) voor administratieve werkzaamheden.
Sollicitaties na telefonische afspraak 611036.

S.O.V. ASIENTO
Op korte termijn hebben wij een functie vacant als

BADMEESTER(ES) (part-time)

Sollicitanten dienen in het bezit te zijn van het diploma volledig bevoegd zwem onderwijzer(es) en een geldig E.H.B.O. diploma.
Voor informatie en/of sollicitatie bel
370968 of 66-3817
Vragen naar de heer C.A. van Herwijnen.

Champagne-Brunch
op het hoogste niveau

De Champagne-Brunch van het Van der Valk Plaza Hotel, Restaurant & Casino bestaat niet alleen uit de fijnste warme en koude gerechten, geserveerd met een heerlijk glas Champagne en omlijst door passende 'live' muziek...
Wij serveren onze Champagne-Brunch in het Penthouse van ons hotel. Op het hoogste niveau.

De Van der Valk Penthouse Champagne-Brunch

Geniet van Uw zondag met onze Champagne-Brunch en het mooiste uitzicht van Curaçao, over de Annabaai, de bruggen, Punda en Otrobanda

Elke zondag van 11.30 tot 14.30 uur.
Prijs NAfl. 30,-- per persoon.
Reserveren van harte aanbevolen.

Van der Valk Plaza Hotel, Restaurant & Casino.
Plaza Piar, Willemstad. Telefoon 612500.

DE STANDAARD IN SOFTWARE

GROTE BEER®

GROTE BEER maakt administratieve en logistieke standaard software voor elke branche. Gebruiksvriendelijke software die naadloos aansluit op uw bedrijfsvoering, geleverd door een dealer die weet wat service is.

Neem vandaag nog contact met ons op.
Wij kunnen u precies vertellen welke GROTE BEER programma's voor uw situatie het meest geschikt zijn.

AS Curaçao N.V.
Perseusweg 2
Tel.: 618626
Fax.: 617979

CARIBBEAN SOFTWARE
Schouwburgweg 5
Tel.: 374844
Fax.: 370675

ÑAPA

AMIGOE

ZATERDAG 27 APRIL 1991

Weekend Bijlage

1 MEI vieren we de Dag van de Arbeid. Maar niet r iedereen is die arbeid zo vanzelfsprekend. Een ot deel van de bevolking van Curacao is werkeloos. h hebben al deze werkelozen op school gezeten en ebben een of andere opleiding gehad, zodat ze met zekere hoeveelheid bagage aan het arbeidsproces den kunnen moeten deelnemen. Natuurlijk is het elijk werkeloos te worden door ziekte, luiheid of minaliteit. Dat percentage is echter maar heel n. Waar komen die hoge werkeloosheidscijfers vandaan? Kan het aan ons onderwijs liggen? Hoe le relatie tussen onderwijs en de arbeidsmarkt? rden de leerlingen op de scholen klaar gestoomd r een baan bij het bedrijfsleven of bij de overheid? een antwoord te vinden op deze vragen, spraken met enkele mensen die hier dagelijks mee te ken hebben. Met een medewerkster van een uitldbureau, een directeur van een technische school, medewerkers van een groot accountantskantoor met de directeur van het Departement van Onders.

= door Nel Casimiri =

Duizenden werkelozen verdringen zich voor een kantoor in de Amerikaanse stad Chicago waar zij sollicitatieformulieren kunnen invullen voor banen bij de gemeente (archieffoto ANP). Ondanks, of misschien juist door, de voortschrijdende ontwikkelingen op technologisch gebied blijft het zelfs in welvarende landen als de V.S. moeilijk aan iedereen een baan te verschaffen.

RUDY NAALDIJK: 'WAT MOETEN WE MET AFGESTUDEERDEN?'

Met mavo-diploma kan je nergens meer terecht

Onderwijs moet zich meer afstemmen op arbeidsmarkt

MAGDA TERZOL van het ...zendbureau IMPACTO:

...ij kunnen maar heel ...nig mensen die zo van ...ool afkomen, plaatsen. ...MAVO-leerling zonder ...rkervaring kunnen we ...a nergens onderbrengen. ...ns kunnen ze terecht bij van de banken, die ze zelf een opleiding geven. ...leerlingen van de HAVO ...nen we niet plaatsen, ...lukt met hen misschien ...ietsje beter, maar bijna ...en vraagt minstens com...erervaring. Een type...loma kan wel helpen, ...r vooral die computerer...ng is heel belangrijk. Wie ...goed kunnen plaatsen ...data-typistes, daar is ...vraag naar.' 'Als iemand ...een MAVO-diploma kan ...-typen en werkervaring ..., is ze zo geplaatst. Maar ...werkervaring is altijd ...probleem. En als iemand ...it begint, krijgt die ...nd ook nooit werkerva... Mensen met een MAO-...eiding, een PD- of een ...A-diploma kunnen we zo ...een baan helpen.'

MOEILIJK

...de LTS en de Huishoud...ool ligt het weer moeilijk. ...jongens van de LTS gaat ...nog wel. Grote bedrijven ...nen die wel gebruiken ...de produktieafdeling. ...als ze alleen lagere ...ol hebben met een paar ...LTS kunnen ze soms ...terecht als kracht bij de ...duktieafdeling. Vrouwen ...nen we veel minder ...atsen. We krijgen wel ...en van personen met ...vak van werkster, maar ...willen dan bijna altijd ...rken in een kantoor, niet ...mensen thuis. We krijgen ...niet veel aanvragen voor ...k bij mensen thuis. Een ...le keer kunnen we vrou...lijke produktiekrachten ...atsen.'

...t probleem blijft dat bijna ...bedrijf of werkgever ...agt naar werkervaring. ...Nederland hebben ze nu ...systeem ingevoerd van ...aringswerkplaatsen. De ...e bedrijven geven dan ...orbeeld verplicht school...laters gedurende een jaar ...baan. Daarmee doen ze ...rkervaring op en dan ...nen ze daarna solliciteren ...een baan met werkerva... Het is vooral gedaan ...MAVO-klanten aan een ...ats te helpen. Zo'n sys...zouden we hier eigen...ook moeten invoeren.'

TECHNIEK

...LLEM JAN DE VRIES, ...ecteur van het technisch ...lege Sint Paulus:

...ze school heeft vier richtingen, fijnmetaal, metaal, elektro-techniek en installatie koeltechniek. De praktijk is natuurlijk veel meer gedifferentieerd dan de school kan zijn. Onze leerlingen worden niet opgeleid voor een bepaald beroep. Wij geven de leerlingen een zo breed mogelijke opleiding,

RUDY NAALDIJK
...afstemmen op behoefte...

maar als een leerling van school af komt is hij nog geen vakman. Onze normale opleiding duurt drie jaar. Een leerling komt op ongeveer dertienjarige leeftijd op school en is zestien als hij klaar is. Hij is dan nog niet volwassen en kan ook niet als een volwassen vakman aan het werk. Hij moet binnen het berijfsleven worden opgevangen om daar verder te leren. Wij geven hem voldoende informatie, zowel theoretisch als manueel, om een start te kunnen maken in een bedrijf.'

'Ruim tien jaar geleden is het systeem ingevoerd van een eerste algemeen jaar. Het is een algemeen technisch jaar na de basisschool, waarin de leerling nog niet direct hoeft te kiezen. Na dat eerste jaar maak je een keus, of uit de vakken op onze school, of je kiest een andere school waar ze wel de vakrichting van jouw keuze hebben. De school kent drie opleidingen. Allereerst de P-stroom. Dat is een opleiding met minder zware theorie en wat meer praktijk. Die opleiding duurt drie jaar. Daarnaast kennen we de A-stroom. Dat is de normale LTS-opleiding, en die duurt ook drie jaar. De derde stroom is de T-stroom. Hierin krijgen ze meer theorie dan in de andere en die T-stroom duurt vier jaar. Alle drie opleidingen volgen hetzelfde eerste jaar, daarna volgt dus een uitsplitsing naar niveau en naar vakrichting. Met die veranderingen tien jaar geleden hebben we concessies moeten doen aan de technische vakken. Ze krijgen nu minder technische uren dan voorheen. Dat kwam natuurlijk niet ten goede aan de directe bruikbaarheid voor het bedrijfsleven.'

VERANDERINGEN

'Nu staan er weer grote veranderingen voor de deur voor het technisch onderwijs. Men zal namelijk het BVO gaan invoeren. Daarin zitten wel een aantal goede zaken. Maar ook sociale aspecten spelen een rol. Het gezinsleven gaat steeds minder functioneren. De ouders doen steeds minder aan de opvoeding van hun kinderen en de school steeds meer. Dat kost tijd. En daardoor kost dat ons technische uren. En al zullen alle opleidingen nu vier jaar gaan duren, toch wordt het aantal technische uren met veertig procent teruggedraaid. Er zullen nu ook twee algemene jaren komen. In die jaren worden er wel technische vakken gegeven, maar dan op een breed vakgebied, zoals koken, textiele werkvormen, houtbewerking, e.d. De leerling moet daardoor breed inzetbaar zijn in het bedrijfsleven. Maar we leiden hun niet op voor het bedrijfsleven, dat is de contradictie. De vakopleiding moet hij later krijgen. Voor een groot aantal van onze leerlingen is deze school eindonderwijs. Maar een klein deel stroomt verder naar de MTS en krijgt een betere opleiding. Het BVO zal het komende schooljaar ingevoerd worden voor de Huishoudscholen en de ETAO. Het is de bedoeling de LTS het schooljaar daarop er ook tussen te schuiven. Dat gebeurt omdat het zo precies parallel loopt met Nederland en er daarom financiering voor te krijgen is. Maar in Nederland zijn ze deze ontwikkeling al aan het terugdraaien, omdat de LTS, of liever het BVO, leerlingen aflevert die het bedrijfsleven niet wil. Het bedrijfsleven zoekt daar zelfs technici uit België, omdat daar de technische opleiding beter is. Ook gaan er veel Nederlandse leerlingen naar België naar school. Ze hebben in België het schoolgeld voor deze leerlingen al drastisch verhoogd om zo deze stroom af te remmen.'

BRUGJAREN

'In Nederland werken ze nu bijna tien jaar met BVO, dus met twee brugjaren. Die brugjaren houden heel weinig in, iedereen gaat over, niemand blijft daarin zitten. Ons eigen onderwijs is veel beter. Als ze bij ons de A-stroom volgen, dus de normale LTS, kunnen ze hier niet naar de MTS. In Nederland kunnen deze leerlingen van ons wel naar de MTS. Er zijn leerlingen van onze T-stroom die bij Rens en Rens een elektronische opleiding gingen volgen. Ze kennen daar een middelbare beroepsopleiding en een hogere beroepsopleiding. Er is een leerling van ons meteen naar de hogere beroepsopleiding gegaan. Als leerlingen bij ons worden opgeleid voor de MTS kunnen ze in Nederland ook de MTS volgen. Wij doen het hier niet zo slecht in vergelijking met Nederland. In België en in Duitsland zijn de technische opleidingen wel goed.

Mijn verhaal werd ook bevestigd door een leerlingenbegeleider uit Groningen die hier laatst was. Die vertelde dat leerlingen die van de Antillen komen met een diploma geen enkel probleem vormen. Ze hebben natuurlijk wel de normale aanloopproblemen maar ze doen het allemaal op een gegeven moment vrij aardig. Ze hebben wel problemen met leerlingen die met hun moeder mee naar Nederland komen. Die hebben nooit iets bij zich van de school waar ze vandaan komen. Ze weten vaak zelf niet eens van wat voor soort school ze komen of zeggen dat. Dat zijn de probleemgevallen. Zij verzuimen en vallen af.'

PETER GROOTENS van het accountants- en organisatiekantoor KMMG Klynveld Peat Grootens:

'Bij Klynveld worden in de eerste plaats VWO-ers aangenomen die binnen het bedrijf een accountant-opleiding willen volgen, maar verder nemen wij voor het kantoor geen mensen aan die direct van school komen. Ze moeten wel wat verder gestudeerd hebben. Ook typistes moeten een typediploma hebben en met wordprocessors kunnen omgaan. En voor de secretaresses vragen we een secretaresseopleiding van Schoevers, PD of MBA. Eventueel zouden we een bode kunnen aannemen met alleen een MAVO-diploma. Leerlingen van de MAO wel, die kunnen bij de DATAM zo als professional worden ingezet. En als ze op de MAO een MBO hebben gehaald en door willen studeren voor SPD kan dat binnen het bedrijf. Maar zelfs voor onze telefonistes vragen we een HAVO-opleiding plus een receptioniste-opleiding o.i.d. Zo van school komen er maar heel weinig in ons bedrijf terecht, behalve zoals ik al zei van de MAO of de UNA, maar dan zijn ze meteen als professionals inzetbaar.'

RUDY NAALDIJK, directeur van het Departement van Onderwijs:

'Ik heb indertijd behoefteonderzoek gedaan gericht op het beurzenbeleid. We gaven enkele jaren beurzen naar behoefte. Daarom was een behoefteonderzoek nodig op de Antillen dat ook telkens gecorrigeerd werd. Maar toen dat beurzenbeleid werd losgelaten in 1986, is ook dat onderzoek opgehouden. In 1986 werd namelijk in Nederland de studiefinanciering ingevoerd, de WSF 18+. Als je dan blijft doorgaan met je beleid naar behoefte gaat iedereen die niet in aanmerking komt voor een beurs toch naar Nederland en krijgt daar een beurs. Het was zinloos geworden. Door dat beleid los te laten, hebben we nog enige greep kunnen houden op de studenten die naar Nederland gaan met het oog op hun terugkeer naar de Antillen.'

'We willen graag dat Antillianen die gestudeerd hebben terugkomen en er zijn er de laatste tien jaar meer gerepatrieerd dan ooit. De ellende is echter dat de overheid zelf een benoemingsstop heeft afgekondigd. Het is heel pijnlijk als een afgestudeerde terugkomt en je moet zeggen: 'Ik heb geen baan voor je.' Een baan zoeken is natuurlijk niet onze taak maar een taak van personeelszaken en van het particulier initiatief.'

'Bij zo'n behoefteonderzoek komen verschillende dingen naar voren. Zo hebben we uitgerekend dat er ongeveer vier HTS-ers nodig zijn op één afgestudeerde van een TH. En bij controle bleek al vlug dat er veel meer mensen een TH-opleiding volgden dan een HTS-opleiding. Ook kwamen er op een gegeven moment meer mensen voor het onderwijs terug dan op dat moment nodig waren. Zo heb ik eens twee jaar iemand op kantoor bij me gehad die eigenlijk voor het onderwijs was opgeleid. Naar mijn mening moeten kleine gebieden niet lukraak maar allerlei beurzen geven. We moesten ons beleid afstemmen op de marktbehoefte, want we zagen aankomen dat die markt vol zou komen te zitten. Er studeerden heel veel mensen medicijnen. Straks zouden we komen te zitten met een overschot aan artsen. Ook in Nederland waren al te veel artsen net als in bijvoorbeeld Colombia. Ze konden dus niet alleen hier niet aan bod komen, ze konden ook niet terug naar Nederland, want daar zat het ook vol. Wel gingen velen zich specialiseren, maar ze kozen allerlei willekeurige specialisaties, niet gericht op wat er bij ons nodig zou kunnen zijn. Overigens was er over dat behoefte beurzenbeleid veel discussie gaande. Lang niet iedereen was het met me eens. Je hoorde ook b.v. dat we als klein gebied er voor moesten zorgen dat onze burgers een goede opleiding kregen, zodat ze daarna zelf konden bepalen hoe ze verder zouden gaan werken. Ik vond dat er beurzen naar behoefte moesten komen omdat je uiteindelijk werkt met gemeenschapsgelden. Dat vind ik nog steeds, maar ik wil ook niet alles afsluiten voor anderen, ik wil wel mogelijkheden open houden.'

'Maar ja, nu het beleid in Nederland veranderd is, houdt het op. Ze gaan toch. Wel vragen we ons soms af: 'Wat moet je ermee? Je hebt momenten dat je de indruk krijgt dat studenten een studierichting kiezen om de mooie naam of omdat de naam ingewikkeld klinkt of dat ze zo maar iets hebben aangestreept omdat ze coute que coute weg willen. Het komt ook voor dat mensen

vervolg op pag. 15

IN DIT NUMMER van Ñapa:

ÑAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van één gulden.

EINDREDACTIE: Norbert Hendrikse
LAYOUT: Solange Isselt

Dag van de Arbeid

ARBEIDSDAG

Labor Day

Kooperativa di Konsumo (Botica Wilhelmina)
na nòmber di su botikanan ku ta:
Botica Wilhelmina
Botica Plasa i
Botica Banda Bou
kier a felisitá su empleadonan en espesial i tur otro empleadonan en general ku dia
"Internashonal di Trabou"

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Prettige
en
Geslaagde Arbeidsdag

Moge het een dag worden van bezinning op onze taak in de gemeenschap.

BRITISH AMERICAN

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Obreronan
pasa un
Felis Dia

WELCOME SHOP

DIA DI OBRERO

HAPPY LABOR DAY

ARBEIDSDAG

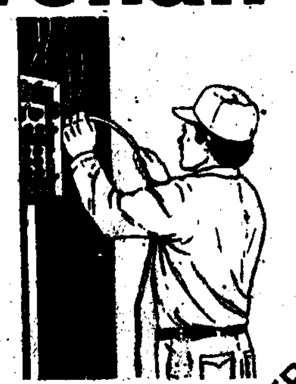
1 mei
„Dag van de Arbeid"
Masha Pabien

Z.K.L.
PAINT + HARDWARE N.V.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Obreronan
pasa un
Felis Dia
huntu ku
boso famia

U.W.W.G.E.
(Bònt di trahadornan di KODELA)

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Aan alle arbeiders
en hun gezinnen
wensen wij een
Prettige, Zorgeloze Arbeidsdag toe.

ECOTECH N.V.

Voor al Uw reparatie, onderhoud en installatie van: airconditioning - refrigeration -electra en auto-aircon-ditioning.
F.D. Rooseveltweg 64
Tel.: 689066 Fax.: 684599

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Gerensia di Banco di Caribe N.V. ta felisitá tur trahadó di Kòrsou

ku dia

Internashonal di Trabou

i ta deseá nan un dia plasentero huntu ku nan famia.

BANCO DI CARIBE N.V.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

LABOR DAY

PRETTIGE
EN
GESLAAGDE
ARBEIDSDAG

GIRO KORSOU

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Hopi felisitashon
pa tur nos
obreronan riba
„Dia di Obrero"

KROONVLAG (CURAÇAO) N.V.

Nedlloyd

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Nos ta manda nos
miho deseonan
pa tur trahador
riba

DIA DI OBRERO
Pasa un dia felis

C.B.V.
Bònt di Trahadónan den Enfermería

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Prettige
en
Geslaagde Arbeidsdag

Moge het een dag worden van bezinning op onze taak in de gemeenschap.

firgos
Your paper and packaging supplier

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

LABOR DAY

Un felisitashon ta bai na tur trahadó di Antias i espeshalmente na nos trahadónan riba e gran dia
"INTERNASHONAL DI TRABOU"

FEFEIJK

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

LABOR DAY

Voor U allen en in het bijzonder onze werknemers, dank voor Uw werk.

Prettige Arbeidsdag

ONTWIKKELINGSBANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN N.V.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Na okashon di selebrashon di
"DIA DI OBRERO"
nos ta ekstende felisitashon na
tur trahadó di Kòrsou

TA KORSOU TA NOS TRABOU!

KORPODEKO
Curaçao Development Corporation

FECK
FUNDASHON EMPRESA CHIKI KORSOU

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

LABOR DAY

Prettige
en
Geslaagde Arbeidsdag

Moge het een dag worden van bezinning op onze taak in de gemeenschap.

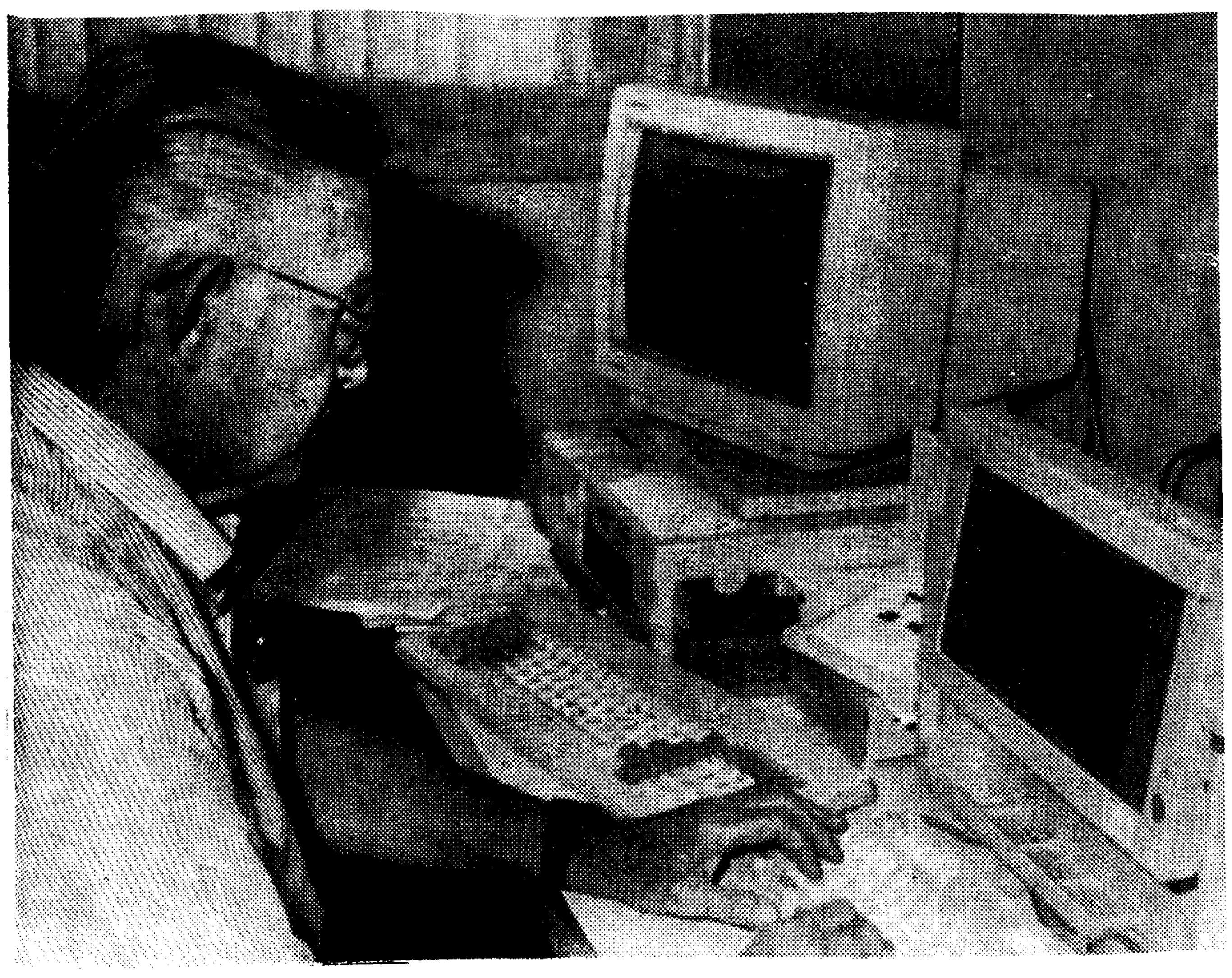
Prins n.v.
sales & services
Schottegatweg Oost 16
Tel.: 374431 - 374849
Fax: 374982

DIA DI OBRERO

Architect Badaracco:
'Een dure aankleding maakt een gebouw pas elegant'

= door Simone de Brabander =

EEN GEBOUW is net een vrouw; als je het geen liefde geeft, verschrompelt ze. Als je haar slecht kleedt, zal ze er nooit elegant uitzien. Speel niet met haar, want dan loopt ze weg. Alberto Badaracco, architect in hart en nieren, is iemand met een dosis gevoel voor humor. Hij weet je van het begin tot eind van zijn verhaal te boeien, en vraagt dan: 'Ik hoop niet dat je slaap hebt'. Stapels papieren, dossiers, vijf computers, een honderdtal boeken: zijn werkkamer is een enorme rotzooi, de tafel moet snel ontruimd worden. 'Dat is nou pas werken'.

De 60-jarige architect Badaracco is op Curaçao geboren -'om precies te zijn: 30 november 1930, St.Elisabeth-hospitaal kamer 30 om 8.30 p.m.'- heeft zijn studie in de Verenigde Staten en in de Italië gevolgd. In dat laatste land woonde hij in totaal elf jaar. Gebouwen die hij ontwierp zijn ondermeer het International Trade Center, Anthony Veder, ABN, het Nagron-gebouw, de restauratie van de loge Vergenoeging voor de Bank of America en het Kodela-substation aan het Julianaplein.

Als ik de alom bekende architect vraag wat hij mooie architectuur vindt, komt er een antwoord van een half uur. Hij denkt over ieder woord na, loopt zo nu en dan met rustige, bedaarde stappen om de tafel heen, neemt dan plots een slok van mijn thee, trekt continu zijn sokken omhoog -terwijl ze toch echt goed zitten- en ploft dan weer in de stoel. Je voelt je bij hem weer een leerlinge, terug in de schoolbanken. Hij wijst als een onderwijzer steeds met een puntig, vastberaden vingertje in je richting: 'En vergeet dat niet op te schrijven!!'

Mooi is een gevaarlijk en moeilijk woord, en zeker moeilijk uit te leggen. Opeens weet Badaracco het antwoord: 'Iets is pas mooi als het functioneel, origineel en dus geen kopie is en als het specifieke doel waarmee het gebouw is ontworpen, ook uitkomt. De buitenkant komt vanzelf. Maar om alleen een mooi plaatje te maken, daar heb je niets aan. Het mag op zijn geen 'trovata', geen vergezochte namaak zijn, anders wordt het snel 'boring'. Net als een vrouw die gaat vervelen omdat ze wel op een lief popje lijkt, maar absoluut geen karakter heeft'.

KOPZORGEN

Omdat de technologie met de dag groeit, maken architecten vaak kopieën van gebouwen. Op Curaçao gebeurt dat ook veel, maar Badaracco houdt zich nooit bezig met anderen, daar wil hij zijn energie niet aan verspillen. 'Ik heb genoeg kopzorgen. Ik ben genoeg bezig mijn eigen fouten te zoeken, en die heb ik veel. Alleen mensen die niet werken, maken geen fouten'. Ook al kijkt de architect praktisch nooit naar andermans werk, toch heeft hij wel een mening over de architectuur op Curaçao. Elke opdrachtgever van een project heeft -vooral op ons eiland- het 'Walter Mitty complex'. Walter Mitty was een man die bij elke mooie vrouw die hij zag, dacht dat hij een Valentino en zij een hoer was. Als hij een vliegtuig zag, dacht hij dat hij de piloot was, hij was altijd aan het dagdromen. De opdrachtgevers hier hebben daar ook last van;' ze denken dat ze alles met het gebouw kunnen doen. Maar hoe sneller de wereld draait en hoe sneller de technologie groeit, hoe sneller we ons moeten verbeteren. En dat is erg moeilijk, omdat het een continue beweging is, het stopt niet, of je moet 'pancakes'van gebouwen maken'. Badaracco is nog lang niet uitgetetterd over de architectuur op ons eiland. Hij staat weer op, zegt opnieuw dat hij eigenlijk te moe is voor dit interview en doet dan -al zuchtend- weer een nieuwe poging. Een reeks van kritiekpunten gooit hij plotseling op tafel: het ontwerp is vaak net zo lelijk als de principes van de opdrachtgever en soms van de ontwerper zelf. Er worden op Curacao veel slechte ontwerpen gemaakt die nooit worden uitgevoerd, gewoonweg door de voortdurende onderbrekingen en het abrupte stopzetten van projecten, met eindeloze vergaderingen die nergens toe leiden. Vakbekwaamheid is er niet, er wordt op de verkeerde onderdelen bezuinigd, en opdrachtgevers kopiëren te veel, 'een ziekte van de luie professional'. 'Door de slechte smaak van de opdrachtgever, verliezen de gebouwen hun charme. Mensen maken een arme constructie omdat ze bang zijn dat het gebouw te duur wordt. Plotseling bouwen ze dan -'damned'- een enorm dure marmeren vloer, en als dat dan breekt zeggen ze: Oh, het marmer is niet goed. Fout. Want hetgene dat breekt is niet het marmer maar de slechte constructie. En dit, zoals de Nederlanders zeggen, 'heerst op Curacao'.

Welk gebouw vindt Badaracco perfect, dus een gebouw dat functioneert en origineel is?

'Nou sta ik met mijn mond vol tanden'. Ik help hem; het International Trade Center (ITC), waarvan hij de ontwerper is geweest, is dat dan mooi? 'Het ITC is aantrekkelijk, het functioneert, maar het kon nog veel beter functioneren als het meer capaciteit had. Je kan geen Trade Center hebben met een enorm, aantrekkelijk en duur op wereldklasse niveau auditorium, en dan met slechts 325 stoelen. Als je binnen een laag budget het gebouw moet ontwerpen, kan je het doel waarvoor het gebouw gemaakt is niet nakomen. Of hij vaak kritiek heeft op zijn eigen werk? 'You bet. Waarom zou ik niet, ik moet mezelf nog sterk verbeteren, maar ik weet niet hoe'.

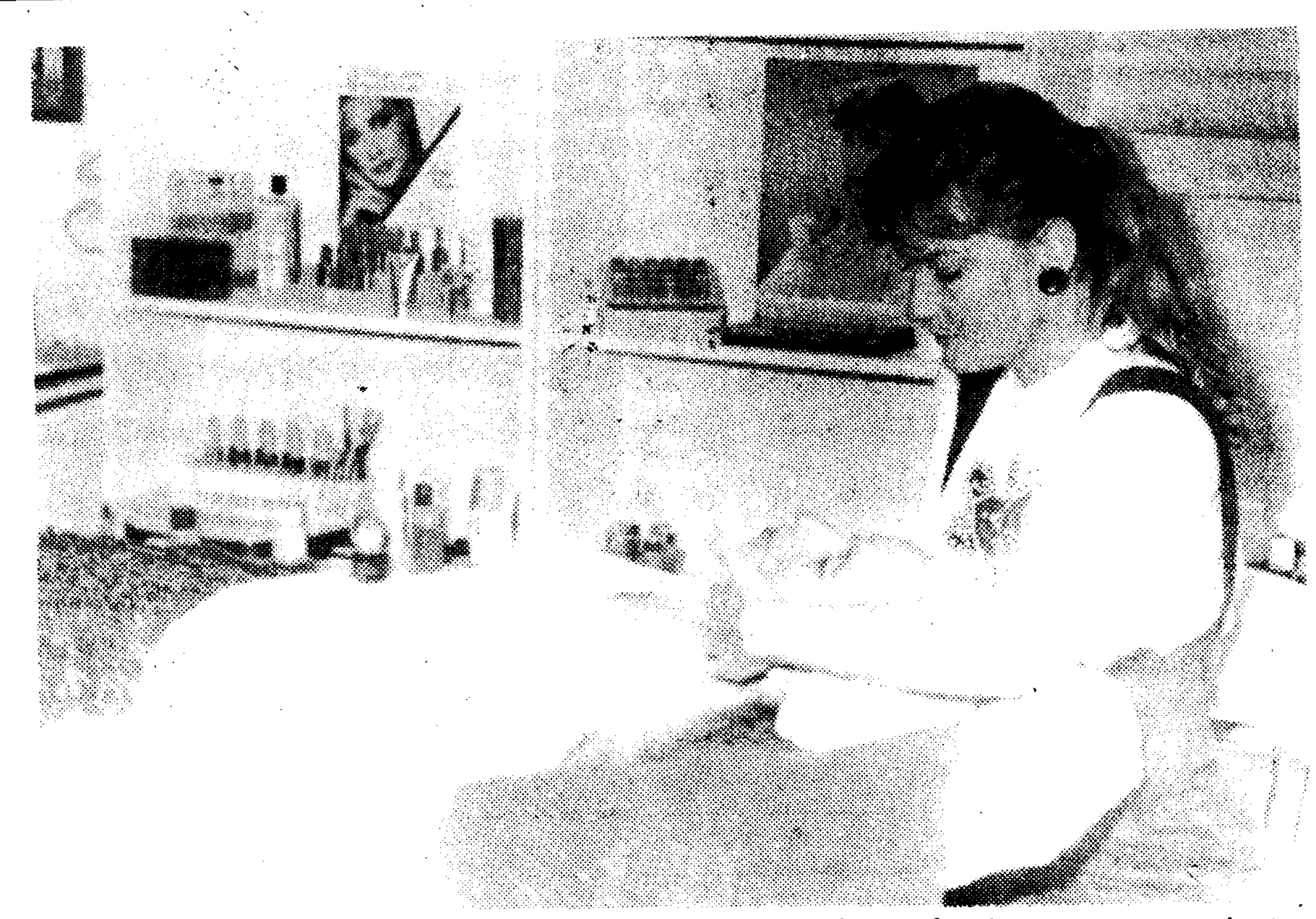
Dan komen er opeens toch enkele gebouwen bij hem op die hij aantrekkelijk vindt, maar het woord mooi gebruikt hij liever niet. De Taveerne vindt Badaracco wel aantrekkelijk, omdat het uniek is, maar het is niet mooi. Het Mac-Donalds is niet aantrekkelijk, maar functioneert wel. 'Niet dat ik geïnteresseerd ben om Mac-Donals te maken; het zijn gewoon afschuwelijke gebouwen en een 'nightmare' met veel plastic, de meest vervelende gebouwen dat ik ooit gezien heb.' En dan nog het Plaza (nu Van der Valk) hotel dat, met de laagbouw in het oude waterfort, ook goed functioneert, maar dat 'nooit, nooit en te nimmer onderhouden' wordt. Ze hebben de laatste jaren miljoenen uitgegeven aan reconstructie, maar ik weet niet wát ze gereconstrueerd hebben'.

SAGGY

Badaracco zelf ontwerpt vrij strakke, moderne, grote gebouwen met veel spiegels. Een sterke structuur en een goede infrastuctuur binnen het gebouw staan bij hem bovenaan het lijstje. 'Maar een gebouw moet ook in het patroon van de omgeving passen. Het moet 'fitten'. Je mag de omgeving niet beledigen.'

'Verder moet het werk moet worden afgemaakt. Op Curaçao maken ze maar iets, als het maar mooi glinstert, maar over zes maanden heeft dat gebouw geen body meer, functioneert het niet meer. Ze zetten de puntjes niet op de i, ik zet twéé puntjes op de i -mijn naam heeft ook twee c's-, door architectuur te combineren met high-tech. Je moet een gebouw de volle aandacht geven. Het aller-

Vervolg op pag. 7

■ Een behandeling in de salon van Mieke Sannen. Een uur lang reinigen, maskertjes, massage en niet te vergeten ontspanning.

Mieke Sannen: 'Verzorging belangrijker dan make-up'
Schoonheidsspecialiste krijgt alle soorten klanten

WILLEMSTAD — In de salon 'Beauty Paradise' van schoonheidsspecialiste Mieke Sannen worden klanten behandeld variërend in leeftijd van 16 tot 92 jaar. De jongste komt voor jeugdpuisten, de oudste voor het laten knippen van haar nagels. Het vak van Mieke Sannen omvat meer dan alleen het verzorgen van de gezichtshuid. Bovendien is het volgens Sannen een groot misverstand dat een schoonheidsspecialiste er alleen is voor mooie mensen. 'De drempelvrees die er bestaat om een salon binnen te stappen is ongegrond', aldus Mieke Sannen.

= door Jacoline Steegstra =

Sannen belandde al vroeg in het vak. Geboren op Curaçao, volgde ze hier de mavo, maar daarna vertrok ze al op 17-jarige leeftijd naar het Nederlandse Den Bosch, waar ze in één jaar het a en b gedeelte van de erkende opleiding voor schoon-

■ Mieke Sannen: 'Huidverzorging is een must.'

heidsspecialistes aan de Stivas afronde. Haar eigen salon opende ze in 1983 toen ze 19 jaar was.

In het begin had ze een klantenkring die bestond uit voornamelijk buurvrouwen, kennissen en familieleden, maar langzamerhand groeide dat bestand uit tot ruim twintig min of meer vaste bezoekers per week die haar salon zelfs trouw bleven toen die voor anderhalf jaar sloot.

In die tijd behaalde Mieke Sannen, wederom in Nederland een diploma voor voetreflexzone therapie. Daarnaast behaalde ze in Nederland en op Curaçao verschillende certificaten op haar vakgebied en bekwaamde ze zich in het kappen, hetgeen ze aanvankelijk toepaste in de praktijk. Nu heeft ze de kappersschaar laten liggen en richt ze zich volledig op haar andere specialismen.

VERZORGING

Het uitgangspunt van Mieke Sannen bij haar vak is verzorging. 'Er zijn mensen die pas naar de pedicure gaan als ze last hebben van hun voeten, maar je moet niet vergeten dat ze je al vanaf je eerste levensjaar dragen en dat ze best verzorging mogen krijgen. Hetzelfde geldt voor de huid. Soms zeggen mensen tegen me dat ze niets aan hun huid hoeven te doen. Waarom niet? De huid is het grootste orgaan en je hebt er maar één van.'

Huidverzorging is aldus Sannen een must, of je nou leeft in de tropen of in het koude Nederland; in beide gevallen heeft de huid enorm te lijden. In de kou loop je het gevaar dat de kleine haarvaatjes springen en er couperose ontstaat. Een goede bescherming met een dagcrème is daar geen luxe. In de warmte wordt de huid snel aangetast door de felle zon en is het verstandig om zoveel mogelijk in de schaduw te blijven.

In beide landen is het verstandig om als basis te zorgen voor een goed reiniging, vooral vóór het slapen gaan. 'Je poetst toch 's avonds ook je tanden', zegt Mieke Sannen. 'Daarmee zorg je ervoor dat bacteriën zich niet tijdens de nachtelijke uren naar hartelust kunnen uitleven.'

KLIMAAT

Naarmate Sannen meer adverteerde met haar salon kreeg ze meer klanten, in het begin vooral Nederlanders, die in die tijd toen er nog weinig schoonheidsspecialistes waren op het eiland, bij Mieke Sannen te rade gingen over huidverzorging in de tropen. Nu krijgt ze 'van alles'.

'Momenteel komen hier Hindoes, Arabieren, Antillianen, Nederlanders, veel vrouwen van mariniers. Vroeg of laat krijgen ze huidproblemen in dit klimaat, waaraan ze niet gewend zijn. Antillianen zijn eraan gewend, ze hebben het pigment er ook naar. Zij zullen niet zo pijnlijk verbranden als een blanke omdat ze beter beschermd zijn.'

De schoonheidsspecialiste die in de loop der jaren heel wat huiden onder ogen heeft gehad, kent de typische problemen van elk huidtype. De witte huid is erg gevoelig voor de zon en de uitdrogende effecten van te veel zonneschijn. De donkere huid daarentegen is veel vetter en heeft daarom weer een geheel andere aanpak nodig.

In hoeverre de eetgewoontes van de verschillende culturen daarop invloed hebben, durft Sannen niet te zeggen. 'Sommige Antillianen eten gezond, andere niet. Er wordt hier veel funchi, rijst en aardappelen gegeten, drie zetmeelgerechten die worden gecombineerd met een stuk vlees en weinig groente.'

"Aan de ander kant is men in Nederland net zo goed gewend aan de vette gefrituurde hap uit de muur. Alleen zijn de mogelijkheden om goed en gezond te eten daar beter. Op de markt kun je altijd verse groenten krijgen. Hier ook wel, maar het bederft veel sneller.'

DREMPELVREES Als schoonheidsspecialiste krijgt Mieke Sannen te maken met allerlei verschillende personen. Sommige hebben echt drempelvrees omdat ze denken dat een schoonheidsspecialiste er alleen maar is voor mooie mensen.

'Er zijn veel mensen die denken dat het aan hun niet is besteed zo van 'aan mij valt toch niets meer op te knappen', maar dat is natuurlijk onzin. In een vaktijdschrift las ik laatst een leuk citaat van een vakgenote die zei dat je in plaats van een schoonheidsspecialiste, beter het woord huidverzorger kunt gebruiken.'

Ook voor mannen ligt er nog een taboe op een bezoek aan de schoonheidsspecialiste/huidverzorger terwijl Mieke Sannen al in een kranteartikel bij de opening aankondigde dat zij ook welkom zijn. 'Er wordt al snel gezegd dat een man die zichzelf verzorgt, een homo is. Belachelijk. Een man moet zich toch ook scheren en hij gebruikt toch ook eau de toilette of aftershave?'

Huidverzorging voor iedereen is dus waar Sannen voor pleit of de mensen nou mooi of lelijk zijn, man of vrouw dat maakt haar niet uit. Zij staat ze zo goed mogelijk bij met hun problemen door de behandeling op het probleem van die individu te richten en adviezen te geven.

'Als er iemand binnenkomt die bijvoorbeeld heel erg lijdt aan acne dan kan ik die persoon niet in één behandeling van de puisten afhelpen. Ook kan ik de minderwaardigheidscomplexen niet wegpraten, hooguit kan ik de cliënt attenderen op bijvoorbeeld mooie ogen en ze het advies geven om die te accentueren.' Sannen wijst er op dat het van belang is dat de cliënt zelf alle medewerking geeft en dus ook thuis de raadgevingen opvolgt die zij aanreikt over voeding en reiniging.

MAKE-UP

Zelf ziet de schoonheidsspecialiste er verzorgd uit, hoewel ze volgens haar niet overdreven veel met haar uiterlijk bezig is. Genoeg nachtrust, goed bewegen, gezond eten en een regelmatige reiniging van het gezicht is haar motto. 'Een goede schoonheidsspecialiste doet meer aan verzorging en minder aan make-up. Make-up is heel mooi om dingen te accentueren, te camoufleren, je ogen meer expressie te geven, maar de verzorging is echt het allerbelangrijkste.'

Eén van de specialismen waarin Mieke Sannen zich heeft bekwaamd is voetreflexzonetherapie, een therapie die werkt om stress te verhelpen. Het doel van reflexologie is het lichaam in balans te brengen en daarmee ook de conditie te herstellen of op peil te houden. Reflexologie is gebaseerd op het principe dat er plaatsen in en op de voet zijn (ook in en op de hand) die corresponderen met alle organen en ander delen van het lichaam. De therapeut voelt met vinger en/of duim waar de blokkade (een hard bobbeltje zit) en probeert die weg te nemen door de plek te masseren.

AROMATHERAPIE

Eind vorig jaar heeft Mieke Sannen een certificaat behaald voor het geven van aromatherapie. Daarbij wordt gebruik gemaakt van essentiële oliën, die op natuurlijke wijze uit geneeskrachtige planten worden gewonnen. Het gebruik ervan zowel inwendig als uitwendig kan de levenskracht in belangrijke mate ondersteunen. De toepassing ervan heet aromatherapie. Mieke Sannen is net begonnen met het gebruik van de essentiële oliën.

Tijdens de gezichtsbehandeling gebruikt ze op het individu toegespitste geuren die ze vermengt met de milk en het leemmasker dat ze gebruikt en er wordt een druppeltje aan het water in het stoomapparaat toegevoegd. In de praktijk heeft Sannen al gemerkt hoe sterk de werking is van essentiële olie toen één van de eerste cliënten drie dagen lang slaap had door het gebruik van lavendelolie. Nu wordt er iets minder scheutig gesprenkeld met de oliën, maar de resultaten, aldus Mieke Sannen zijn 'amazing'.

ARBEIDSDAG

1 Mei Arbeidsdag

Wij wensen onze werknemers en alle andere werknemers op Curaçao veel geluk op deze grote dag!

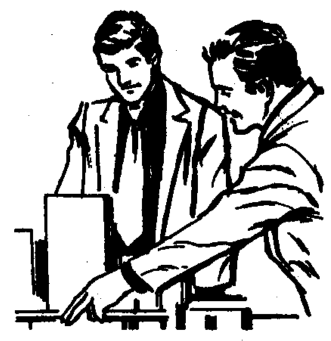
W.G. TRAPENBERG
Service Aircondition
Seru Loraweg 105 -
Tel. 615811 - 612433

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Masha Pabien
met
Arbeidsdag

Laten wij deze welverdiende dag gebruiken om ons te ontspannen, en daarna in te spannen om te werken voor een betere toekomst.

Bank van de Nederlandse Antillen

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Voor U allen en in het bijzonder onze werknemers, dank voor Uw werk.

Prettige Arbeidsdag

WWI
WORLD WIDE IMPEX N.V.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

1 MEI
DAG VAN DE ARBEID

Wij wensen al onze werknemers en hun gezinnen een geslaagde Dag van de Arbeid

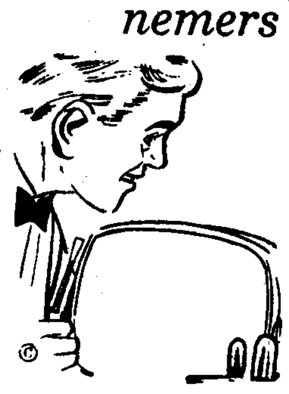
CUCITECH N.V.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

TDS
TELEVISION DISTRIBUTION SYSTEMS N.V. (CURAÇAO)
Schottegatweg Oost 209

wenst haar werknemers in het bijzonder en de werknemers van Curaçao in het algemeen een

Geslaagde en Veilige „Dag van de Arbeid"

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Bello Horizonte

Nos ta deseá tur trahadó un felis "Dia di Obrero"

DIA DI OBRERO

PRETTIGE ARBEIDSDAG

ARBEIDSDAG

Prettige Arbeidsdag

toegewenst aan alle werknemers en hun gezinnen

RosKo N.V.
Schottegatweg Oost 134 Curaçao Tel. 614933

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

D. R. Trenidad
agente di
Onderlinge Hulp U.A.
Kaya Junior Salas 2/4 Tel.: 617144

ta deseá tur trahadó un felis

DIA INTERNASHONAL DI TRABOU

Union, pas i konfiansa den nos mes den e temporada difísil aki, ta nos mas sinsero deseo.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

„Dia di Obrero
solushon

ta deseá tur obrero un dia yen di pas i trankilidat

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

LABOR DAY

wenst allen en in het bijzonder ons personeel en hun gezinnen

Prettige Arbeidsdag

contractors
koningen
H.J. KONINGEN CARIBBEAN N.V.
P.O. Box 357 Tel. 688636

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

ALGEMENE BOND VAN OVERHEIDSPERSONEEL (ABVO)

DIREKTIVA DI A.B.V.O.

kier a felisitá hinter pueblo di antias ku selebrashon di

DIA INTERNASHONAL DI TRABOU (Dia di Obrero)

Nos felisitashon ta bai muy en espesial na e klase trahadó na Kòrsou i Boneiru i en partikular na nos miembronan i nan famia.
Nos ta spera sinseramente ku e

DIA INTERNASHONAL DI TRABOU

aki lo sirbi nos komo un dia di meditashon i reflekshon pa nos komo trahadó den solidaridat ku otro por determina kon nos ta bai enfrenta e dékada di nobenta pa logra mas i mihó felisidat i seguridat pa un klase di bida ku mester trese bienestar general pa un i tur.
Obreronan Pabien.

Na nomber di Direktiva di A.B.V.O.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

1 Mei
„ Dia di Obrero "

Nos mihó deseonan ta bai pa tur trahadó.

VMF SYSTEMS CURAÇAO INC.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

N.V. CURAÇAOSE DOK MAATSCHAPPIJ CURAÇAO N.A.

N.V. CURACAOSE DOK MAATSCHAPPIJ

Gerensha di "DOK" ta felisitá

trahadónan di C.D.M. i tur otro trahadó di Kòrsou ku

DIA DI LABOR

i ta gradisí nan pa nan kontribushon na desaroyo di Kòrsou.

Pabien pa un bon trabou.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

1 mei
„Dag van de Arbeid"

Alle werknemers een „Prettige Arbeidsdag" toegewenst.

CEMIR N.V.
CEMIR N.V.
Koningsplein z/n.

DIA DI OBRERO

Miracle Bregita: 'Gokken is puur geluk'

Supervisor in casino: geen medelijden met verliezers

= door Jacoline Steegstra =

MIRACLE BREGITA houdt niet van 'nachtleven'. [W]aarom heeft ze van de nacht haar werktijd gemaakt. Als [su]pervisor van het casino werkt ze meestal tot vier uur in de [mo]rgen. Daarna duikt ze haar bed in en heeft ze overdag nog [wa]t vrije tijd over voor haar kinderen en andere bezigheden. [H]et casino is er niet op vooruitgegaan", constateert Bregita [na] vijftien jaar ervaring. Er komen steeds minder ècht rijke [me]nsen, toeristen bijvoorbeeld, die een duizendje meer of [min]der niet missen. Daarentegen ziet ze de gokverslaving [on]der de gewone bevolking steeds meer toeslaan.

'Gokken is puur geluk", [zeg]t ze nu vanuit haar erva[rin]g. Zelf heeft ze eenmaal [het] geluk gehad een auto te [wi]nnen in de loterij. Dat was [i]n het begin van haar car[riè]re, toen ze net een paar [ma]anden werkte in het cas[ino]. Net als de meeste Antil[lia]nen is ze opgegroeid [tus]sen oma's en tantes die [ch]iechi's en numbers [pa]chten en meededen aan [all]erlei kansspelen en lote[rij]en. Bregita: "Op Curaçao [ho]rt dat er gewoon bij."

[V]an het casino is ze geen [ni]euwe bezoekster. Afgezien [va]n een enkel spel in één van [de] lokale casino's, houdt ze [lie]ver op de zekerheid [van] haar salaris. Verlies [he]eft ze te vaak gezien.

[I]n het kleine kantoortje [waa]r het interview wordt [afg]enomen, wordt het [ges]prek de eerste minuten [on]verstaanbaar gemaakt [doo]r het lawaai van een [ma]chine die een onwerke[lijk]e hoop nickels inpakt in [zak]jes van twee dollar. Als [het] apparaat is uitgerateld, [beg]int Miracle Bregita te ver[telle]n over haar loopbaan.

[V]ijftien jaar geleden [bel]andde ze als één van de [eer]ste vrouwen in het casino [van] het Princess Beach Hotel, [waa]r ze intern werd opge[leid]. Tegenwoordig zijn er [spe]ciale opleidingen voor [cas]ino personeel. Belang[rij]kste eigenschappen voor [ie]mand die van het casino [zijn] beroep maakt: het [kun]nen omgaan met [men]sen, talen, en... hoofdre[ken]en!

SCHEIDSRECHTER

[Ne]t als iedere beginneling [kw]am Miracle Bregita eerst [re]cht achter de Black Jack [tafe]l en pas later als 'two [ti]me dealer' ook achter de [ro]ulettetafel. Vervolgens [wer]d ze op tot supervisor, [een] beter verdienende job, [maa]r veel saaier", aldus Bre[gita].

[I]n het Casino wordt [ge]werkt in twee shifts. Van [8.]30 uur tot 8.30 uur en van [8.]30 uur tot 4.00 uur. In de [ov]erwegend velourrood inge[ric]hte ruimte wordt het toe[zic]ht gehouden door de man[nen] die rondloopt, een pra[ktijk] maakt met de cliënten [en] nieuwelingen inwijdt in [het] spel.

[B]ij de speeltafels staan de [dea]lers, die in rap tempo [ka]artjes leggen en vaardig [fic]hes shuffelen. Het balletje [rol]t toevallig. De vingers van [de] dealer tellen snel en zeker. [Z]oveel winst, zoveel verlies. [V]olgende ronde...

[B]oven deze werkers staan [de] supervisors, oftewel het ['ko]rpersoneel', die eenzelfde [taa]k taak hebben als een [sch]eidsrechter. Wanneer een [klan]t een geschil heeft met [de] dealer, moet de super[visor] bepalen wie er gelijk [heef]t. Kijken is hun beroep.

TIJDVERDRIJF

[Vol]gens Bregita is er veel [vera]nderd binnen de sche[merig] verlichte casinomuren. [Vr]oeger kwamen er vooral [de] rijke mensen spelen uit [tij]dverdrijf. Tegenwoordig [ko]men de cliënten om te winnen om zo hun stroom- of telefoonrekening te betalen. Ook waren er vroeger meer toeristen, nu ook wel, maar ze besteden veel minder geld. Ze sparen net genoeg geld om op vakantie te kunnen gaan."

Bregita denkt met plezier terug aan de tijden van weleer toen lokale rijke zakenlui uiterst kalm bleven wanneer zij op één avond zestigduizend gulden verloren. Zij hielden genoeg over...

"Gokken is altijd puur geluk", herhaalt Bregita. "Alleen hebben sommige mensen meer geluk dan anderen. Vooral wanneer je meer te besteden hebt, heb je negentig procent kans om te winnen."

Ze legt uit: "Dat is geen wet, maar ik heb gemerkt uit ervaring dat het wel zo werkt. Iemand die met vijftig gulden naar het casino komt, heeft misschien net even geen geluk en is zo uitgespeeld. Het kan best zijn dat zijn nummers een tijdje later wel uitkomen. Iemand met meer geld kan eerst wat pech hebben, maar omdat hij doorspeelt, wint hij later op de avond toch nog."

DOM

Wat gemiddeld de inzet is van de spelers op één avond, is Bregita niet bekend. Al vanaf één dollar kan er aan de roulettetafel worden meegespeeld, maar een inzet van vijfhonderd dollar is niet zeldzaam. "Papiertjes van honderd gulden zijn heel normaal geworden", vertelt de supervisor.

"Ik heb wel eens meegemaakt dat ik veertig minuten achter een speeltafel stond en dat iemand er tweeduizend gulden doorheen jaagde. Dan dacht ik: dit is mijn salaris. Dit is niet gewoon; ik vind het niet gewoon..."

"Wat de waarde van geld is voor mij? Ik geef mijn geld wel snel uit zonder er twee keer over na te denken, maar dat heeft niets te maken met het werk. Ik geef mijn geld in ieder geval niet uit aan spelen. Ik zie mensen alles verliezen."

Ze vervolgt: "Maar het spijt me voor niemand, of je nou zakenman bent of niet, je moet wel heel erg dom zijn als je alles verliest. Dáár heb ik geen medelijden mee. Als je vanaf het begin verliest, dan kan ik het nog begrijpen, maar als je hebt gewonnen en je verliest dàn alles, nee..."

Volgens Bregita is de kunst van het gokken gewoon dat je op tijd weet op te houden. "Zelf ben ik deze week even naar het nieuwe casino gegaan, maar toen ik 300 dollar had gewonnen, ben ik direct weggegaan."

VERSLAVING

Zoals ze al aangaf moet het casino het steeds meer hebben van de lokale bezoeker. Een regel dat lokale bezoekers maar vier keer per maand het casino binnen mogen, werkt niet. Er is geen deugdelijke controle op. Bovendien vertelt Bregita, "als je het alleen van de toerist moet hebben, dan draai je niet."

Van de driehonderd bezoekers die op een avond het casino van het Princess Beach Hotel instappen, is tachtig procent vaste klant, schat ze. De gokverslaving slaat steeds meer toe op Curaçao, maar Bregita voelt zich er niet schuldig over. "Nee, je draagt er niet aan bij. Iemand die hier komt gokken weet dat het slecht is, maar niemand kan hem stoppen. Ik praat niet met de klanten over hun verslaving. Ze zouden me het kwalijk nemen, wanneer ik er iets van zei."

BANDIT

Het casino is niet de enige winnaar in de gokwereld. Vooral aan de speeltafel gaan klanten af en toe met aanzienlijke bedragen naar huis.

"Aan de tafels verliest het casino soms duizenden guldens", aldus Bregita, "maar de machines maken bijna altijd winst. Ze worden niet voor niets de 'one arm bandit' genoemd.

Toch lijken de eenarmige jackpotmachines het meest populair. Ze zijn ook zo lekker goedkoop. De minimum inzet is een 'nickel' (vijf dollarcent), het maximum een dollar. Maar, dan wel per keer dat de interne schijven van de machine rollen. Er gaan heel wat muntstukken doorheen eer 'Jack' een beloning uittelt die klinkt als een metalen waterval. Het geluid van winst.

THUISBLIJVEN

Of ze ooit iets anders heeft willen doen. "Absoluut niet", vertelt Bregita. Het casino bevalt haar uitstekend. Ze heeft er haar man leren kennen. Ze hebben ongeveer dezelfde werktijden en het huishouden kan gewoon doorgaan.

"Wanneer ik thuiskom na vier uur 's morgens, wacht ik tot acht uur. Dan breng ik de kinderen naar school om daarna te slapen. Het enige nadeel is dat ik niet 'zomaar' overdag kan ontvangen overdag. Zondagmiddag ga ik steevast met de kinderen naar oma, maar verder heb ik weinig tijd."

Nog ongeveer twee jaar doorwerken, voorspelt Miracle Bregita. Dan is de financiële druk minder om te gaan werken. "Wat ik dan wil is gewoon thuisblijven, en ècht moeder zijn.

Hooguit gaat ze door met parttime werken, om niet de hele dag thuis te zitten. Miracle Bregita: "Een beetje werken is voor mij uitgaan, alleen verdient het beter."

Het casino: verwachtingen die niet uitkomen...

PIETER TUIN ...werk als hobby...

Tandarts Pieter Tuin:

'Aan een mooie glimlach zie je of iemand happy is'

= door Simone de Brabander =

TANDARTS BLIJVEN tot hij erbij neervalt. Voor Pieter Tuin staat het vast; het beroep is zo boeiend dat hij er honderd mee wilt worden. 'Het is heus niet alleen kiezen trekken. Echt knutselen aan iemands gebit, fantastisch. Aan een mooie glimlach kan je zien of iemand happy is'.

Patiënten helpen met een echt serieus probleem, nee niet een psychisch maar een tandheelkundig probleem, dat maakt het vak volgens tandarts Tuin zo aantrekkelijk. Cosmetische tandheelkunde, een modeverschijnsel, is voor hem het einde. Een gebit waarvan practisch niets meer over is, frontaal in brokjes is gevallen of dat door een klap schots en scheef kwam te staan. En het dan zo mooi en perfect mogelijk proberen te maken, dat is Pieter Tuins favoriete bezigheid.

'De technologie stelt in staat te doen wat je zelf maar wil. Je kan nu practisch alles maken, alles prachtig repareren. Dat is nou de enorme uitdaging van het vak. Je plakt gewoon een nieuw stuk van dezelfde kleur over het glazuur, en hopsakee, een nieuw gebit, alsof je opnieuw geboren wordt. Maar je kan iemand ook heel goed happy maken met dat wat hij heeft'.

Als kind hield hij ook al van precisie-werk: bootjes maken, timmeren, plakken.'Dat ligt helemaal in de lijn van tandheelkunde. Mijn omgeving heeft er natuurlijk ook voor gezorgd dat ik voor tandarts ging studeren: ik kom uit een medische familie, mijn vader was arts'. Pieter Tuin begon in 1964 aan zijn studie in Amsterdam, rondde die zeven jaar later af en werkte een lange periode als waarnemer, maar wilde plots iets anders, iets nieuws. Hij keek om zich heen en kreeg prachtig Curaçao voor ogen. 'Ik kwam hier uit nieuwsgierigheid, leerde mijn vrouw kennen en kon de praktijk op Rio Canario overnemen'.

WAARDELOOS

Wat Pieter absoluut niet wilde, was een immense praktijk waar er om de vijf minuten een andere patiënt binnen huppelt. Rio Canario is dan wel een grote praktijk waar drie tandartsen werken, maar iedereen komt keurig op afspraak. Simpele behandelingen, routine-werk, een ouderwetse praktijk; daar had hij geen zin in. Hij wilde iets meer van het vak maken, langer kijken dan zijn neus lang is. 'Mensen die heel kort binnen komen, zijn niet interessant, dan is het een waardeloos vak. In Nederland heb je ziekenfondspraktijken, waar weinig tandartsen enorm veel patiënten in korte tijd moeten afwerken. Op Curaçao is bij wijze van spreken iedere patiënt particulier; het wordt niet voor je betaald, dus krijgt een patiënt ook alle aandacht: dat maakt het vak ook zo leuk. Hier bestaat niet de verplichting ieder half jaar naar de tandarts te gaan, ze komen daarom ook niet om de haverklap. Maar bij een ziekenfonds-praktijk moet je steeds kijken of die ene vulling wel goed blijft zitten'. Van knutselen houden, handig zijn, een goed oog hebben voor verhoudingen en last but not least: kunnen boetseren, vooral als je veel aan cosmetische tandheelkunde doet. Deze vier dingen moeten per se in het karakter zitten, wil een tandarts ooit professioneel in de 'boca' kunnen kijken. 'Maar je mag absoluut niet zien dat eraan geknutseld is'. Het allergrootste compliment voor Pieter Tuin is dan ook als iemand hem vraagt wat hij gedaan heeft. 'Dat betekent dat hij niets ziet, dan glunder ik helemaal'.

MODE

Mode, dat heb je zelfs in de tandheelkunde. De goudentand mode is er al uit; nu is een mooi, natuurlijk en wit gebit een rage. 'Een glimlach is een statussymbool. Toen ik hier net zat, stond een gouden tand in je mond rijk en shiny, daar maakte je indruk mee en straalde je zelfverzekerdheid mee uit. Nu moeten de gouden tanden die ik pakweg 15 jaar geleden zelf gemaakt heb, er weer uit, en vervangen worden door wit. Als er nu iemand een gouden tand wil, zou ik nooit weigeren die te maken. Het is toch zijn keuze? Kijk, alleen als iemand snel gauw even een gouden tand wil, omdat hij de volgende week naar Nederland moet, dan zeg ik, ja maar hoor eens, in Nederland maak je daar juist een totaal verkeerde indruk mee. We maken ons tegenwoordig veel drukker om ons gebit. Alles moet zo mooi en zo schoon mogelijk. We letten er in vergelijking met vroeger veel meer op ons gebit. 'Als het niet goed eruit ziet, staat dat gelijk armoedig. Ik probeer het gebit zo te maken dat het bij het gezicht past: bij de ene laat je de tanden meer naar buiten steken en bij de ander juist meer naar binnen'.

Kinderen zijn toch wel de moeilijkste patiënten die je op je praktijk kan krijgen. Tijdrovend is het in elk geval; je moet ze eerst op gemak zien te stellen, dan heb je nog net even de tijd om een gaatje te vullen. Als Pieter een kind absoluut niet in bedwang kan houden, stuurt hij ze naar de gebroeders toe die hem een spuitje geven waar het kind knock-out van raakt. 'Het vervelende is dat je een kind van drie niet uit kan leggen waarom het zo een pijn doet. Maar het prikje in de ader neemt alle 'memories' en de trauma over de behandeling weg, het werkt als een soort geheugenuitwisser. Je hebt eigenlijk ook geen keus: de kinderen durven vaak na een eerste behandeling nooit meer naar de tandarts, dus het is goed dat ze eventjes van de wereld zijn. Vaak zijn de ouders ook zo bang en dragen dat dan over op hun kinderen die je opnieuw weer gerust moet stellen, anders heb je een nieuwe generatie bangerikken.

'BOCA-KIJKERS'

Pieter Tuin klaagt over het tekort aan tandartsen, terwijl op het eiland juist de ronde doet dat er te veel van die 'boca-kijkers' zijn. 'Op Curaçao zijn er 43 tandartsen, waarvan er 34 actief het beroep actief uitoefenen. De behoefte aan meer tandartsen is er wel, maar er is geen geld voor degenen die een behandeling zelf niet kunnen betalen. En dan heb je een grote groep die veel te ver weg woont, bijvoorbeeld in Westpunt, van waaruit het een grote onderneming is om met allerlei busjes naar de tandarts te gaan. Iedereen heeft recht op een behandeling, maar de overheid heeft de tandheelkundige behandeling uit het ziekenfonds gehaald omdat 'je er niet dood aan gaat'... hebben gewoon een stuk geneeskunde weggehaald'.

Klagen over het toch nog lage inkomen -terwijl tandartsen toch echt bekend staan als rijke patsers- doet Pieter Tuin niet. Hij is eigenlijk wel 'perfectly happy', de kosten van levensonderhoud zijn dan wel explosief gestegen, maar op het eiland heb je toch niet zo veel nodig'. Doorgaan tot hij erbij neervalt. Maar wordt het dan op een gegeven moment niet ontzettend saai, steeds maar weer in een andermans mond kijken? Nee, zegt hij stellig. Okee, als je tien jaar lang alleen maar vullingen maakt, kan hij zich voorstellen dat een tandarts er de balen van krijgt, maar het werk dat hij doet, zal hij over dertig jaar nog doen. 'Ik hou er nooit meer op. Je moet gewoon zorgen dat je van je hobby geen vak maakt, anders heb je geen hobby meer. Ik heb voor mijn hobby ook een echte hobby-bril, zo een met vergrootglazen. En die vriendelijke groen jas die ik draag is om de patiënten op hun gemak te stellen'.

Wat Pieter Tuin ook geweldig vindt van zijn huidige baan is het in teamverband te kunnen samenwerken in de tandheelkundige kliniek op Rio Canario. 'Hierdoor heb je de gelegenheid elkaar's mening te vragen, een 'second opinion' te horen en met collega's dagelijks over het vak te praten. De patiënt heeft bovendien het voordeel dat er altijd wel iemand van ons bereikbaar is.'

Het werk van een tandarts is nu eenmaal meer dan alleen maar 'boca's kijken....

Dag van de Arbeid

ARBEIDSDAG

REFINERIA
ISLA (CURAZAO) S.A.

Con motivo de conmemorarse el próximo 1 de Mayo el

DIA INTERNACIONAL DEL TRABAJO

La Gerencia de Refineria Isla (Curazao) S.A.
saluda a todos sus trabajadores,
a los de las Antillas Neerlandesas
y en particular de Curazao,
y los estimula a afrontar los retos del futuro
para que el fruto de su trabajo,
basado en la responsabilidad y la dedicación,
sea el continuado y eficiente progreso.

REFINERIA ISLA (CURAZAO) S.A.
(Filial de Petróleos de Venezuela S.A.)

Lunes, 29 de Abril de 1991

DIA DI OBRERO

1 MEI 1991

ARBEIDSDAG

De Directie van Kodela
FELICITEERT

alle werknemers in het algemeen en die van Kodela in het bijzonder met de

Internationale Dag van de Arbeid

en wenst allen een prettige dag tesamen met hun gezin.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Kooperativa
Empleadonan
Petrolero

Secretariado:
Schottegatweg West 35
Tel.: 683290 - 680390

een PRETTIGE ARBEIDSDAG toe

Laten wij ons samen inzetten voor een betere toekomst voor Curaçao.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

1 Mei

Op deze belangrijke dag
gaan onze beste wensen uit
naar de Curaçaose gemeenschap
en in het bijzonder naar onze
werknemers en hun gezinnen.

ABN Bank

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Voor de gehele gemeenschap
en in het bijzonder de werknemers
en hun gezinnen

**Veilige en
Prettige
Arbeidsdag**

V.O.B.
Vereniging Offshore Belangen)

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

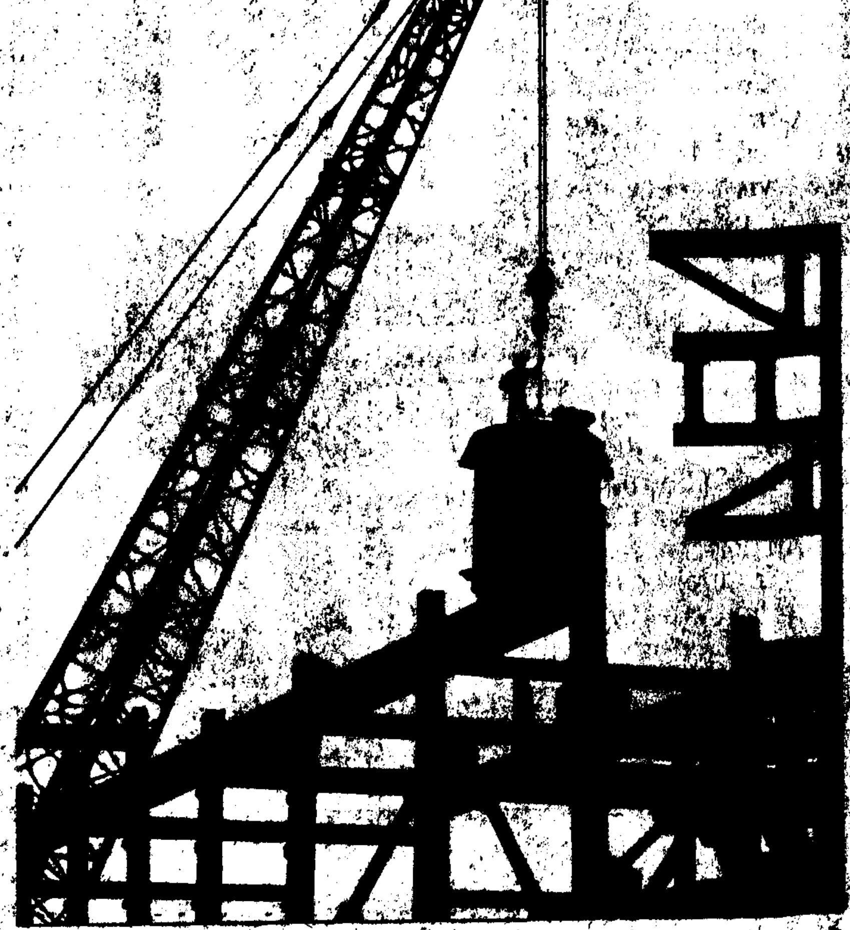
C.A.B.

**CURAÇAOSCHE AANNEMERSBOND
I SU MIEMBRONAN**

ta deseo henter e pueblo trahador di Kòrsou

FELIS DIA DI OBRERO

* AIKO
* ANTILLEN
* ARIMCO
* ASFALCO
* BETONWARENFABRIEK BRIEVENGAT
* BETONBOUW
* BONAMA
* BONBOCEMI
* BOUW MAATSCHAPPIJ CURACAO
* BOUWBEDRIJF A.W.A. LENDERING
* BOUW SERVICE CARIBBEAN
* CARNEFCO
* CURACAOSE WEGENBOUW MIJ.
* DURACON
* ELCONA
* HA/ES HOUTPRODUCTEN
* HERU
* INFO
* JONGSCHAAP & SALADIN
* KETECH CARIBE
* KONINGEN CARIBBEAN
* LOODGIETERSBEDRIJF LUSO
* MERCON
* NEDEREX
* NETHERLANDS HARBOURWORKS
* READY MIX BETON INDUSTRIE
* SCHILDERSBEDRIJF P. DIJK
* SCHILDERSBEDRIJF POUW
* SCHILDERSBEDRIJF TIJSMA
* SIEMONS ANTILLIAANS CONSTR.
* WESCAR

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

1er mei

"Dia Internashonal di Trabou"

Masha Pabien

Nos ta deseá pa tur trahadó
por uni ku otro, pa huntu nan
por logra nan meta di
seguridat di trabou i pas laboral

McDonald's

DIA DI OBRERO

Maak er geen saaie opsomming van, maar ook geen grap

Sollicitatiebrief: eerste stap om binnen te komen

HONDERDEN JONGEREN komen elk jaar van de choolbanken met hoopvolle verwachtingen voor de ekomst. Velen daarvan vragen een studielening of eurs aan om in het buitenland een vervolgopleiding gaan volgen. Anderen - en vooral de mavo-, lts-, ts-afgestudeerden en meisjes die de huishoudschool ebben doorlopen, gaan op zoek naar een baan op de kale markt. Helaas is het zo dat die markt nog steeds ét dik bezaaid is met banen. De concurrentie is dus oot onder de sollicitanten, zoals werkgevers rken aan de stapels brieven die binnenkomen op rsoneelsadvertenties.

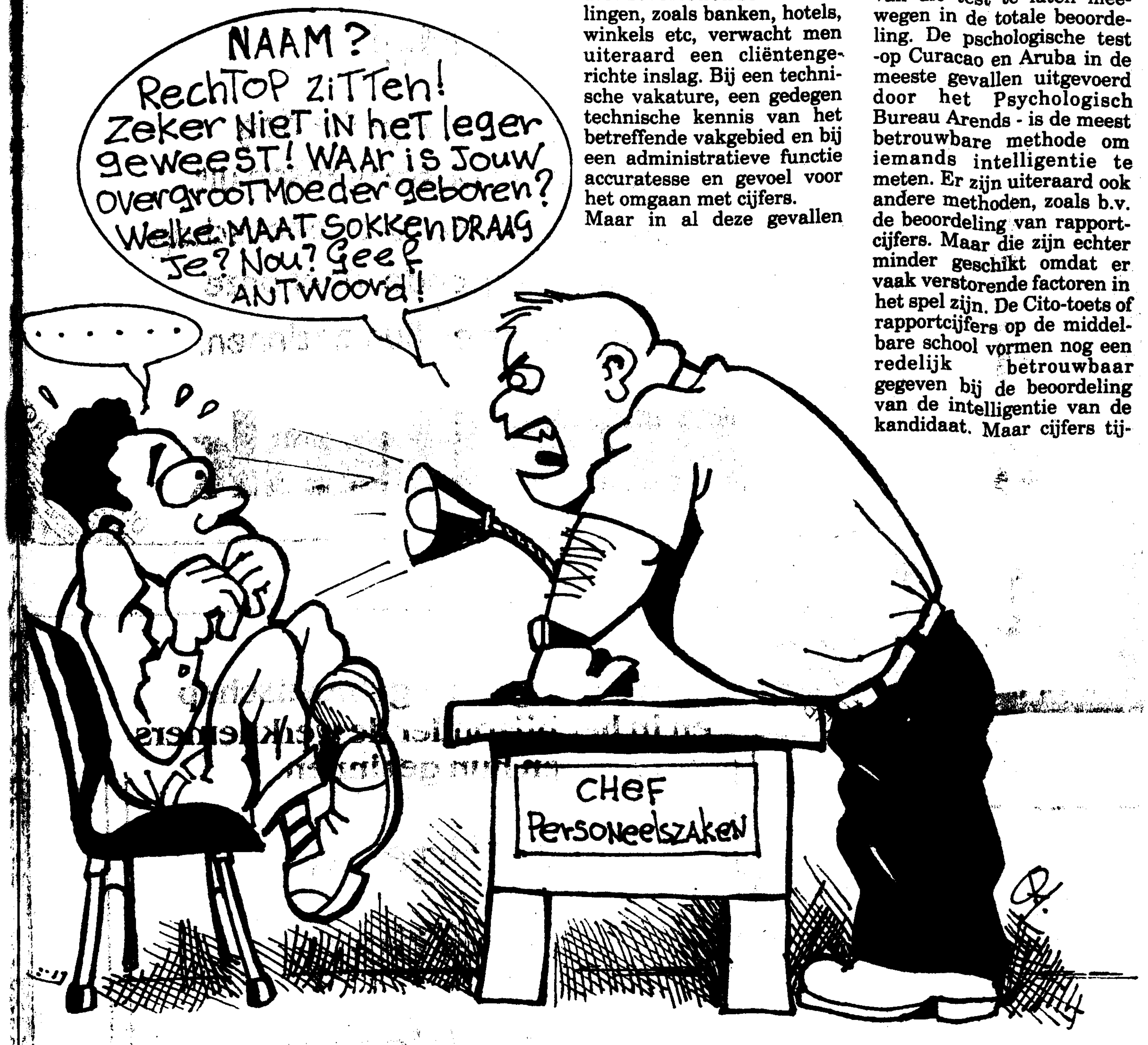
s sollicitant is het dan uiteraard zaak dat je zo goed gelijk voor de dag komt bij de sollicitatie, zowel in eerste fase bij het schrijven van een sollicitatie-rief, als bij de gesprekken die er daarna eventueel lgen.

in dit stadium door personeelschefs of managers worden gesteld. Zoals: 'Waarom wilt u per se in dit bedrijf komen werken', 'Waarom bent U na al die jaren bij uw werkgever weggegaan', 'Vertel eens iets over uw vorige baas'. Een positieve houding bij het antwoorden van dit soort vragen is noodzakelijk.

VERWACHTING

Wat verwacht een werkgever van een sollicitant? Dat is verschillend al naar gelang de aard van het bedrijf. Bij dienstverlenende instellingen, zoals banken, hotels, winkels etc, verwacht men uiteraard een cliëntengerichte inslag. Bij een technische vakature, een gedegen technische kennis van het betreffende vakgebied en bij een administratieve functie accuratesse en gevoel voor het omgaan met cijfers.

Maar in al deze gevallen een geheimzinnig begrip dat hun nerveus maakt. Toch is het maar een klein onderdeel van de hele procedure die men moet doorlopen voor men aan de slag kan in een nieuwe baan. Het gewicht dat men aan zo'n test hecht hangt af van de toekomstige werkgever. Sommige ondernemingen gebruiken de test als een schiftingsmethode, om een deel van de kandidaten te laten afvallen. Anderen laten kandidaten juist pas in een laat stadium testen om dan de resultaten van die test te laten meewegen in de totale beoordeling. De pschologische test -op Curacao en Aruba in de meeste gevallen uitgevoerd door het Psychologisch Bureau Arends - is de meest betrouwbare methode om iemands intelligentie te meten. Er zijn uiteraard ook andere methoden, zoals b.v. de beoordeling van rapportcijfers. Maar die zijn echter minder geschikt omdat er vaak verstorende factoren in het spel zijn. De Cito-toets of rapportcijfers op de middelbare school vormen nog een redelijk betrouwbaar gegeven bij de beoordeling van de intelligentie van de kandidaat. Maar cijfers tij-

In Nederland en in de Verenigde Staten zijn er speciale cursussen voor adspirant sollicitanten, die meestal worden gegeven door wervings- en selectiebureaus of door arbeidsbureaus. Het accent wordt daarbij gelegd op het maken van een goed curriculum vitae en het schrijven van de eerste sollicitatiebrief. Het gaat er immers om 'binnen te komen' bij een potentiële werkgever en de eerste indruk is daarbij van essentieel belang.

BRIEF

De sollicitatieprocedure begint met het opstellen van een brief. Hoewel de inhoud van iedere brief in principe verschillend behoort te zijn, elke baan is immers anders, toch zijn er een aantal basielementen aan te wijzen in een brief. Om te beginnen moet de brief niet te lang zijn, een A-4 tje is in de meeste gevallen meer dan voldoende. Alvorens de brief te schrijven kan men de persoon of instantie die in de advertentie wordt vermeld opbellen om meer gegevens omtrent de vacature. Die informatie kan worden gebruikt in de brief, de sollicitant kan zich daarbij zodanig profileren dat zijn kansen groter worden. Het Curriculum Vitae zou niet alleen een saaie opsomming moeten zijn van welke opleidingen je hebt gevolgd en wat je allemaal hebt gedaan. Er moet ook instaan welke resultaten er eventueel zijn behaald in vorige banen (dit geldt natuurlijk alleen voor degenen die al eerder een betrekking hebben gehad). Een sollicitatiebrief behoeft niet per se handgeschreven te zijn. Integendeel, een net getypte brief wordt over het algemeen tegenwoordig zelfs meer op prijs gesteld.

GEEN GRAPJES

De brief mag best een originele vorm hebben, maar bedenk daarbij dat humor bij de meeste werkgevers niet zo erg wordt gewaardeerd: personeelsaanname is immers een serieuze aangelegenheid. Na de brief komt een selectie welke moet leiden tot het uitnodigen van een aantal sollicitanten voor een gesprek. Het eerste sollicitatiegesprek heeft tot primair doel een tweede gesprek te krijgen en dan wordt het pas ernst, want meestal is dan al 95 procent van de kandidaten afgevallen. Bij de sollicitatiecursussen wordt de kandidaten geleerd in te gaan op de lastige vragen die geldt dat de sollicitant bij het eerste gesprek een goede indruk moet achterlaten. Tenslotte is hij dan al door de schriftelijke selectie gerold. Hij moet laten blijken dat hij zijn taal goed beheerst- of dat nu Nederlands is of papiamentu. Ook op de kleding wordt gelet en op de houding die hij of zij aanneemt. Uiteraard moet de sollicitant ervoor zorgen dat hij keurig op tijd voor de afspraak aanwezig is. Bij de uitgeverij Bosch en Keuning te Baarn, is onlangs het boekje Een sollicitatiegesprek, de juiste strategie voor een succesvolle sollicitatie door Ad Besems. Daarin worden aanwijzingen en tips gegeven over hoe een sollicitatiegesprek goed door te komen. Drs.A.Besems die het boek heeft geschreven is jarenlang hoofd personeelszaken geweest en is zodoende in staat de zaak 'van de andere kant' te bekijken.

TEST

Bij sollicitatieprocedures hoort in sommige gevallen ook een psychologische test. In de personeelsadvertentie staat dan: 'Een psychologische test kan deel uitmaken van de procedure'. Voor veel mensen is dat een drempel, een psychologische test is dens een hbo of akademische studie worden vaak beïnvloed door andere dingen, zoals bijvoorbeeld het actief deelnemen aan het studenteleven. In dat soort gevallen is de betrokkene al tevreden met een magere voldoende en spant hij zich niet extra in om betere cijfers te behalen. Het voordeel van een psychologische test is de 'laboratoriumsituatie' waarin de kandidaten zich bevinden. Allemaal samen in een zaal, geplaatst voor dezelfde vragen die ze moeten beantwoorden. Toch wordt er nog niet zoveel gebruik gemaakt van de psychologische test als beoordelingsmaatstaf. De meest gehanteerde, maar minder betrouwbare techniek is het interview met de sollicitant, een gesprek tussen een personeelsfunctionaris van het bedrijf of van een bureau dat daarvoor is ingeschakeld en de kandidaat. Daarbij wordt gepraat over b.v. de opleiding, kennis, ervaring, carrièreverwachting en belangstelling. Handige sollicitanten maken daar gebruik van door een zo mooi praatje te houden dat hun tekortkomingen niet aan het licht komen. Pas later ontdekt de werkgever dat hij zich heeft vergist, maar dan is het te laat.

Hoe denkt jeugd over Arbeidsdag?

= door Anna Tromp-van der Schoot =

HOE DENKT de werkende jeugd, die pas aan het arbeidsproces deelneemt over de Dag van de Arbeid? Met de steeds groeiende Arubaanse arbeidsmarkt, hebben vele jongeren bewust gekozen om op hun eiland te blijven werken. Direkt na hun MBO of LBO beginnen ze aan een baan. Sommigen volgen nog een avondstudie na hun dagtaak, maar de meesten denken voorlopig alleen aan de centjes en beschouwen verdere studie als een latere zorg. Tegenwoordig heeft zelfs een deel van de schoolgaande jeugd een parttime baantje na schooltijd.

Arbeiders, werknemers, employé's, contractanten, werkkrachten, hoe je ze ook mag noemen, verrichten allemaal werk en krijgen daarvoor een bepaald loon of salaris uitbetaald. Zij maken deel uit van het arbeidsproces en van het werkend personeel waaraan Arbeidsdag, 1 mei, is gewijd.

Maar staan ze er wel bij stil dat dit hún dag is? Om dit te achterhalen legde de Amigoe een aantal jeugdige personen de vraag voor: 'Wat denk je van Arbeidsdag?'
We kregen daarop de volgende antwoorden:

VERKOOPSTER: 'Arbeidsdag, wanneer is dat? Hoort dat bij de komende vrije dagen?'

DISKJOCKEY: 'Het is voor mij 'just another day' Als diskjockey in een nachtclub met elke woensdagavond ladies night moet ik gewoon doordraaien en het zal er zoals altijd vol zijn, dus hard werken geblazen'.

LEERLING-VERPLEEGSTER: 'Toen ik nog niet werkte heb ik al van Arbeidsdag gehoord en ervan genoten, omdat er dan doorgaans wel iets te doen is. Er is dan meestal wel ergens een feestje. Ik geloof niet dat het nu verschil maakt omdat ik werk. Voor veel mensen is het een vrije dag, maar als er gewerkt moet worden dan gebeurt dat.'

ADMINISTRATIEVE KRACHT: 'Nou echt heb ik er niet over nagedacht. Ik vind wel dat wij, die dag in dag uit hard werken, een dag verdienen die aan ons is gewijd. De maandag ervoor heb ik vrij genomen, zodat ik vanaf zaterdag lekker kan uitrusten. Misschien ga ik wel een paar daagjes naar het buitenland.'

VERKOPER: 'Nu stel je mel een moeilijke vraag...'

BANKBEDIENDE: 'Ik ben nog niet zolang hier werkzaam. Dit wordt mijn eerste Arbeidsdag. Zo'n vrije dag tussendoor kan wel goed zijn. Het onderbreekt de dagelijkse sleur. En na zo'n vrije dag begin je weer vol goede moed.'

JONGEMAN bij supermarkt: 'Een vrije dag...met Koninginnedag erbij twee vrije dagen... heerlijk...'

KANTOORKLERK: 'Ik heb er niet over nagedacht. Het is voor het eerst dat ik ergens in dienst ben. Vroeger op school was het gewoon een fijne vrije dag. Maar nu zal het wel meer zijn denk ik, wat precies weet ik nog niet. Ik vind wel dat de arbeiders een speciale dag verdienen.'

VERKOOPSTER: ...gelach... en nog meer gelach...

PARTTIMER bij hotel: 'Arbeidsdag? Ik werk bij een hotel na schooltijd tot ongeveer tien uur 'savonds. Bij een hotel draait alles gewoon door. Het voordeel daarvan is dat je dubbel uitbetaald krijgt als je op zo'n dag werkt en dat doe ik. Ik werk zowel op 30 april als 1 mei.'

SERVEERSTER: 'Ik werk pas enige weken en ik weet nog niet eens of het wel prettig is arbeider te zijn. Je hebt nu andere verantwoordelijkheden. Het is nog even wennen. Hier kan je in ieder geval niet spijbelen...'

Architect Badaracco

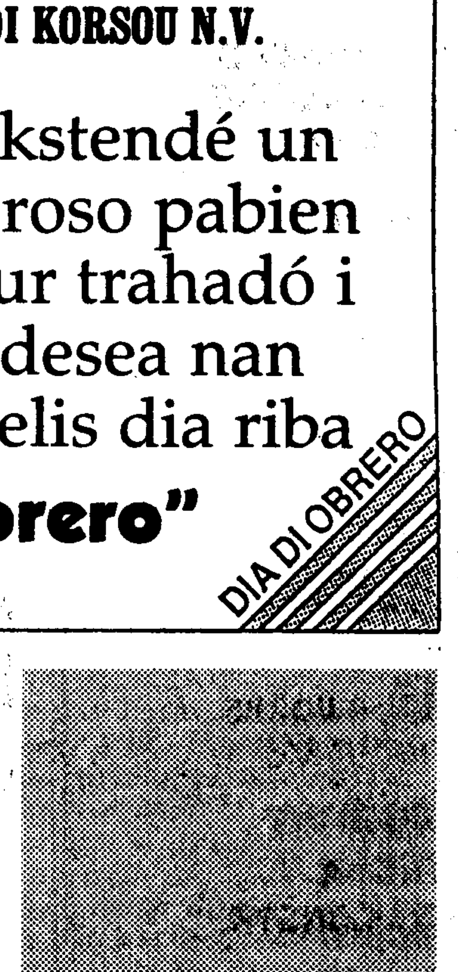
Vervolg van pag. 3

grootste probleem van het eiland is echter dat het woord 'onderhouden' niet in de vocabulaire voorkomt. Net als een vrouw die zichzelf niet onderhoudt, en daarom niet lang overeind blijft staan. Ze verschrompelt en ziet er 'saggy' uit.'

PAPIERTJES

Iedereen die een goede 'godfather' heeft, een pen kan hanteren en geld heeft om papiertjes te kopen, kan hier een 'big bussiness' als architect beginnen. Badaracco ontdekte ooit dat de ontwerper van een gebouw een loodgieter was. Hij heeft geen favoriete ontwerper op Curaçao. 'Degenen die ik bewonder, zijn de Italianen. Ze maken mooie dingen en maken van lelijke dingen iets aantrekkelijks. En ze kopiëren niet.' Badaracco heeft eigenlijk niets meer te vertellen, zegt hij, en heeft overigens alweer een andere afspraak. 'Ik werk hard weet je, heb je enig idee hoe hard?. En ik maak veel fouten; soms hoor ik van kennissen dat ze nooit fouten maken, maar dat komt misschien omdat ze niet hard werken'.

'Waar ik mij hier nog steeds aan erger, is dat men zich zowel bij de overheid als in de particuliere sector nog niet realiseert, dat 'the bitterness of poor quality remains long after the sweetness of low price is forgotten.'

PRETTIGE ARBEIDSDAG

POLAR BEER

TEC INC. THE EIGHTH CONTINENT, INC. IMPORT & EXPORT

Obrero ta cada un di nos
cu ta dedica su labor
na e desaroyo y progreso di nos pais
Pueblo di Aruba pabien
y hopi forza mas pa futuro.

Gobierno di Aruba

Wij wensen alle werknemers in het algemeen en onze werknemers en gezinnen in het bijzonder

PRETTIGE ARBEIDSDAG

Dank voor Uw inzet en werken;
wij blijven op U rekenen.

TA ANILL SO POR!!

3 IN ONE HARDWARE HOMECENTER BUILDING MATERIALS ALL THIS AND MUCH MORE

Prettige
en
geslaagde
Arbeidsdag

COMPRA Ltd.

Geslaagde en
Prettige Arbeidsdag

voor alle werknemers op Aruba in het algemeen en voor onze werknemers in het bijzonder.

ARUBA STEVEDORING COMPANY (ASTEC) N.V.
Haventerrein - Oranjestad

MAY 1 1991

HAPPY LABOR DAY

Reeberg en Zonen N.V.
wenst
de Arubaanse gemeenschap en in het bijzonder de werknemers en hun gezinnen
EEN GESLAAGDE EN VEILIGE
ARBEIDSDAG

FEDERACION DI TRAHADORNAN ARUBANO
FTA
wenst alle werknemers van Aruba en in het bijzonder haar leden en gezinnen

een GESLAAGDE ARBEIDSDAG

Moge het voor ons allen een dag worden van bezinning op de belangrijke plaats die wij in werkend Aruba innemen.

Wij wensen alle werknemers van Aruba een

GESLAAGDE
ARBEIDSDAG

Associated Architects n.v.
Frankrijkstraat (naast dept. Onderwijs)

TOPCAR

NISSAN

wensen
Aruba in het algemeen en haar werknemers in het bijzonder een

PRETTIGE en GESLAAGDE
ARBEIDSDAG

Daarna vol goede moed
weer aan het werk.

MANSUR TRADING COMPANY

wenst

de Arubaanse gemeenschap en in het bijzonder de werknemers

een

GESLAAGDE
en
Prettige
ARBEIDSDAG

Voor U allen en in het bijzonder onze werknemers, dank voor Uw werk.

Prettige Arbeidsdag

WIMCO
Oranjestad — San Nicolas

Uw verzekeringsagent

A. F. Aponte

wenst

de Arubaanse gemeenschap in het algemeen
en de werknemers en hun gezinnen in het bijzonder een

GESLAAGDE EN VEILIGE
ARBEIDSDAG

Wij wensen onze werknemers en geheel Aruba

Prettige en Veilige Arbeidsdag

Botica Oduber - Botica Kibrahacha
Oranjestad
Botica San Lucas
San Nicolas
Visser Trading Company
Eagle

DE WIT STORES N.V.
L. G. SMITH BLVD. 110
ORANJESTAD - ARUBA

wenst allen en in het bijzonder ons personeel en hun gezinnen

Prettige Arbeidsdag

Dank voor Uw inzet

---

arugas

NOS TA DESEA TUR TRAHADORNAN UN DIA FELIS Y CONTENTO

HET NULDE HOOFDSTUK VAN ARUBA'S VAKBONDHISTORIE

Henny Eman was een van de pioniers

Aruba dankt eerste vakbond aan conflict bij de Lago

= door Luc Alofs =

Gouverneur B.W.Th. van SLOBBE

IN HET ARUBAANSE dagblad *El Despertador* van 17 november 1934 werd voor het eerst gesproken van de oprichting van een Arubaanse Arbeidersbond. Aanleiding voor deze gebeurtenis was een op 8 november ondertekende circulaire afkomstig van de Lago waarin werd aangekondigd dat alle behalve de Amerikaanse werknemers, per 15 november een loonsverlaging van maar liefst 25% te wachten stond. De salarissen zouden gaan variëren van f.0.85 per uur voor een '5th class tradesman' tot 1.85 voor een '1st class subforman'. Protest tegen de maatregel was mogelijk: de circulaire eindigde met de mededeling dat degenen voor wie de nieuwe lonen niet acceptabel waren, gebruik konden maken van het recht het arbeidscontract te beëindigen.

Verontwaardiging onder Arubaanse, Hollandse en Bovenwindse werknemers was het gevolg. De Hollanders stelden een Commissie van Vier in die naar gouverneur Van Slobbe gestuurd werd om via hem de Lago tot afstel of tenminste een uitstel van de maatregel gedurende enige weken te dwingen. Van Slobbe beloofde een onderzoek in te stellen en stuurde hiertoe per kerend vliegtuig Procureur Generaal mr. Frans A. Jas naar Aruba.

OVER DE de geschiedenis van de vakbonden op Aruba is weinig bekend. Weinigen weten dat de eerste vakbond van Aruba reeds in 1935 opgericht werd. Weinigen weten ook dat de voorzitter van deze bond niemand minder was dan 'Shon' Henny Eman, landraad, koopman en dus nu ook al vakbondsleider. In twee afleveringen volgen we de geschiedenis van deze bond, haar ontstaan, optreden en ondergang aan het begin van de jaren 50.

De woonwijk van de arbeiders uit de Westindische eilanden in San Nicolas.

Bij gebrek aan een georganiseerd werknemersverband vonden in de loop van die week op verscheidene plaatsen op het eiland bijeenkomsten plaats, waarbij de oprichting van arbeidersbond onderwerp van gesprek was. Immers, overal 'den mundo civilizá' bestonden bonden, die de belangen van de leden mogen beschermen in geval van geweld, belediging en salarisverlaging'.

Volgens *Despertador*-redacteur Kuiperi, kwamen op 15 november 500 mensen naar de vergadering in Oranjestad. Driehonderd-eenenzestig van hen gaven hun steun en handtekening aan de op te richten bond. Het voorlopig bestuur bestond uit (de latere politicus) Henny Eman voorzitter, W.J. Booi penningmeester en de Nederlander Aart in 't Veld, die lange tijd in de Kamer van Koophandel zou zitten.

DEFENSIE

De openingsrede werd die avond uitgesproken door Adelbert Schotborg. Het doel van de bond zou niet offensief, maar defensief zijn, betoogde Schotborg. En: 'verder kan een ieder zich bij ons aansluiten, zonder onderscheid van rang, stand, geloof of nationaliteit'. Dit leken de hoofdbeginselen van de bond in wording te zijn, maar de spreker voegde er aan toe dat er nog veel gedaan moest worden voor deze vereniging werkelijk tot stand gekomen zou zijn.

Ofschoon de olie-industrie Aruba uit de economische malaise van de periode rond de Eerste Wereldoorlog had gehaald, bestond er onvrede rond de sociale en economische ontwikkelingen op het eiland. De groei van de welvaart stagneerde en de gewraakte salarisverlaging was niet de enige oorzaak van de onrust. Op de Lago was de arbeidsonrust reeds enige jaren oud en de wrijvingspunten tussen de diverse geledingen in en rond het bedrijf waren talrijk. De Hollanders waren ten dele afgevloeide Shell-werknemers, die via de bemiddeling van gouverneur of gezaghebber naar de Lago waren gekomen en ten dele Europese contractanten. De onvrede in deze groep was groot. Zij ondervonden hinder van discriminatie ten opzichte van hun ongunstigere 'Europese contracten' en de opstelling van hun Amerikaanse collega's. Bovendien: het betrof reeds de vierde salarisverlaging sinds 1931.

GEGROEID

Het aantal Arubanen bij de Lago was recentelijk gegroeid van 643 op 2 februari 1933 tot ongeveer duizend ten tijde van het voorval. De Arubanen waren in 1935 gedeeltelijk daggelders die voor hun inkomen ahankelijk waren van wisselvalligheden van het arbeidsaanbod. Door de tussenkomst van de gezaghebber en de pastoor kregen zij meestal groepsgewijs per parochie voor korte tijd werk op de raffinaderij. De Arubanen moesten bovendien een deel van hun inkomsten afstaan aan de buschauffeurs die hen van en naar hun werk moesten brengen. Een maand op en neer van de stad naar Sint Nicolas kostte al snel enkele dollars. Reeds in de jaren '30 bestonden er spanningen tussen de Arubaanse n vreemde arbeidskrachten in verband met door de overheid gewenste arubanisering van het Lagopersoneel.

Niet alleen binnen de Lagopoorten bestonden spanningen. De bewoners van San Nicolas en Savaneta hadden last van de stank van de sulfaat-installatie die de raffinaderij boven de wind van de beide woonkernen had gebouwd. De Arubaanse handelaren ondervonden scherpe concurrentie van de bedrijfswinkel die de Lago had opgericht om haar werknemers goedkoop en met lage salarissen te kunnen laten leven. De ontwikkelinngen bij de Arend-raffinaderij waren ook ongunstig geweest.

In de periode 1931 tot halverwege 1934 waren ontslagen gevallen onder de lagere employees. In de *Despertador* van 2 juni 1934 werd nog geklaagd over de levensomstandigheden van de Arubanen. Hopelijk zou de toenemende activiteit vij Aruba's tweede raffinaderij in de tweede helft van 1935 enige verlichting brengen. Niets werd overigens minder waar, want eind 1935 staakte de Arend de raffinageactiviteiten.

HENNY EMAN

Wat het lot van Lago's gewraakte loonmaatregel is geweest bleek niet te achterhalen. Wel is duidelijk dat Aruba het ontstaan van haar eerste vakbond aan dit conflict dankte. Na de eerste vergadering zou het nog enige tijd duren voordat de bond officieel erkenning zou verkrijgen. Voorlopig voorzitter en lid van de Raad van Politie Henny Eman zou deze zaak afwikkelen. In april van het volgende jaar vertrok Eman naar Curaçao om de statuten van de 'Liga di Obrero' te bespreken. Vermoedelijk werden tijdens deze reis de statuten van de bond opgesteld. Het bleek dat een algemene vergadering nodig was om de statuten goed te keuren en een bestuur te kiezen. De officiële oprichtingsvergadering van Aruba's eerste vakbond vond plaats op 12 mei 1935 op een voetbalveld. Daarna kon gouverneur Van Slobbe zijn goedkeuring aan de oprichting van de bond verlenen. Dit gebeurde per Gouverneursbesluit nr.880 op 12 juni 1935.

In de officiële statuten lezen we wat de doelstellingen van de bond waren:

a) Het met wettige middelen behartigen en bevorderen der belangen van de leden;

b) het bevorderen der eenheidsgedachte ter handhaving der saamhorigheid met het moederland;

c) het kweken van plichts- en sociale gevoelens onder de arbeiders;

d) het bewerkstelligen van goede verstandhouding tussen werkgevers en arbeidende klasse.

BEPERKT

Voorlopig bleven de acties van de bond beperkt. Kort na de goedkeuring der statuten, van 13 tot 18 juni 1935, bezocht gouverneur van Slobbe met zijn gezin Aruba. De vertegenwoordiger van de Koningin wachtte een hartelijke ontvangst. Als militair was hij naar Curaçao gekomen om de schande te doen vergeten die over het Vaderland was gekomen na de overval op Willemstad door Urbina en zijn groepje vrijheidsstrijders in 1929. Inmiddels was bij de gouverneur geworden die de belangrijke eerste sociale wetten op poten had gezet. In mei 1935 stelde hij de nieuwe ongevallenwet in werking en de dag vóór zijn bezoek had hij de vakbond erkend. In het Nationaal Historisch Archief in Oranjestad treffen we de dagboeken van Wagemaker aan. Op 17 juni 1935 schreef deze: *'Bijgewoond de demonstratie voor Z.E. den Gouverneur van den Voorzitter en Secretaris van den nieuw opgerichten bond van arbeiders en een aantal leden van den bond. Beide functionarissen betuigden trouw aan Vorstin en Vaderland waarop Z.E. antwoordde'.*

Tot aan 1942 werd het rustig rond de arbeidersbond. In de dagboeken, die gezaghebber Wagemaker tot aan zijn vertrek van Aruba in juni 1945 bijhield, maakte hij slechts tweemaal gewag van de bond. Wel werden in deze jaren een aantal andere bonden opgericht. Deze waren van weinig Arubaans gehalte. In 1939 werd de *Arubaanse afdeling van de Curaçaose Ambtenaren* Bond opgericht en in 1941 vond de stichting van de *R.K. Onderwijzersvereniging Sint Thomas* plaats. Beide bonden bestreken arbeidsterreinen waarop de Hollanders domineerden. Dat de Arbeidersliga, zoals Eman's bond soms genoemd werd, weinig invloed zou gaan hebben op de arbeidsverhoudingen mag niet verbazen.

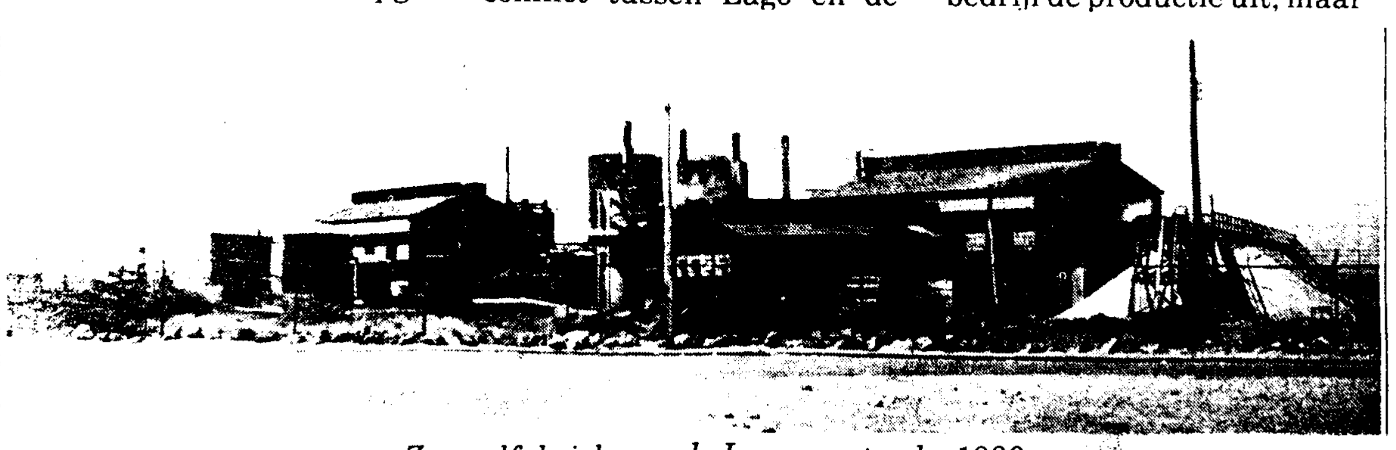
Er bestond nog altijd geen stakingstraditie en eerdere stakingen die zich op Curaçao hadden voorgedaan waren zonder succes beëindigd. In 1913 en 1926 zelfs met massaontslag. Op Aruba zowel als op Curaçao werden de belangen van de arbeidende klasse feitelijk nog 'behartigd' door het koloniaal bestuur; door gezaghebber en eventueel gouverneur.

Zo organiseerde gezaghebber Wagemaker in oktober 1935 een enquête omtrent de situatie bij de Lago en de relatie tussen Hollanders en Amerikanen. Tijdens een Gouverneursbezoek in december van dat jaar hielden Van Slobbe en Wagemaker besprekingen met de Generaal Manager van Lago 'over de belangen van de Hollandse en Arubaanse geëmployeerden der maatschappij'. De spanningen tussen de werklieden duurden echter voort en steeds was het de gezaghebber die zijn burgervaderlijke plicht uitoefende en de belangen van zijn onderdanen behartigde. Van enig optreden van de arbeidersbond wordt geen melding gemaakt.

Dat de gezaghebber ook een belangrijk verdediger was van de Arubaanse werklieden bleek uit zijn correspondentie met de LAGO. Ofschoon de gouverneur aandrong op het in dienst laten nemen van Antillianen boven 'vreemdelingen', vatte Wagemaker deze richtlijn op eigen wijze op. Telkens drong hij er op aan Arubanen in dienst te nemen. Een belangrijk optreden van Wagemaker vond plaats in oktober 1938 en wederom lijkt de Liga geen rol van betekenis gespeeld te hebben.

Een terugkerend punt van conflict tussen Lago en de Arubaanse werknemers was het grote verzuim onder deze laatsten. Een gebrek aan industriële ervaring en discipline had er toe geleid dat de Arubanen slechte posities in het bedrijf innamen en van de landbouwproductie afhankelijk bleven.

De cunucus moesten derhalve onderhouden worden en arbeidsverzuim was noodzakelijk. Vooral in tijden van regenval moesten de gronden bewied worden en in oogsttijd kwam het erop aan snel en grondig te oogsten. De Lago was hier uiteraard niet blij mee en ontsloeg met de grote regelmaat groepen spijbelaars. Om deze problemen te kanaliseren besprak 31 oktober 1939 Wagemaker met Lago de mogelijkheid om de Arubanen gedurende de regenperiodes enkele dagen vrijaf te geven. De Lago stond toe dat de 'gedurende vier weken twee dagen vrij zal worden gegeven waarbij het loon zal worden doorbetaald en de gemiste uren zullen worden ingehaald'. Een jaar later werd dezelfde regeling getroffen.

Zwavelfabriek van de Lago omstreeks 1930

HAVENSTAKING

Het eerste optreden van onze Arbeidersbond vond plaats in 1942 tijdens een conflict met de havenarbeiders in de hoofdrol. Op Aruba had de olieindustrie inmiddels vaste voet onder de grond, maar niettemin waren de eerste oorlogsjaren voor Aruba weinig voorspoedig. De Arubaanse historicus R.M. Croes beschreef in zijn *'Welvaart zonder Ontwikkeling'* de situatie in deze jaren op het eiland.

De winkeliers klaagden over de omslachtige wijze waarop via Curaçao en de Amerikaanse militaire autoriteiten scheepsruimte voor de aanvoer van voedsel en goederen aangevraagd moest worden. Men verkreeg bovendien te weinig ruimte (p.78-81).

De Lago had nog in 1940 een aantal buitenlanders moeten ontslaan. De kosten van het primaire levensonderhoud stegen gedurende het eerste oorlogsjaar met 43 procent en de Lago-arbeiders kregen in september '41 een salariscompensatie van slechts tien procent. Elders lezen we dat de Arend raffinaderij begin 1942 nog een geringe productie kende. Halverwege 1942 breidde het bedrijf de productie uit, maar deze werd in de loop van het jaar geheel stilgelegd.

Onder deze omstandigheden vond een arbeidsconflict plaats in de haven van Oranjestad. Deze had vermoedelijk zijn aanvang in maart 1942 en duurde tenminste een volle maand. Op 13 maart schreef Wagemaker in zijn dagboek:

'Bespreking met den Directeur van Economische Zaken en de vertegenwoordigers van den handel en scheepvaart de heren Karner, Rond en John G. Eman in zake de oplossing van het loongeschil onder havenarbeiders en vaststelling van de juiste loonstandaard'.

Aan het einde van de maand was het conflict nog niet opgelost. Wagemaker bleef als bemiddelaar tussen de partijen staan en zo vernemen we van het eerste optreden van de bond. Op 30 maart belegde Wagemaker een bijeenkomst:

'30 maart 1942. Samenkomst met de havenarbeiders en den heer J.H. (Henny) Eman in de raadszaal teneinde n . laatstgenoemde als tolk de betekenis uit te leggen van de indeling van den havenarbeid onder de z.g. verplichte bedrijven, alsmede waarom de loonen op f.0,65 per uur werden gesteld in plaats van op f.0,75. De aanwezigen vertoonden weinig neiging om aan het werk te gaan, ook toen door den heer Eman in zijn kwaliteit als voorzitter van den Arbeidersbond werd aangedrongen om den arbeid te hervatten'.

Dat het inmiddels serieus was met de staking moge blijken uit de activiteiten die Wagemaker de rest van de dag ontplooide:

'Bespreking met den Inspecteur van Politie om de havenarbeiders bij betoonde onwilligheid tot werken bij de aankomst van een schip zo mogelijk alsnog tot werken over te halen en bij voortgezette onwil de wettelijke strafmaatregelen tegen hen te doen toepassen'.

DRAAIBOEK

Met de technisch ambtenaar ontwierp Wagemaker een draaiboek om bij een voortgezette staking inkomende schepen toch te kunnen lossen. Op 10 april vertrok Wagenaar naar Curaçao om met gouverneur Wouters en de 'Commissie tot Regeling van Arbeidsconflicten' de stand van zaken rond de bootwerkers te bespreken. De gezaghebber kreeg een aantal richtlijnen mee en een volmacht om naar eigen inzicht het conflict op te lossen. In noodgevallen zou hij de schutters — het was oorlog, dus de schutterij rond paraat! — mogen inzetten om de ontscheping van de stakers over te nemen.

Korte tijd later kwam het conflict inderdaad tot een ontknoping. Nog hetzelfde weekend besprak Wagemaker met de inspecteur van Politie 'de te volgen gedragslijn bij het eventueel niet opkomen van bootwerkers voor het laden en lossen van schepen overeenkomstig de te Curaçao gehouden besprekingen'.

Met de agent van de Koninklijke Nederlandsche Scheepvaart Maatschappij, die een schip verwachtte, besprak hij de maatregelen die inmiddels getroffen waren. Het K.N.S.M.-schip zal naar alle waarschijnlijkheid het eerste weer ontlade schip zijn geweest, want op woensdag 15 april zat Wagemaker opnieuw met Eman aan tafel. De Gezaghebber schreef:

'Besproken met den heer Henny Eman de organisatie van de bootwerkers gedurende de dagen dat geen havenarbeid kon worden verricht. Genoemde heer nam op zich om deze mensen te doen steenen verzamelen voor den dienst de O.W. (openbare werken L.A.).

Het conflict was beëindigd en opnieuw weten we niet wat de uitkomst was: is de staking met geweld gebroken? Zijn de schutters als stakingsbrekers ingezet? Zijn de lonen aangepast? Wat was feitelijk Eman's rol in het conflict? Het is eveneens de vraag of de door de havenarbeiders geuite onvrede over de sociaal-economische ontwikkelingen in de eerste oorlogsjaren aanleiding was voor de bespreking die 5 dagen later plaatsvond.

Wagemaker schrijft:

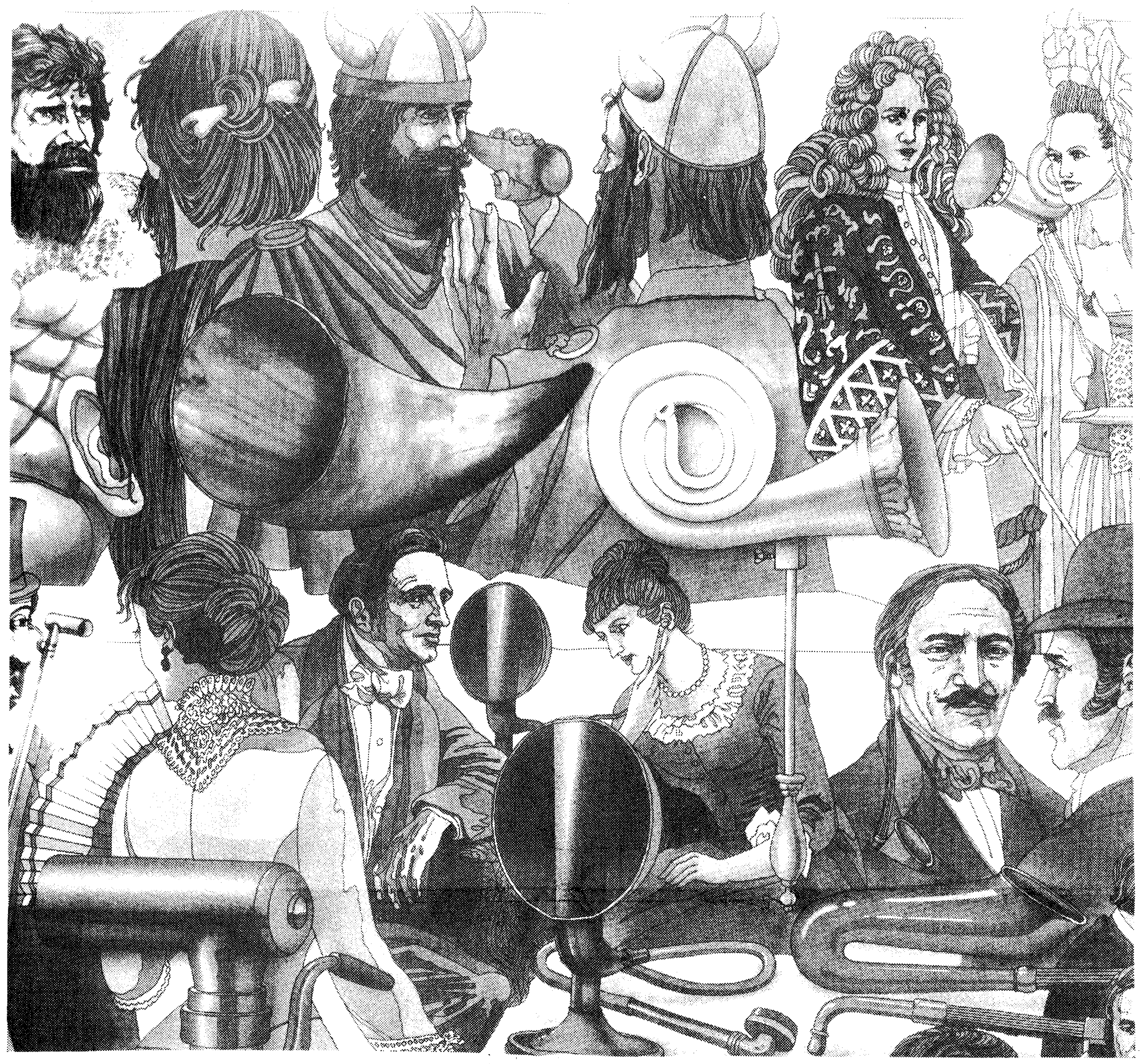
'Bespreking met de door den gouverneur benoemde commissie voor den handel de noodzakelijkheid tot stabiliseren van de prijzen van volksvoedsel zoals boonen, mais, maismeel aardappelen enz. en het geven van informatie bij het constateren van misbruik'.

Dag van de Arbeid

JUISTE KEUZE HOORTOESTEL BELANGRIJK

Quota Club schenkt aandacht aan slechthorenden

Bent U ook Oostindisch doof?

= door Nel Casimiri =

DE QUOTA CLUB Curacao schenkt in de maand mei, zoals traditie geworden is, weer aandacht aan de auditief gehandicapten. De Quota Club is een service club, zoals de Lions of de Rotary, maar het merendeel van de leden van de Quota Club bestaat uit dames; dames die een vooraanstaande plaats innemen in de maatschappij, d.w.z. een functie bekleden op managersniveau. De Quota Club Curacao werd opgericht in 1987, als onderafdeling van de Quota Club International, die al 72 jaar bestaat. De activiteiten van de Quota Club zijn net als bij andere service clubs gericht op het dienstbaar zijn aan de gemeenschap, op het recht, het bevorderen van ethische waarden, het kweken van internationaal begrip en goodwill. Internationaal zorgt de Quota Club ervoor dat in de maand mei de aandacht van de gemeenschap gericht wordt op de auditief gehandicapten en daarbij komt telkens een ander aspect van deze handicap naar voren.

Er is een commissie van de Quota Club die de activiteiten voor de komende meimaand organiseert. Deze bestaat uit Myrna Dovale, Diodela van Weissenbruch, Viveca de Haak-Chatlein, Caroline Sernier, Lidwina Rodriguez, Janice Godschalk, Lena Leute en Tilly Pikerie. Samen met Quota-voorzitster Diovis Winklaar, vertelden zij over hun plannen.

VERGETEN GROEP

Al vanaf haar oprichting heeft de Quota Club het idee dat auditief gehandicapten in de maatschappij een vergeten groep vertegenwoordigen of in ieder geval een groep die men vlug over het hoofd ziet. Nog steeds na 72 jaar staat de maand mei in het teken van de auditief gehandicapten, wat inhoudt dat de positie van de doven en slechthorenden in onze maatschappij niet zo erg veel verbeterd is. Op Curacao is de Quota Club in 1987 opgericht en meteen in 1988 begonnen met de eerste actie: *'Di Mas Zonido - Ayo Oido'*, een actie over doofheid ten gevolge van lawaai. In 1989 werd de jeugd erbij betrokken: *'Ami i mi amigu surdu'*. In dat jaar werden ook stickers verspreid met de leuze: *'Hasi un sena di amistat ku surdunan.'* Vorig jaar was het thema: *'Nos ta tuna oidu na esnan ku no ta tende(bon)?'* In 1990 werden ook een fotowedstrijd en een forum gehouden. Vorig jaar was ook het 'Jaar van het analfabetisme'. Er werden tassen en stickers verkocht van het handalfabet, een alfabet zonder geluid, wat gesprekken mogelijk maakt tussen doven onderling, maar ook tussen doven en horenden als de horende mensen bereid zijn zich een beetje moeite te geven en dit alfabet aan te leren. Het handalfabet wordt internationaal gebruikt. Dit jaar, 1991, richt de Quota Club zich op de doofheid en slechthorendheid bij volwassenen, vooral ook op de groep personen die pas op volwassen leeftijd doof worden. Doofheid kan verschillende oorzaken hebben. Zo kan men doof worden door het verouderingsproces, door ziektes, door het gebruik van bepaalde medicijnen, door een overmaat aan lawaai en ook kan doofheid veroorzaakt worden door een erfelijke aandoening die pas op latere leeftijd manifest wordt.

HOORTOESTEL

Slechthorendheid of doofheid kan ontstaan door een aandoening aan het buitenoor, het middenoor of het binnenoor. Als de doofheid veroorzaakt wordt door een aandoening in het buitenoor of het middenoor kan de arts eventueel helpen. Een operatie in het binnenoor of in de hersenen is echter niet mogelijk. Dan blijft de doofheid of de slechthorendheid bestaan, maar er bestaat nog wel de weg van de revalidatie door een passend hoortoestel. Met zo'n hoortoestel komen ook de moeilijkheden voor de patiënt. Men verwacht van zo'n apparaat wonderen en als die wonderen niet komen raakt de patiënt gefrustreerd en bergt hij het hoortoestel in de kast op. Dat gebeurt vooral als mensen van een hoortoestel te hoge verwachtingen hebben en het effect van het apparaat niet zo groot is als men verwacht. Men ziet niet dat een hoortoestel slechts een hulpmiddel is, een hoortoestel is een prothese. De patiënt blijft iemand met een handicap. Het hoortoestel dient om de communicatie te verbeteren. Doven komen door hun handicap vlug in een isolement terecht. Met een hoortoestel is het mogelijk dit isolement te verbreken. Een hoortoestel levert, zeker in het begin veel problemen op voor de gebruiker. Het is nodig ermee te leren omgaan, er is begeleiding nodig en die begeleiding ontbreekt veelal. De oorspecialist schrijft het apparaat voor, de technicus past het technisch aan aan de gebruiker en daarna staat de gebruiker vaak alleen. Noch de specialist, noch de technicus heeft tijd voor begeleiding. Buitendat is die begeleiding hun vakgebied niet. Hun taak is gereed, die begeleiding moet aan anderen worden overgedragen. Eind april zal een enquête worden gehouden onder de gebruikers van een hoorapparaat. Er komen formulieren bij de specialisten te liggen en ze worden bijvoorbeeld ook verspreid in de bejaardentehuizen. Op dat formulier staan vragen via welke de gebruikers van hoortoestellen hun ervaringen met die toestellen kunnen toelichten. Het gaat om vragen over het ontstaan van de doofheid of slechthorendheid, over de leeftijd waarop het begon, wie de doofheid het eerst opmerkten, zijzelf of hun familieleden? Ook worden er vragen gesteld over het gebruik van de hoortoestellen, of het om een of twee apparaten gaat, hoe ze worden schoongemaakt, of het hoofdpijn veroorzaakt, of het echoot, of het fluit, of het geluid duidelijk weergegeven wordt, e.d. En tenslotte wordt er gevraagd naar ervaringen met verschillende soorten van batterijen.

SEMINAR

Eind mei zal de Quota Club een seminar houden waar o.a. de resultaten van die enquête besproken zullen worden. Op deze wijze zijn op het seminar niet alleen de deskundigen te horen maar ook de doven en slechthorenden zelf. Dat zijn uiteindelijk de deskundigen bij uitstek. Het seminar heeft de bedoeling de gemeenschap bewust te maken van de problemen, waar doven mee te kampen hebben. Het is de bedoeling informatie te geven om zo de doven uit hun isolement te halen. Als iemand in een isolement geraakt, het contact met zijn medemensen kwijtraakt, is hij erg kwetsbaar. Een slechthorende of dove hoeft daarbij niet iemand te zijn met weinig achtergrondklennis. Laatst was er nog een arts op Curacao die veel moeite had met het probleem. Zolang je geen hoorapparaat hebt, heb jijzelf de last, maar merkt niet iedereen het op. Wat je niet hoort, is jouw geheim. Op het moment echter dat je een hoorapparaat draagt, wordt die doofheid zichtbaar. Voor iedereen. Doofheid is een handicap die je niet kunt zien. Soms kun je het horen. Ouderdomsdoofheid kenmerkt zich bijvoorbeeld doordat de patiënt harder gaat praten. Doofheid in het middenoor echter laat de patiënt juist steeds zachter praten. Hij zelf hoort het wel goed, en merkt daardoor niet dat anderen het niet goed horen. Met een prothese wordt de doofheid zichtbaar en komt er een ander probleem, nl. het leren accepteren van deze handicap, leren accepteren ook dat iedereen deze handicap kan zien. Vroeger was dat moeilijker dan nu. De eerste hoortoestellen waren grote hoorns. Later werden die hoorns wat kleiner. De eerste elektrische hoortoestellen waren kastjes die je onder je kleren op de borst droeg, waarbij twee draden naar je oren liepen. Die toestellen werden gestoord door het schuiven van de kleding, het kloppen van het eigen hart, e.d. Ook alle omgevingsgeluiden vingen die kastjes op en brachten het naar de oren. Dat was een mono- geen stereofoon geluid. Al werd het geluid naar twee oren gebracht, het werd maar op een plaats opgevangen. Nu zijn de hoortoestellen heel kleine apparaatjes. Ieder oor vangt zijn eigen geluid op, terwijl een deel van het omgevingslawaai weggedrukt kan worden. Met opzet noem ik twee hoorapparaatjes, omdat iedereen recht heeft op twee oorhangers. Door middel van twee oorhangers is het namelijk mogelijk de richting van waaruit het geluid komt te horen, anders niet. Voor PP-patiënten is het nog al eens moeilijk om twee apparaatjes te krijgen, vooral als zij aan een oor dover zijn dan aan het andere. De verzekering vindt een apparaat dan voldoende. Bij het andere oor wordt zo'n apparaat niet nodig, i.c. te duur, geacht. Maar als een dove/slechthorende niet kan uitmaken waar een geluid vandaan komt, blijft hij ernstiger gehandicapt dan nodig is. Je ziet het ook vlug of een dove de richting van het geluid kan bepalen, dus of hij/zij aan een of twee oren een hoortoestel heeft. Valt er iets, kijkt een slechthorende met maar een hoortoestel snel om zich heen. Was het links, rechts, voor, achter, waar komt het vandaan? Een slechthorende met twee hoortoestellen kan de richting onmiddellijk bepalen, net als iemand met twee goede oren.

BEGELEIDING

Het moderne hoorapparaat is heel klein en moet erg goed passen bij het oor. Dat passend maken gebeurt door technici en over het algemeen gebeurt dat erg goed. Daarna moet de gebruiker leren de geluiden die hij met het apparaat opvangt te interpreteren. Daarvoor is zeker in het begin begeleiding nodig. Die begeleiding moet meteen beginnen, meteen nadat het apparaat aangemeten is, eigenlijk daarvoor al. De gebruiker moet het gehoorapparaat leren accepteren als een hulpmiddel met mogelijkheden, maar ook met begrenzingen. Voor sommige slechthorenden is het belangrijk om naast het gebruik van het hoorapparaat ook te leren liplezen.

De begeleiding van doven en slechthorenden moet in de eerste plaats gebeuren door logopedisten in samenwerking met een psycholoog. Daarnaast is het belangrijk dat doven in aanraking komen met andere doven en slechthorenden. Patiënten kunnen elkaar namelijk heel goed helpen. Ze weten met welke moeilijkheden iemand te kampen heeft. Een dove staat vaak geisoleerd. Daarbij lijkt het veelal of jij de enige bent die slechthorend is. Uit de ervaring van anderen kun je leren. Zij kunnen ook veel twijfels van je wegnemen. In plaats van in je eentje te gaan zitten kniezen of je zorgen te gaan maken, is het belangrijk in contact te treden met andere doven. Dat contact kan privé zijn, maar ook in een groep. Daarvoor bestaat op Curacao de Stichting Hulp aan Auditief Gehandicapten, HAG. Deze Stichting verzorgt contacten tussen slechthorenden onderling en streeft er ook naar het begrip voor doven in de maatschappij te bevorderen. Iedere zondag tussen vijf en negen uur 's middags is er een bijeenkomst van slechthorenden in het Centrum voor Doven aan de Panoramaweg, achter de Brionschool. De Stichting Hulp aan Auditief Gehandicapten is heel blij met de initiatieven van de Quota Club en werkt ieder jaar nauw samen met de leden van die club. Door de activiteiten van die Quota Club krijgen de slechthorenden veel aandacht en publiciteit. De Stichting helpt de Quota Club dan ook door haar eigen expertise en ervaring mee in te zetten.

De Quota Club is een internationaal georganiseerde Club en ook internationaal wordt in de maand mei aandacht besteed aan de doven en slechthorenden. De vertegenwoordigster van Curacao in het International Hearing Impaired Committee is Viveca de Haak-Chatlein.

Wat zijn nu de Curacaose plannen voor de komende maand?

- Op verschillende radiozenders zal aandacht worden geschonken aan de slechthorenden door interviews en gesprekken. - In de kranten zullen korte slogans verschijnen die de aandacht moeten vestigen op deze vergeten groep in onze maatschappij. Voorbeelden van slogans die waarschijnlijk gebruikt zullen worden, zijn:

... Verbrijzel de stilte...
... Er is absoluut geen verband tussen het vermogen tot spreken van een dove en zijn intelligentie...
... De meeste doven horen wel iets!...
... Liplezen is makkelijker voor horenden dan voor getrainde dove mensen...
... Ook bij baby's kan men het gehoor testen...
... Doofheid kan veroorzaakt worden door lawaai, virusinfecties of bepaalde medicijnen...
... Wat zegt u?...

- Ook dit jaar zal er een seminar worden gehouden, waarbij als sprekers o.a. zullen optreden een KNO-arts, een logopediste, een volwassene die zelf slechthorend is en iemand van een bejaardencentrum. In het panel zal ook een psycholoog zitten, terwijl er een hoorapparatenhandelaar aanwezig zal zijn met folders en hoortoestellen.
- Tijdens dat seminar zullen ook sketches woerden opgevoerd waarbij momenten worden uitgebeeld uit het leven van een slechthorende; momenten die we herkennen, bijvoorbeeld in huiselijke situaties, of bij een loket van een postkantoor. Het gaat allemaal om sociale contacten. Die sketches zijn om een teveel aan theorie te verlevendigen met praktijkvoorbeelden. De sketches worden geregisseerd door Gilbert Bacilio.
- Door de sprekers op het seminar zullen ook de uitslagen van enquête die in april is gehouden in ogenschouw worden genomen.

Wat is nu het streven van de Quota Club met deze acties?

Diodela van Weissenbruch: 'We streven naar begrip van onze samenleving voor de slechthorenden. En we willen ook mensen die slechthorend zijn, begeleiding geven en ze de punten laten zien waar ze zelf niet zo vlug aan denken. We willen ze leren hun mogelijkheden uit te buiten. Dat moet groeien. Zo'n begeleiding hebben we hier nog niet. Het vereist ook inzet van de slechthorende om zijn eenzaamheid en isolement te ontvluchten. In eerste instantie ziet iedereen zijn doofheid als een medisch probleem. Als dan blijkt dat er medisch niets aan te doen is, moet men niet in een put terechtkomen, maar proberen wegen te vinden om de bestaande hulpmiddelen optimaal te benutten. Daarbij willen wij helpen.'

Dag van de Arbeid

FELIS DIA DI OBRERO

LABOR DAY

ARBEIDSDAG
„Dia di Obrero"
Nos mihó deseonan ta bai pa tur trahadó
Lusa ENTERPRISES N.V.
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Obreronan pasa un Felis Dia huntu ku boso famia
KO★TRA★GOB
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
1er di mei
"Dia Internashonal di Trabou".
OBRERONAN MASHA PABIEN!
BTG
Bont di Trahadónan di Gobierno
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Trahadónan di Antía
Riba 1e di mei, dia di reflekshon i selebrashon, nos ke desea boso
PABIEN!
Imprenta Bon Bini N.V.
The Bottomweg 48 Buena Vista
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Voor U allen en in het bijzonder onze werknemers, dank voor Uw werk.
Prettige Arbeidsdag
Pater Euwensweg 9 Curaçao Tel. 623166
SVB Banko di Seguro Sosial
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
"Dia Internashonal di Trabao"
ta un dia pa fiha atenshon espeshal na esnan ku na un manera responsabel ta traha tur dia pa garantisá Kòrsou i Antias un bon futuro
„Obreronan, pasa un Bon Dia"
DISTRICO N.V.
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
1 mei
„Dag van de Arbeid"
Alle werknemers een „Prettige Arbeidsdag"
SECURITY GROUP
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Wij wensen U allen en in het bijzonder onze werknemers en gezinnen
PRETTIGE ARBEIDSDAG
CURGAS N.V.
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
1 mei
„Dag van de Arbeid"
Alle werknemers een „Prettige Arbeidsdag"
Winkel brothers
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
„Dia Internashonal di Trabou"
ta un dia pa fiha atenshon espeshal na esnan ku na un manera responsabel ta traha tur dia pa garantisá Kòrsou i Antia un bon futuro.
OBRERONAN PABIEN!
Coöperatieve Spaar en Krediet Vereniging Ambienaren ACU
Ambienaren Credit Union
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Pita supermarket
Prairieweg 79 - Zijweg Gosieweg
Un Felis „Dia di Obrero"
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Wij wensen de gehele bevolking en in het bijzonder de werknemers en hun gezinnen een
Geslaagde Dag van de Arbeid toe.
Refrigeration and Electrical Engineering Company N.V.
Reicuba N.V.
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Wij wensen U allen en in het bijzonder onze werknemers en gezinnen
Geslaagde viering van Arbeidsdag
CUROIL
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Geslaagde en Veilige „Dag van de Arbeid"
namens de wereldberoemde whisky
„Johnny Walker"
Morris E. Curiel & Sons
DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG
Wij wensen U allen en in het bijzonder onze werknemers en gezinnen
Geslaagde viering van Arbeidsdag
ANTILLIAANSE BROUWERIJ n.v.
AMSTEL BEER
DIA DI OBRERO

IENS GROOTSTE VIJAND VAN ZICHZELF

/gr. Rivas tot regionale bisschoppen: vrede is mogelijk

'Als we willen vechten dan tegen de armoede'

RT OF SPAIN - Op een zondag na de misviering kwam dvocaat naar mij toe en merkte op: Bisschop, nu het unisme overal terrein verliest, waar moeten we nu gaan strijden? Zonder aarzelen zei ik: Tegen de ede. Zo zag ik het toen, zo zie ik het nog steeds. Ik zou hter het woord strijden willen veranderen in werken en bidden voor de armen. Zo begon mgr Robert Rivas, ijn preek tijdens de Eucharistieviering bij het begin de vergadering van de Antilliaanse bisschoppenconfe- e. Deze viel samen met de Golf-oorlog. Op de mogelijk- of onmogelijkheid deze oorlog te rechtvaardigen ging de verleden jaar tot bisschop gewijde pater Dominicaan in. 'Maar als deze oorlog voorbij is, betekent dit nog dat we dan geen zorg meer voor de vrede hoeven te en', zo waarschuwde de bisschop van Kingstown. Hij daarbij op de situatie in Haiti, in Suriname en in zoveel e landen.

gens zegt Sint Paulus we geen taal moeten uiken welke andere en verwondt, pijn doet dat we helende den moeten gebruiken. had gelijk, aldus mgr . Een groot deel van aalgebruik is zo geweld- , dat het onze verhou- tot mensen en dingen kleuren. Door dit taal- ik bepaald, vinden we n staat van oorlog met elf en met anderen: es op hun beurt den zich in een staat verdediging of van al. De oproep van Jezus ijn leerlingen- dit bete- dus ook tot ons, zoals er bij elkaar zijn -houdt t we met Hem moeten enwerken bij het uwen van een konink- an rcehtvaardigheid en heid, een koninkrijk van en liefde.

PREEK VREDE

dat ik naar deze confe- kwam vroeg ik een van priesters en leken ik volgens hen zou en preken, geconfron- met de Golf-oorlog en tuatie in Haiti (poging sgreep, red). De in jaren e priester zei met indruk- ende overtuiging: 'Preek '. Daarom, mijn zusters oeders, ben ik gekomen e vrede te prediken. Ik tot jullie als een bood- pper van vrede en ik ek jullie je te verenigen mijn broeder-bis- pen bij het bidden voor in de wereld.

n je je voorstellen hoe- vredesoverleg er deze al is gevoerd, vooral na de Tweede Wereldoorlog, in een poging tot een evenwicht te komen tussen de twee supermachten? Uit al dit vredesgepraat zijn er goede zaken voortgekomen. Zoals een groter respect voor het individu waaruit het Charter van de mensenrechten is voortgevloeid. Er is meer solidariteit in de wereld, er is een groeiende behoefte tot eenheid, tot het bevorderen van de vrede en bij het voorkomen van oorlog en bloedvergieten. Maar ondanks dit alles ruzieën we voort, dreigen we eens te meer weer in een oorlog verzeild te geraken.

GROOTSTE VIJAND

In Zijn Bergrede zei Jezus: Zalig zijn zij die vrede maken, zij zullen erkend worden als kinderen van God, zo vervolgde mgr Rivas na over de Golfoorlog te hebben uitgeweid. Isaias voorzag een dag waarop er vrede zou zijn in het land, een echte duurzame vrede. Dit zal het geval zijn als de mensen God zoeken, als zij luisteren naar wat God te zeggen heeft, zo legde Isaias uit. Gods rol in onze wereld is niet ondergeschikt aan die van ons. Hij is de nummer een. Hij beheerst de hele creatie. En wij zijn de medewerkers van hem bij dit werk.

Daarom moeten we, aldus de nog jeugdige bisschop, respect hebben voor Zijn schepping en in het bijzonder voor iedere menselijke persoon. Dit maakt duidelijk waarom elke gewelddadige vernietiging van de aarde en zijn mensen gewoon zinloos is. Het is in tegenspraak met Gods plan voor vrede op aarde. De visie van de profeet ten aanzien van vrede en geweldloosheid ligt geworteld in de relatie met God die een God van liefde en vrede is.

Wij komen steeds meer als onze grootste vijand tegenover onszelf te staan. Namelijk in een wereld waarin de supermachten monster-achtige wapens in hun bezit hebben. En waarin steeds meer kleine landen streven naar het bezit van kernwapens. Met al onze mogelijkheden om goed te doen en om de wereld om te vormen in een plaats waarin het beter leven is, komen we onszelf als onze grote vijand tegen.

MOORD

De oproepen van de profeten voor vrede lijken aan dovemansoren gericht. De wereld in zijn totaliteit is als gevolg daarvan armer en is er slechter aan toe dan ooit het geval was. Als we dan toch willen vechten, aldus mgr Rivas, laten we ons dan voorbereiden op de oorlog tegen de armoede. Laten we onderontwikkeling bestrijden, laten we strijden tegen de kwalen waaraan onze wereld lijdt om hem te redden, maar laten we stoppen met elkaar te bestrijden en elkaar te vernietigen.

De volkeren en de naties over de hele wereld moeten luisteren want anders gaan we niet alleen onze wereld vernietigen maar ook onszelf. De milieubewusten hebben ons al gewaarschuwd voor wat we onze wereld aandoen. We hebben kortelings gesproken over genocide, volkerenmoord, broedermoord en zelfmoord en we schrikken terug voor de dood met zulk een gezicht. Maar nu beschikken we over een soort van dood welke we toepassen op ons milieu, aldus mgr Rivas.

VERNIETIGING

Nu we heden ten dage de rivieren en de zeeën vervuilen hebben we te maken met rivierenmoord en zeemoord; wanneer we onze vuilnis langs de wegen deponeren en we doorgaan met al

Bisschop Guilly

onze spuitbussen, kunnen we spreken over plattelandsmoord en luchtmoord. Als we doorgaan met elkaar te bevechten en strijden waarbij we ook chemische wapens gebruiken staan we spoedig voor het grote Armageddon van totale vernietiging van Gods schepping: dan hebben we te maken met natiemoord, wereldmoord en mensheid-moord.

Wat willen we dan wel?, zo vroeg mgr Rivas zich af. Volgens mij: zeker geen oorlog, niet meer geweld. We willen vrede. Laat ons daarom bidden voor vrede. Het antwoord op oorlog is vrede. Gezegend zij die vrede maken.

GERECHTIGHEID

Voor Martin Luther King ging de weg naar vrede via de geweldloosheid ten opzichte van volkeren en mensen, ongeacht hun geloofsovertuiging en ras of status. Volgens hem moeten we elkaar aanvaarden als broeders en zusters. Dat was zijn grote droom. Voor Isaias de profeet betekende vrede dat alle volkeren zich tot God keren en Zijn weg bewandelen, waarbij alle oorlogstuig wordt overhandigd om er vredes-instrumenten van te maken. Door paus Paulus VI werd vrede gezien in termen van de ontwikkeling van de volkeren, niet alleen in economisch en materieel opzicht maar ook in geestelijk, godsdienstig en cultureel opzicht. De hele persoon moet worden gerespecteerd en voor deze hele persoon moet worden gezorgd als we ons inzetten voor de vrede.

Volgens paus Johannes Paulus II, de opperste herder en pastor van de kerk in de meest kritieke periode van de wereldgeschiedenis valt vrede samen met de termen voor rechtvaardigheid. Gerechtigheid is de metgezel van de vrede. Er bestaat geen vrede zonder gerechtigheid. Voor deze paus opent de vrede de deur naar gerechtigheid. Vrede eist dringend een krachtig respect voor gerechtigheid. Het is of het een of er is geen vrede.

BRUG

De Caribische bisschoppen hebben vrede omschreven als de brug welke de mensen in staat stelt elkaar te ontmoeten, te ontwikkelen en de vooruitgang te bevorderen. Dit alles op een diep-menselijke manier, vol waardigheid en zelfrespect. De psalmist ziet vrede en gerechtigheid elkaar omhelzen.

Augustinus ging verder met te zeggen dat in Christus gerechtigheid en vrede elkaar kussen. Wanneer vrede en gerechtigheid elkaar ontmoeten en kussen is er geen oorlog meer maar integriteit, waarheid en hoop.

De boodschap van de kerk is duidelijk: we moeten met elkaar samenwerken om een nieuwe wereld op te bouwen van vrede.

NINIVEH

Dit jaar is al eerder uitgeroepen door de huidige paus tot Jaar van de vrede. Het is op zijn plaats, aldus mgr Rivas, zich af te vragen wat de bevolking van Niniveh deed toen hun stad met vernietiging werd bedreigd. De mensen troken zich treug om zich te bezinnen. Men kondigde een vasten af en men kleedde zich navenant: in zak en as: van de hoogstgeplaatsten tot de laagstgeplaatsten.

Ondanks alles geloven we dat er vrede kan heersen op aarde. Dat de leeuw en het lam naast elkaar kunnen liggen. Dat wapens kunnen worden omgebouwd tot instrumenten voor ontwikkeling en verandering. Tot zover mgr Rivas tot de Caribische bisschoppen en de gelovigen van Trinidad en de Cariben.

Mgr.Ellis lid van twee Caribische commissies

PORT OF SPAIN - De Antilliaanse bisschoppenconferentie kent een aantal commissies welke zich met specifieke kwesties en onderwerpen bezig houden. De bisschop van Willemstad, mgr Wim Ellis, is onder meer lid van de commissies voor missionaire bezigheden.

De bisschoppen bemannen in totaal dertien commissies. Deze houden zich bezig met de volgende zaken: Catechese, Oecumene en samenwerking met niet-christenen en niet-gelovigen, Gezinsleven, Leken, Communicatie. Liturgie en pastoraal werk, Migratie en toerisme, Missionaire activiteiten (mgr Carter, mgr Benedict Singh van Guyana en mgr Ellis), de

Aartsbisschop Carter

Gemengde commissie vòor de religieuzen, die voor het Seminarie, bediening en doctrine, Onderwijs op school, Sociale actie, gerechtigheid en vrede en Jeugd en roepingen (de bisschoppen Donald Reece, Ernest Cabo, Osmond P.Martin, Robert Rivas em Wim Ellis.

De commissie voor de Seminaries en doctrine is bepaald zwaar bemand. Daarvan maken namelijk drie aartsbisschoppen deel uit: Anthony Pantin, Kelvin Felix en Maurice Marie-Sante van de Franse Cariben en verder de 'gewone' bisschop mgr John Mendes. Hij is hulpbisschop van Port of Spain.

Bisschop Rivas

De bisschoppen van de Antilliaanse bisschoppenconferentie bijeen in het Emmauscentrum te Port of Spain.

Antilliaans episcopaat bijeen op Trinidad

Mgr.Kelvin Felix nieuwe voorzitter

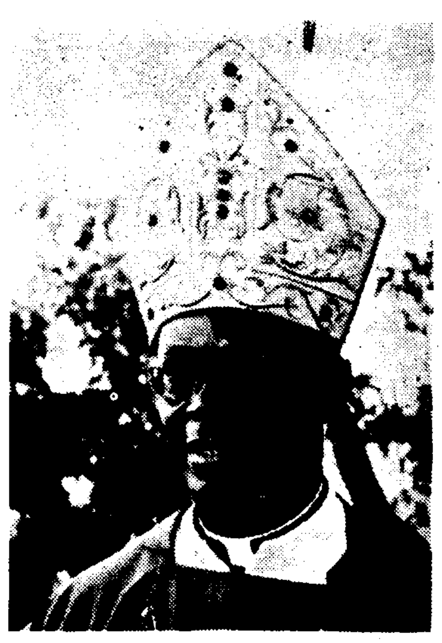
PORT OF SPAIN - De aartsbischop mgr Kelvin Felix van Castries is de nieuwe voorzitter van de Antilliaanse bisschoppenconferentie. Hij volgt daarbij de Jamaicaanse aartsbisschop Samuel E. Carter SJ op die zo'n achttien jaar aan het roer van dit bisschoppelijke orgaan in de Cariben heeft gestaan. Mgr Felix werd gekozen tijdens de eerder dit jaar op Trinidad gehouden vergadering waar zestien van de twintig bisschoppen aanwezig waren.

De vergadering werd gehouden in het conferentieoord Emaus in Arima. Een van de aanwezigen was **mgr Wim Ellis** van Aruba en de Nederlandse Antillen. De nieuwe voorzitter is van Dominica afkomstig. Hij is al jaren actief geweest binnen het Caribische bisschoppen-verband en voelt zich echt een Caribiër. Dit mede ook door zijn jarenlange verbondenheid met het priester-seminarie voor het Caribische gebied op Trinidad. Hij was daaraan als docent verbonden.

OPMERKELIJK

Een opmerkelijke figuur onder de Caribisch-Antilliaanse bisschoppen is zeker mgr R. Lester Guilly die ondanks zijn emeritaat nog steeds erg actief is, ook binnen de Caribische bisschoppen-conferentie. Zijn voorkeur gaat uit naar oecumenische en sociale actie. Hij is een kenner op het gebied van de sociale leer van de Rooms katholieke kerk. Hij was indertijd de eerste bisschop van Georgetown in Guyana, waar hij in 1957 werd benoemd. Sinds hij met emiritaat ging woont hij op Barbados waar hij belast is met de zorg van een parochie. Hij heeft verschillende publicaties op zijn naam staan. Op 83-jarige leeftijd publiceerde hij in 1988 In *Pursuit of human progress*. Zijn laatste brochure handelt over AIDS. In de jaren 1977 tot 1981 was hij apostolisch administrator van St Lucia. Hij bereidde er de weg voor van mgr Kelvin Felix.

Afscheid werd op Trinidad genomen van fr Maurice Walsh SJ die gedurende 23 jaar de canonieke kwesties voor zijn rekening nam voor wat betreft deze bisschop-

Aartbisschop Felix

penconferentie. Hij heeft nu hij 75 jaar is geworden gevraagd om daarvan ontslagen te worden.

NIEUWKOMER

Nieuwkomer in deze groep bisschoppen was mgr Robert Rivas van Kingstown, St Vincent en de Grenadines. Hij zei het een boeiende ervaring te vinden deel te kunenn nemen aan deze Caribische conferentie. Hii kwam niet met lege handen naar de conferentie: hij heeft namelijk een brochure samengesteld over de nieuwe ontwikkelingen in zijn bisdom. Die wilde hij gaarne delen met zijn mede-bisschoppen.

POMPIGNAN - Minstens vijf mensen zijn zaterdagavond om het leven gekomen en vijftien gewond geraakt bij een instorting van een dakgebouw van een kerk in het Zuidfranse Pompignan, in de omgeving van Toulouse.

Op het moment dat het ongeluk gebeurde, luisterden tientallen mensen in de kerk naar een concert met klassieke muziek. De oorzaak van het ongeluk is nog niet geheel duidelijk. Tot de slachtoffers behoort de 61-jarige burgemeester van het dorp Pompignan.

Dag van de Arbeid

PRETTIGE ARBEIDSDAG

ARBEIDSDAG

Prettige Arbeidsdag

CARNEFCO N.V.
Koningsplein -

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Huntu ku tur Obrero nos ta selebrá

DIA DI OBRERO

Masha Masha Pabien

ROSE GARDEN BAR RESTAURANT
Oude Caracasbaaiweg Tel.: 614574

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Prettige Arbeidsdag

C. Winkel & Zonen N.V.
Penstraat 126

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Masha Pabien met **Arbeidsdag**

Laten wij deze welverdiende dag gebruiken om ons te ontspannen, en daarna in te spannen om te werken voor een betere toekomst.

Bata

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

LABOR DAY

1 mei

„Dag van de Arbeid"

Masha Pabien

Curaçao Port Services Inc. N.V.
STEVEDORES WHARFINGERS CARGO SUPERINTENDENTS
MANAGING DIRECTOR CURAÇAO HARBOUR CORPORATION

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Coöperative HOCREST CORSOW HOCREST

ta desea nan mihembronan en general i muy en espesial tur trabadó di Antias

"Un Feliz Dia di Obrero"

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Prettige en Veilige Arbeidsdag

Vision Care
CONTACTLENSCENTRUM VAN BOCHOVE
Arikokweg 18-A Tel: 625975 - 626102

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Een Prettige en Veilige

ARBEIDSDAG

toegewenst

Supply & Service N.V. (SUSER)
COMPLETE SALES and SERVICE
LARAMIE - MARSHAL TIRES
Detroit Diesel Allison

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Un felisitashon ta bai na tur trabadó di Antias i espeshalmente na nos trabadónan riba e gran dia

"INTERNASHONAL DI TRABOU"

J.A.J. SPROCK N.V.
Werfstraat - Tel.: 612966

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Wij wensen U allen en in het bijzonder onze werknemers en gezinnen

PRETTIGE ARBEIDSDAG

Dank voor Uw inzet, we blijven op U allen rekenen.

BOTIKA MUIZENBERG N.V.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

LABOR DAY

PRETTIGE EN GESLAAGDE ARBEIDSDAG

Rooij Catootje Estate N.V.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

Prettige en Geslaagde Arbeidsdag

Moge het een dag worden van bezinning op onze taak in de gemeenschap.

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

1 Mei

„ Dia di Obrero "

Nos mihó deseonan ta bai pa tur trahadó.

SIDECAL N.V.
Schottegatweg Oost 211-A Tel. 613572

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

CURAÇAO TOURISM DEVELOPMENT

TA EKSTENDÉ UN KALUROSO FELISITASHON NA TUR TRAHADÓ PA MOTIBU DI SELEBRASHON DI

Dia di Trabou

LAGA NOS SIGUI EDIFIKÁ PA ALKANSÁ
- MAS KUPO DI TRABOU
- MENOS DESEMPLEO

PUES:

UN KOMUNIDAT PRÓSPERO I FELIS!

DIA DI OBRERO

ARBEIDSDAG

„Dia Internashonal di Trabou"

ta un dia pa fiha atenshon espeshal na esnan ku na un manera responsabel ta traha tur dia pa garantisá Kòrsou i Antia un bon futuro.

OBRERONAN PABIEN!

Esperamos Supermarket
Jan Noorduyn...

DIA DI OBRERO

Macht van autoritaire leiders wankelt

West Afrika bezig aan 'tweede bevrijding'

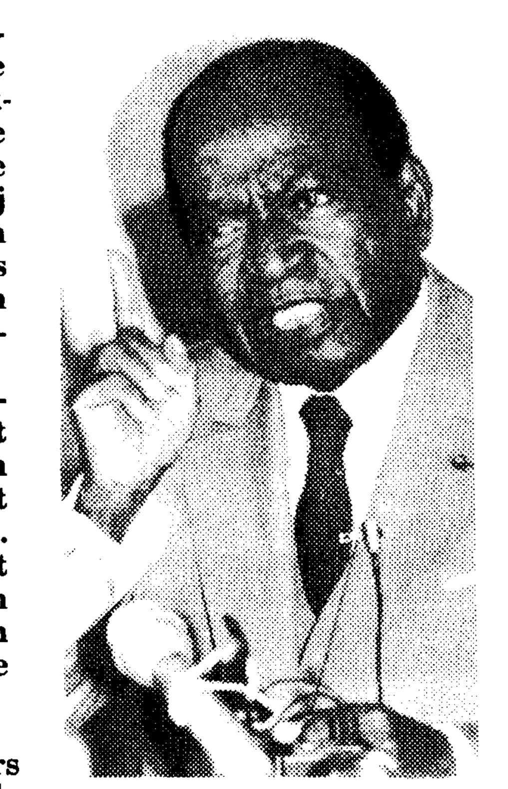
DEN HAAG - West-Afrika beleeft een tweede bevrij-ingsgolf. Werden in de jaren zestig de knellende anden met de koloniale moederlanden (vooral Frank-ijk en Groot-Brittannië) verbroken, nu worden de toritaire Afrikaanse leiders die al decennia de acht uitoefenen onder zware druk geplaatst waarbij niet langer zeker zijn van hun positie. "Er vindt een grijpende revolutie plaats, de belangrijkste sinds t einde van het koloniale tijdperk", zei kortgeleden n westerse diplomaat die in het gebied is gestatio-eerd.

De juiste oorzaak van deze revolutionaire ontwikke-ng is moeilijk te duiden. Een algemene opinie is dat volken van West-Afrika het voorbeeld voor ogen ebben van de massale ineenstorting gedurende het ar 1989 van de autoritaire regimes in Oost-Europa. aarnaast wordt door politieke deskundigen niet tgesloten dat de door president De Klerk en Nelson andela in gang gezette politieke verandering in uid-Afrika een uitstraling heeft naar de politieke aart van andere delen van Afrika.

De ontwikkelingen in de estafrikaanse landen ken-erken zich door een vast troon. In veel landen staan bevolkingen tegen hun iders op en eisen ze ver-nging van het één-partij-elsel door een pluralisti-he politieke samenleving. un eisen worden onder-eept met acties en demon-aties die veelal met bloed-rgieten gepaard gaan.

Veel Westafrikaanse leiders , zeer gehecht aan het 'rode pluche', weten niet wat hun de laatste tijd overkomt.

Onder druk van aanhoudende demonstraties zijn de heersers van Benin, Ivoorkust en Gabon door de knieën gegaan en voerden een meerpartijenstelsel in. Hun collega's van Zaire, Congo, Niger en zeer

HOUPHOUET-BOIGNY
...legitimiteit...

onlangs nog ook Mauritanië , beloven nu ook hun onderdanen meer democratie. Tot nu toe zijn uitsluitend de leiders van Ivoorkust en Gabon, respectievelijk Felix Houphouet-Boigny en Omar Bongo, erin geslaagd de invoering van een meerpartijenstelsel politiek te overleven. Eind vorige maand leidden in Mali slachtingen van het leger onder betogende burgers tot de val van president Moussa Traore, die na twintig jaar 'trouwe dienst' mocht vertrekken.

Onlangs waren Togo en Cameroun aan de beurt. Gewelddadige demonstraties zijn in beide landen aan de orde van de dag, waarbij de roep om afschaffing van het eenpartijstelsel en het aftreden van de president steeds luider klinkt.

De positie van de Togolese president Gnassingbe Eyadema, die sinds een staatsgreep in 1967 aan de macht is, wankelt. Niet alleen heeft hij te kampen met protesten tegen zijn regime maar hij is ook in verlegenheid gebracht door de vondst van 26 lijken van Togolese jongeren in de lagune van de hoofdstad Lome, na een week van gewelddadigheden. De slachting is volgens de oppositie aangericht door regeringsgezinde militairen.

ONRUST

In Cameroun duurt de onrust al weken. Bij antiregeringsdemonstraties vielen vorige week opnieuw doden. President Paul Biya is met zijn zevenjarig bewind een jonkie onder de Westafrikaanse 'dinosaurussen'. Biya kondigde vorige week vervroegde verkiezingen aan, waaraan meerdere partijen mogen deelnemen. Daarnaast beloofde hij een amnestie voor alle politieke gevangenen.

De oppositie van Cameroun is de mooie praatjes van de president echter beu. Zij heeft verklaard de verkiezingen te zullen boycotten. Er werd een tweedaagse algemene staking uitgeroepen om de eis voor politieke hervormingen kracht bij te zetten. Paul Biya weigert echter nog steeds een nationale conferentie te organiseren, het overlegmodel waarvan alle oppositionele groepen in West-Afrika wonderen verwachten. Het eenpartijstelsel is vooral in de voormalige Franse koloniën aan verval onderhevig. Frankrijk heeft traditioneel een dikke vinger in de pap. Tijdens de Frans-Afrikaanse top in juni 1990 waarschuwde de Franse president Francois Mitterrand zijn Afrikaanse vrienden. Franse militaire hulp in Afrika zou in de toekomst niet langer zijn weggelegd voor on-democratische landen. "Het zal moeilijk zijn voor Frankrijk dergelijke landen bij te staan", zo benadrukte ook de Franse minister van Ontwikkelingssamenwerking, Jacques Pelletier, de Franse visie.

WAARSCHUWING

De Westafrikaanse staatshoofden, die elkaar nauw in het oog houden, hebben ondanks de toenemende binnenlandse onrust verschillend op het waarschuwende Franse vingertje gereageerd. Ivoorkust en Gabon gaven als brave leerlingen van Mitterrand toe aan de eisen van de oppositie voor invoering van een meerpartijenstelsel. De Ivooriaanse President Felix Houphouet-Boigny en zijn Gabonese ambtgenoot Omar Bongo zeiden boven de partijen te staan en wisten door middel van vrije verkiezingen hun macht een zekere legitimiteit te verschaffen.

De 85-jarige Houphouet-Boigny, die al 31 jaar in het zadel zit, kent de fijne kneepjes van het politieke spel. Bij de eerste vrije presidentsverkiezingen van oktober vorig jaar behaalde hij een glansrijke overwinning op de enige tegenkandidaat Laurent Gbangbo. De oppositie in Ivoorkust heeft dus toch weinig reden tot

De politieke koers uitgezet door Nelson Mandela van Zuid Afrika, hier op de foto met zijn echtgenote Winnie, heeft zeker zijn uitstraling op de rest van het Afrikaanse continent.

vreugde. Het hele openbare leven wordt nog steeds beheerst door de regerende democratische partij van Houphouet-Boigny. Het ideaal van een democratische plurale samenleving in Ivoorkust lijkt nog ver weg te zijn.

De ontwikkelingen in Ivoorkust en Gabon, waar de staatshoofden door zich aan te passen politiek wisten te overleven, werden in de rest van Afrika met argusogen gevolgd. President Mathieu Kerekou van Benin, bij een staatsgreep in 1972 aan de macht gekomen, hoopte met een gelijkluidend scenario eenzelfde succes te kunnen boeken. Hij zwoer het marxisme en het een-partijstelsel af en zette een democratiseringsproces op gang. Kerekou, die vanwege zijn aanpassingsvermogen de bijnaam de kameleon kreeg, schatte zijn overlevingskansen echter verkeerd in. Vorige maand verloor hij de presidentsverkiezingen van Nicephore Soglo.

Kerekou, die zijn land aan de rand van de afgrond bracht, introduceerde in West-Afrika het idee van een nationale conferentie. Bij een dergelijk gezelschap groot beraad mogen alle partijen in het land hun zegje doen over de politieke toekomst van het land. Het gevaar is echter groot dat de discussies slechts leiden tot onderling gekrakeel. De oppositiepartijen op het Afrikaanse continent ontbreekt het aan duidelijke politieke doelstellingen en middelen. Daarnaast spelen tribale tegenstellingen, jarenlang door de staatshoofden gebruikt om verdeeldheid te zaaien, een belangrijke rol.

CORRUPTIE

In het door corruptie beheerste Zaire doet president Mobutu Sese Seko er alles aan zijn bloedig regime, dat al 25 jaar de bevolking tiranniseert, voort te zetten. Mobutu kondigde vorig jaar aan het meerpartijenstelsel te zullen invoeren. Sinds die tijd wordt hij geconfronteerd met toenemende oppositie en gewelddadige demonstraties. Zaire staat niet alleen onder druk van Parijs. Ook België en de Verenigde Staten stellen voorwaarden aan financiële bijdragen. Mobutu heeft het houden van een nationale conferentie handenwrijvend toegestaan. In zijn omgeving heet het dat hij hoopt zijn oude verdeel-en-heers methode op de deelnemers te kunnen loslaten. Het vertrek van Mobutu lijkt echter de absolute voorwaarde voor de kans op democratie in Zaire.

In deze door autoritaire regimes beheerste Afrikaanse regio is ook een lichtend voorbeeld aanwezig, althans in een Afrikaanse context. Ondanks incidentele protesten tegen het heersende bewind, is Senegal een van de weinige Afrikaanse landen met een funktionerende meer-partijen-democratie, een ruime mate van persvrijheid en een redelijk grote politieke stabiliteit. President Abdou Diouf, wiens socialistische partij altijd wint, heeft dan ook weinig te vrezen van de democratische storm die over het continent raast. Vorige week maakte Diouf met het opnemen van de leider van de oppositie in de regering een volgende stap op weg naar meer democratie.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Vervolg van pag. 1

n zeer gespecialiseerde udie kiezen waarvoor hier n baan te vinden is. En t is dan ook nog zo'n spe-aliteit die je bij moet uden anders raak je hter. Zij komen vaak in n andere baan terecht en nnen al vlug niets meer t hun studie doen. Wat ze leerd hebben is al verou-rd. Ook wilden veel stu-nten een dubbele studie en. Als ze klaar waren met t een wilden ze aan een dere studie beginnen, in n heel andere richting. Dat as ook een beleidspunt van s. Dat hielden we meestal gen. We vonden dat dan rst anderen, nieuwe school-laters, een kans moesten ijgen. Ze mochten natuur-wel die studie doen, maar n niet met gemeenschaps-ld.'

INZETBAAR

ie aansluiting school-rijfsleven is al een heel d probleem, maar het rdt de laatste tijd weer tueler. Elk bedrijf wil het rst iemand die kant en aar inzetbaar is. Maar de hool is voor de algemene rming. Het bedrijf moet er een draai aan die vor-ing geven. Grote bedrijven bben vaak intern een vak-hool. Op een technische hool leer je bijvoorbeeld e je in het algemeen een el moet maken. Een meu-lmaker wil dat je een paald soort tafel maakt en n je in een groot bedrijf, akt de een de hele dag elpoten, een ander een elblad en een derde roeft ze ineen. Zulke rijven maken dat je je kennis verliest. Je bent ang bezig met steeds weer zelfde stukje.'

klachten dat leerlingen van school komen niet nnen werken zijn niet spe-ek van Curacao maar die chten zijn mondiaal. De olen geven nu wat meer emeen vormend onderwijs n vroeger en zelf vind ik t wel goed. De laagste oom van ons onderwijs is luitend. Vroeger ook en rbij was ingebouwd dat iemand altijd onder toezicht zou moeten werken. Ik wil liever wat meer mogelijkheden open houden. Het komt voor dat iemand zelfs op oudere leeftijd nog verder wil leren.'

'Het probleem van de marktgerichtheid van het onderwijs speelt de laatste tijd weer een rol. Toen wij werkten met behoeftebeurzen, was men er ook in Nederland mee bezig. Zij hebben toen voor allerlei studie-richtingen de Numerus Fixus ingesteld en later zelfs de twee-fasenstructuur. Er is nog een probleem in de opbouw van ons onderwijssysteem. Gesjeesde studenten uit de twee-fasen-structuur zoeken nu hun toevlucht in het HBO. Zij nemen de plaatsen in van de HAVO-studenten. De HAVO-studenten trekken naar het MBO. De Middelbare Hotelvakschool zit bijvoorbeeld helemaal vol met HAVO-leerlingen. Voor de MAVO-kandidaten blijft eigenlijk alleen het kort-MBO nog over. Zo'n langere weg van HAVO-MBO-HBO is veel duurder voor de overheid dan rechtstreeks van de HAVO naar het HBO. Dit is een zorgengebied waar binnenskamers heel veel aandacht aan besteed wordt. Als het doorgaat zoals nu zie ik de MAVO zelfs verdwijnen, misschien nog voor het jaar 2000. Je kunt met een MAVO-diploma verpleegster worden. Maar er zijn zoveel HAVO-kandidaten voor de opleiding dat de MAVO-kandidaten gewoon vergeten worden. En met de invoering van MAVO-examens op twee niveaus zoals in Nederland is ingevoerd komen de mensen met het laagste niveau MAVO-diploma helemaal niet meer aan bod. Daarom hebben we dat ook niet hier ingevoerd.

Onderwijs en arbeidmarkt zijn wederzijds van elkaar afhankelijk. Het gaat erom ze goed mogelijk op elkaar af te stemmen en als overheid een gericht beleid te voeren met visie op de toekomst.

Scheepsjournalen geraadpleegd door betrokkenen

VOC-schip in Amsterdam ingericht volgens het boekje

= door anp-redacteur Sandra Jongenelen =

AMSTERDAM - "Het meest trots ben ik op de inrichting van de zeemanshoek, want er is weinig bronnenmateriaal beschikbaar over de gewone matrozen aan boord van een 18e eeuws VOC-schip. Toch kunnen we daar nu een historisch verantwoord beeld van geven." Aan het woord is maritiem-historica dr. E. Van Eyck van Heslinga, tot voor kort verbonden aan de universiteit van Leiden en sinds november adjunct-directeur van het Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam.

Van Eyck is verantwoordelijk voor de inrichting van het VOC-schip 'De Amsterdam', dat aan de steiger van het museum ligt afgemeerd en vanaf 26 april voor publiek toegankelijk is. Op die datum verrichte 'het bestuur' van de Verenigde Oostindische Compagnie (VOC) de officiële opening, nadat het meer dan twee honderd jaar geleden, in 1748, officieel opdracht gaf tot de bouw van de 'echte' Amsterdam. Op de eerste trip naar Azië, in 1749, verging het schip echter voor de zuidkust van Engeland bij het plaatsje Hastings, waar het wrak tot op de dag van vandaag op de bodem van de zee ligt.

Voor de inrichting van de replica van het VOC-schip moest nader onderzoek worden gedaan, zo vertelt Van Eyck. "Om het schip zo authentiek mogelijk in te richten bleek dat eigen onderzoek noodzakelijk was, omdat historici zich eigenlijk nooit zo bezig hebben gehouden met vragen die bij de inrichting van belang zijn. Als maritiem-historicus heb ik bij voorbeeld onderzoek gedaan naar de economische aspecten van de VOC. Maar de meer aardse zaken, bijvoorbeeld over hoe er aan boord werd gegeten, kwamen bij ons niet aan bod".

"Werd er in de kapiteinshut aan tafel gegeten, vroeg ik me bij voorbeeld af. En zo ja, waar zat men dan op? Op een bank, op stoelen?" Voor de beantwoording van zulk soort vragen kon Van Eyck niet terecht bij haar Leidse collega's."Dus lees je scheepsjournalen, en ga je te rade bij een maritiem-archeoloog of een kunsthistoricus. Het Rijksmuseum in Amsterdam bezit bij voorbeeld ingekleurde tekeningen uit de 18e eeuw van de hand van J. Brandes, waaraan je een aantal gegevens kan ontlenen. Zo blijkt de inrichting van het VOC-schip zeer burgerlijk te zijn, met van die boerenbonte gordijntjes van een vrij zware stof voor de ramen en deuren", zegt Van Eyck vol afschuw.

Ook in de replica van 'De Amsterdam' zal het boerenbont de ramen en deuren sieren, want de inrichting moet zo authentiek mogelijk zijn. Omdat de tekeningen van Brandes geen uitsluitsel geven omtrent de kleur van de stof, besloot de historica echter wel de gordijnen, in een zelf gekozen rode kleur te laten namaken. Overige informatie over de inrichting werd onder meer ontleend aan scheepsjournalen en dagboeken van passagiers. "Eigenlijk leverden de scheepsjournalen bitter weinig op. Vandaag een 'labberkoelte' staat er dan, wat betekent dat er niet zo veel wind staat. In de dagboeken is meer persoonlijke informatie te vinden", aldus Van Eyck.

AUTHENTIEK

De inrichting van het schip is volgens haar "naar beste eer en geweten" gedaan. "We zijn uitgegaan van de gedachte dat het schip zo authentiek mogelijk moest worden ingericht, maar dan wel met replica's, want het is tenslotte een replica-schip. Dat was een principe van mij. Wanneer je authentieke voorwerpen aan boord brengt, levert dat ook een aantal technische problemen op. Je kent de klimatologische omstandigheden van het schip niet. Het klimaat, de vochtigheid zou je helemaal moeten aanpassen, waardoor je er een glazen hok van zou maken".

Deze aanpak levert ook voordelen voor de beveiliging op. "Een gaatje door de nagemaakte tinnen kannen en ze kunnen zo aan de tafel worden vastgespijkerd. En, als een nagemaakte koperen kandelaar wordt weggehaald, dan maak ik hem toch gewoon na". Voor de post diefstal en verlies is op de begroting een jaarlijks bedrag van vijfduizend gulden ingeruimd.

In totaal kost deze eerste inrichtingsfase honderdduizend gulden. Over vijf jaar moet de gehele inrichting van het schip compleet zijn. Van Eyck: "We hebben eerst de dingen aangepakt die het meest makkelijk zijn te realiseren, zoals onder meer het kombuis, de kapiteins- schippers- en officiershut. Na de opening kunnen we dan rustig nadenken over de volgende fasen. Op het programma staat bij voorbeeld de introductie van geluid en geur."

GELUIDEN

"Er zou vooral geroezemoes, hout-op-hout, of wapperende zeilgeluiden te horen moeten zijn. Een gesprek uit de 18e eeuw zou belachelijk zijn, want we weten niet eens hoe de bemanning toen sprak". Over een nabootsing van de geur moet nog diep worden nagedacht, omdat het op de schepen ongelooflijk stonk. "Het kan natuurlijk niet zo zijn dat de bezoekers in grote getalen wegblijven", aldus Van Eyck.

Voor de inrichting van het 18e eeuwse schip heeft Van Eyck wel een aantal concessies moeten doen. "We hebben te maken met de eisen van deze tijd. Daarom zit er nu een compleet trappenhuis in met overal bordjes 'uit'. Zo'n aanpassing moet je doen, want je kan mensen niet via een touwladder of wankel laddertje in het ruim laten afdalen. Ook hangt er op last van de brandweer op ooghoogte een brandslang, en zijn een tweetal moderne toiletten aangebracht. Het is niet anders, maar het doet mij heel erg pijn".

'Natuurlijk' beter worden

AAN ALLE DELEN van het gehoororgaan zijn ziekten en afwijkingen mogelijk. Bij kinderen staat echter de infectie van het middenoor op de voorgrond. Dit artikel zal zich daarom beperken tot deze infectie en de mogelijke complicaties hiervan.

De belangrijkste vorm van middenoor-ontsteking (otitis media), is de acute otitis media purulenta (purulenta = etterig), veroorzaakt door bacteriën, die gepaard gaat met pijn en koorts. Daarvan onderscheidt zich de chronische middenoor-ontsteking en verder kent men nog de otitis serosa (serosa = vochtig, slijmerig), die minder ernstig is.

Een oorontsteking ontstaat in het algemeen in aansluiting op een lichte infectie in de neus-keelholte, zoals een gewone verkoudheid. Het zijn gewoonlijk virusinfecties. Hierbij ontstaat vaak een zwelling van de neusamandel en/of zwelling van het slijmvlies van de buis van Eustachius.

Een mond vol tanden

= door Rudolf de Wit =

Het gevolg hiervan is dat deze buis afgesloten kan raken (verstopt), waardoor een onderdruk ontstaat in het middenoor. Immers, de luchtdruk voor en achter het trommelvlies kan dan niet meer in evenwicht worden gehouden. Het trommelvlies wordt dan naar binnen toe gedrukt en het slijmvlies in het middenoor gaat vocht produceren. Zo ontstaat het beeld van otitis serosa, die niet gepaard gaat met ontstekingsverschijnselen en die daarom ook niet pijnlijk is. Wel is het gehoor dan minder door het strak gespannen trommelvlies. Door de 'oorkijker' ziet de dokter dan een dof, ingetrokken trommelvlies. Via de buis van Eustachius kunnen ook gemakkelijk bacteriën in de trommelholte terechtkomen. Rechtstreeks of via een otitis serosa kan de etterige oorontsteking (otitis purulenta) ontstaan. Hierbij ontstaan dan ontstekingsverschijnselen, algemeen ziekzijn met koorts en pus in de trommelholte. Het trommelvlies is rood ontstoken, en als de infectie zich verder ontwikkelt, puilt door de druk van vocht en pus het trommelvlies naar buiten toe uit. Dit wordt bomberen genoemd.

De druk kan op het trommelvlies zo hoog oplopen, dat het trommelvlies op de dunste plaats scheurt. Dit heet een spontane perforatie en er ontstaat dan een 'loopoor'. Omdat de druk is weggevallen wordt de pijn minder. Na het vaststellen van een bomberend trommelvlies zal de arts meestal niet aarzelen, met een speciaal mesje het trommelvlies op een bepaalde plaats door te prikken. Dit heet paracentese. De uitwerking darvan is zelfs beter dan die van een spontane perforatie, omdat het gaatje groter is en door de scherpe randen ervan beter geneest. Het gaatje van een spontane perforatie herstelt moeilijker. Vaak is de opening te klein, zodat de trommelholte zich onvoldoende kan ledigen.

In dat geval is een verwijdende doorprikking van het trommelvlies nodig. Ter bevordering van de verdere genezing worden altijd antibiotica gegeven, zoals penicilline. Na een middenoorontsteking moet steeds nacontrole plaatsvinden om vast te stellen of het gaatje zich weer heeft gesloten en om er zeker van te zijn dat de gehoorfunctie zich heeft hersteld.

De chronische middenoorontsteking is meestal het gevolg van niet opgemerkte middenoor-infecties bij zuigelingen. Deze aandoening kan ook ontstaan na onvoldoende behandeling van de acute 'etterige' middenoorontsteking. Het probleem hierbij is dat de infectie wordt veroorzaakt door een of meer bacteriën die zeer slecht zijn te bestrijden met antibiotica. Zodra de weerstand van het kind vermindert, bijvoorbeeld door een gewone verkoudheid, vlamt de infectie op en ontstaat het beeld van een oorontsteking. Telkens moet dan het trommelvlies worden doorgeprikt en moeten er antibiotica worden gegeven. Omdat herhaald doorprikken voor het trommelvlies schadelijk is, is er een betere oplossing bedacht.

In zulke gevallen wordt tegenwoordig een blijvend gaatje in het trommelvlies aangebracht. Het is een ringetje in de vorm van een boordeknoopje, gewoonlijk aangeduid als trommelvliesbuisje. Dit kan lang blijven zitten en valt er op den duur vanzelf uit, waarna het trommelvlies zich weer sluit. Op deze manier kan de chronische vorm van middenoorontsteking genezen.

COMPLICATIES

Door de beschreven behandeling en de komst van steeds betere antibiotica komen tegenwoordig ernstige complicaties van middenoorontsteking slechts zelden meer voor. Ze worden hier niettemin besproken, om er de druk op te leggen hoe belangrijk het is dat de middenoor-ontsteking goed wordt behandeld. In de eerste plaats kan doofheid ontstaan door beschadiging van de gehoor-beentjes. Verder kan de infectie zich naar allerlei richtingen uitbreiden.

Zo vormt het tepelvormig uitsteeksel (mastoid) een ideale verblijfplaats voor bacteriën. Een ontsteking op die plaats (mastoiditis) was vooral vroeger een veel voorkomende complicatie. Omdat antibiotica in dit geval weinig kunnen uitrichten bestaat de behandeling uit het operatief openmaken en reinigen. Dit is zeer ingrijpend. De infectie kan ook een bloedvat aantasten, waardoor de bacteriën in de bloedbaan komen en een levensgevaarlijke bloedvergiftiging (sepsis) kunnen veroorzaken. Via het ovale venster of ronde venster kan de infectie het binnenoor binnendringen. Deze ontsteking heet labyrintitis. De schade is onherstelbare en blijvende doofheid.

Op het gebied van de Natuurgeneeswijze valt er veel te bieden voor middenoorontstekingen.

ACUPUNCTUUR

Kleine kinderen kunnen ook behandeld worden met acupunctuur. Meestal voelt men de prik helemaal niet. Kinderen krijgen meestal een angst voor naalden tengevolge van eerdere ervaringen en van de ervaring van hun omgeving. Als moederlief over pijn klaagt na een prikje of vaderstoer meestal flauwvalt bij het binnentreden van de dokterskamer, dan kan je verwachten dat het kind ook angstig zal zijn.

Kinderen ouder dan 7 jaar kunnen gewoon een behandeling krijgen. Voor het 7e levensjaar is acupunctuur vaak niet nodig. Zij kunnen goed en snel geholpen worden met drukpuntmassage of shiatsu. Vaak zullen er punten gebruikt worden op de nier meridiaan en rond het oor. De nierenergie verzorgt namelijk het gehoor. Soms worden er ook punten gebruikt op de galblaas- en/of drievoudig verwarmer energie.

VOEDING

Bij alle klachten en zo ook bij bovenstaande moet men altijd op zoek gaan naar de produkten die men in het voedsel gebruikt die schadelijk zijn en de aandoening juist bevorderen of verergeren. Suiker en melk moet acuut gestopt worden. Deze veroorzaken slijm, en oedeem (zwelling door vochtophoping) en verlaging van de weerstand.

De oren worden volgens de leer van de acupunctuur gevoed door de nier-energie. De nier-energie kan geschaad worden door het eten van te veel zout of varkensvlees. Het is dus belangrijk dat u deze produkten vermijdt bij kinderen met klachten van het oor.

Homeopatische middelen
Homeopatie en fytotherapie zijn 'natuurlijk' ook te gebruiken bij deze klachten. Er bestaan vele kruiden die gebruikt kunnen worden. Voor de keuze van het juiste wordt u aangeraden eerst contact met uw homeopaat of hu[illegible] arts op te nemen. Het geb[illegible]uik van een onjuist middel[illegible] onjuiste dosering, en bov[illegible] alles, een onjuiste diagnos[illegible] zal niet het gewenste resu[illegible]taat geven. Ik zal hier to[illegible] enkele algemene middel[illegible] beschrijven:

Silicea D6: goed te gebr[illegible]iken bij klachten van e[illegible] loopoor. Aconitum D6: B[illegible]oorpijn na een koude win[illegible] Aconitum wordt vaak gebr[illegible]ikt als de klachten plotseli[illegible] ontstaan, bijvoorbeeld b[illegible] koorts. Belladonna D6: T[illegible] gebruiken bij middenooron[illegible]steking met name als de[illegible] ontsteking rechts zit.

Chamodent: Een comb[illegible]natie-middel te gebruiken b[illegible] middenoorontsteking voor[illegible] bij babies en kleine kindere[illegible] Ook het middel bij kindere[illegible] die klachten vertonen bij h[illegible] tandjes krijgen.

Topschaak in de Antillen

Schaken

= door Jules Welling =

MINDER DAN EEN WEEK voor zijn 25ste verjaardag heeft de Sovjetgrootmeester Vassily Ivanchuk het sterkst bezette toernooi uit de gehele schaakgeschiedenis op zijn naam geschreven. In de Spaanse stad Linares was voor het eerst een veld van veertien deelnemers bijeen, die zorgden voor FIDE-categorie XVII, hetgeen wil zeggen dat de gemiddelde rating boven de 2651 lag.

Ivanchuk zegevierde met de fabelachtige score van 9½ punt uit 13 partijen, waarmee hij wereldkampioen Gary Kasparov een half punt voorbleef. De grootmeester uit Tsjernopol bleef als enige ongeslagen. Als vierde op de laatste wereldranglijst versloeg hij in de onderlinge partijen alle boven hem geplaatste spelers: Gary Kasparov (2800), Anatoli Karpov (2725) en Boris Golfand (2700).

Na zijn gedeelde zege in het laatste Interpolistoernooi in Tilburg (met de Amerikaan Gata Kamsky), zijn verpletterende overwinning op zijn landgenoot Leonid Yudasin in de eerste ronde van het kandidatentoernooi — het werd 4½-½ voor Ivanchuk in Riga — en de 'Parel van Linares' schiet Ivanchuk Gelfand en Karpov voorbij en hij komt op de tweede plaats van de wereldranglijst.

VERLIEFD

Wat is er gebeurd met Ivanchuk, die vroeger bekend stond om zijn ietwat onaangepaste gedrag? Daarvoor moeten we terug naar de Olympiade in het Joegoslavische Novi Sad, waar Ivanchuk aan het eerste bord de Sovjet Unie naar de zoveelste gouden plak leidde. Er gebeurde daar nog iets. Ivanchuk werd er verliefd op de Sovjet-damesgrootmeester Alisa Gallianova, die in het damesteam uitkwam, en de vonk sloeg over. Vlak vóór het toernooi in Linares traden de twee in het huwelijk, waarmee zij het sterkste schaakpaar ter wereld werden; hij met een rating van 2695 en zij met een rating van 2435 (negende op de wereldranglijst bij de dames).

De emotionele stabiliteit heeft een weldadige invloed op het spel van Ivanchuk gehad. In Linares kwam hij geen enkele keer in gevaar. Behalve de reeds genoemde spelers versloeg hij ook nog de Indiër Viswanathan Anand, de Amerikaan Mikhail Gurevich en het veel geprezen wonderkind Gate Kamsky.

Het belangrijkst was natuurlijk zijn overwinning op wereldkampioen Gary Kasparov, meteen al in de eerste ronde. Dat ging zo: wit Ivanchuk, zwart Kasparov: 1. e4, e5 2. Pf3, d6 3. Lb5+, Pd7 4. d4, Pgf6 5. 0-0, cxd4 6. Dxd4, a6 7. Lxd7+, Lxd7 8. Lg5, h6 9. Lxf6, gxf6 10. e4, e6 11. Pc3, Tx8 12. Kh1, h5 13. a4, h4 14. h3, Le7 15. b4, e5 16. b5, Dc7 17. Pd2, Dc5 18. Dd3, Tg8 19. Tsel, Dg5 20. Tg1, Df4 21. Tef1, b6 22. Pe2, Dh6

23. c5, Txc5 24. Pc4, Kf8 25. Pxd6, Le8 26. f4, f5 27. exf5 28. Tc1, Kg7 29. g4, Tc5 30. Txe5, bxc5 31. Pc8, Lf8 32. Dd8, Dg6 33. f5, Dh6 34. g5, Dh5 35. Tg4, exf5 36. Pf4, Dh8 37. Df6+, Kh7 38. Txh4+ en zwart gaf het op (1-0). Het komt hoogst zelden voor dat de wereldkampioen zo geveegd wordt.

UNIEK RECORD

Kasparov zette daarop onmiddellijk de achtervolging in, maar hij slaagde er niet in Ivanchuk van de eerste plaats te verdringen. Daarmee kwam een einde aan een uniek record in de schaakgeschiedenis. Sinds het Interpolistoernooi 1981 in Tilburg had Kasparov alle toernooien waaraan hij deelgenomen had, gewonnen, zij het soms gedeeld.

Negeneneenhalf jaar lang stond hij slechts op de hoogste trede; nu moest hij Ivanchuk voor laten gaan, hetgeen hem ongetwijfeld aan het hart gegaan zal zijn, want de wereldkampioen was zeer gehecht aan zijn record. Normaal gesproken zou de 9 uit 13 van de wereldkampioen ook genoeg geweest zijn voor de eindzege, ware het niet dat er dit keer een volkomen ontketende Ivanchuk van de partij was.

Tot de negende ronde was er nog een derde kanshebber: Alexander Beljavski, de kampioen van de Sovjet-Unie. Deze speler uit Lvov heeft zich vrijwillig teruggetrokken uit de FIDE-kwalificatiewedstrijden voor het wereldkampioenschap om zich volledig op het spelen van toptoernooien te concentreren. Hij ging met 6½ uit 8 als een razende van start, maar verloor in de negende ronde de cruciale partij tegen Kasparov en viel toen terug. Uiteindelijk moest hij genoegen nemen met de derde plaats. Ook hij kon het machtige tempo van Ivanchuk niet bijbenen. Inmiddels is wel duidelijk, dat zich in de persoon van Ivanchuk een potentiële uitdager van wereldkampioen Kasparov heeft aangediend. In de volgende ronde van het kandidatentoernooi, die in augustus in Brussel gespeeld wordt, staat zijn landgenoot Arthur Yudupov op het programma. Die was ook onder de deelnemers in Linares. Hij werd met de Engelsman Jonathan Speelman gedeeld vierde met 7½ punt, op een eerbiedige afstand van twee punten. De onderlinge partij tussen Ivanchuk en Yusupov eindigde in remise, maar de Moskoviet moest twee nederlagen slikken, een van Beljavski en een van Anand.

KARPOV

Tot nu toe was Anatoli Karpov steeds de uitdager van Kasparov. Zij speelden vijf matches om de hoogste titel, tesamen goed voor meer dan 150 partijen. Het is de vraag of Karpov het dit keer weer tot uitdager zal weten te schoppen. In Linares verloor hij maar liefst vier partijen, en wel tegen Ivanchuk, Speelman, Ljubojevic en Anand; vooral die laatste naam is veelzeggend, want Anand is in Brussel de tegenstander van Karpov, die in de Spaanse stad een van de slechtste resultaten uit zijn hele carrière boekte. Het was meer dan twintig jaar geleden, dat de oud-wereldkampioen vier partijen in één toernooi verloor. In de slotfase wist hij nog enigszins terug te komen. Hij eindigde tenslotte op 50 procent, evenwel als de Nederlander Jan Timman, goed voor een gedeelde zevende plaats.

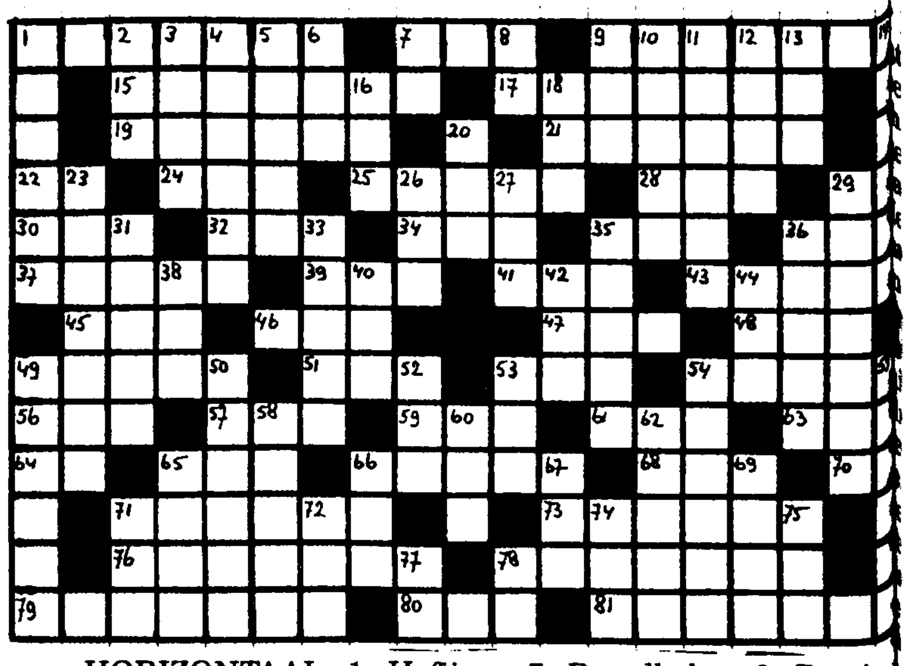
Maar er waren meer verrassingen. Ook Boris Gelfand, derde op de wereldranglijst, viel door de mand. Hij kreeg maar liefst zes nullen te slikken. Nog triester was het gesteld met het wonderkind Gata Kamsky, de trotse co-winnaar van het laatste Interpolistoernooi.

Het nieuwtje van zijn verschijning is eraf; de grote jongens gaan nu echt voor hem zitten en dan blijkt dat hij nog niet werkelijk met de allerbeste van de wereld mee kan, hetgeen voor een jongen van 17 jaar natuurlijk geen schande is. Hij fungeerde nu echter als Kop van Jut.

Maar liefst tien van de dertien keer moest hij zijn koning omleggen en dat is wel heel erg veel. Maar hij wilde zo graag met Kasparov en Karpov spelen. In Linares kreeg hij de kans: hij werd door beiden meedogenloos verslagen, een wel heel harde leerschool. Zeker is ook dat zijn uitlatingen hem niet populair gemaakt hebben onder zijn collega's. Ook het gedrag van zijn vader droeg een steentje bij. Hij werd door de toernooileiding uit de speelzaal verwijderd.

Het toernooi leverde een schat aan prachtige partijen op, hetgeen te danken is aan de opstelling van toernooidirecteur Luis Rentero Suarez, die hoge winstpremies voor mooie partijen uitlooft. Het remisepercentage lag voor een krachtmeting van dergelijke allure dan ook opvallend laag. Zelfs de absolute wereldtop blijkt nog gevoelig als de beurs met peseta's goed gevuld is.

KRUISWOORD PUZZEL

HORIZONTAAL: 1. Hefijzer; 7. Broodbeleg; 9. Perzische stadhouder; 15. Plant; 17. Onvruchtbaar; 19. Plaats in Zuid Holland; 21. Hechtenis; 22. Bazige vrouw; 24. Kern; 25. Bijwoord; 28. Loot; 29. Familielid; 30. Kunstwerk; 32. Zelfkant; 34. Mensen; 35. Slot; 36. Droog; 37. Stroom der vergetelheid; 39. Soort; 41. Plaats bij Eindhoven; 43. Eerbied; 45. Bijbelse figuur; 46. Spinsel; 47. Stap; 48. Plaats; in Drente; 49. Deel van Azië; 51. Drinkgerei; 53. Scharnier; 54. Broekklep; 56. Waterdoorlatend; 57. Muziekterm; 59. Lofdicht; 61. Roem; 63. Sportterm; 64. Slede; 65. Duw; 66. Stromend water; 68. Een weinig; 70. Muzieknoot; 71. Kerkgezang; 73. Ongehuwde staat; 76. Ongelijk; 78. Poter; 79. Cijferen; 80. Wereldtaal; 81. Vuurwapen.

VERTIKAAL: 1. Insekt; 2. Bijbelse figuur; 3. Verleidster; 4. Olievetstof; 5. Keur; 6. Vod; 7. Bevestiging; 8. Motorschip; 9. Adviesraad; 10. Sleden; 11. Rangtelwoord; 12. Overblijfsel; 13. Zangstem; 14. Signaal bij de spoorwegen; 16. Voorzetsel; 18. Stapel; 20. Mannetjesdier; 23. Werkplaats; 26. Priem; 27. Tafel; 29. RK sacrement; 31. Krachtig; 33. Afbakening; 35. Meer in Finland; 36. Engels werpspel; 38. Varkensbout; 40. Wollen stof; 42. Familielid; 44. Godin van de aarde; 49. Jasje; 50. Handelend optreden; 52. Klompje planten; 53. Vlasafval; 54. Hiaat; 55. Standaardmaat; 58. Verdieping; 60. Gezet; 62. Schitterend gelegen; 65. Gebied; 66. Desert; 67. Hoeveelheid; 69. Telwoord; 71. Zwak keelgeluid; 72. Voorzetsel; 74. Brandstof; 75. Bar; 77. Vreemde munt; 78. Rivier in Italië.

Uit het grote aantal inzendingen van dez Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Yvonne Tromp
L.G. Smithblvd 492
Aruba

De winnaar kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe. (tot drie uur)
Oplossingen moeten ingediend zijn op Curaçao vóór donderdagmorgen tien uur en op Aruba vóór woensdagmiddag vijf uur en duidelijk en op enveloppe vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL

Curaçao: POB 577, Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110 en Bonaire: Kaya Governador Debrot 154 t.n.v. Hubert Linkels.

OPLOSSING VORIGE WEEK

HORIZONTAAL: 1. Band; 5. Amant; 9. Poel; 13. Dar; 14. Ora; 15. Oor; 17. O.L.; 19. Rio; 21. Dag; 22. Mot; 23. St.; 24. Ren; 26. Ende; 28. Reek; 30. Dee; 31. Room; 33. Verband; 34. Game; 35. Gemeen; 37. Steven; 39. Dor; 40. Met; 42. Dallas; 45. Arbeid; 49. Loon; 51. Artikel; 52. Koor; 54. Eem; 55. Paar; 56. Enig; 58. Pek; 59. Er; 60. Pot; 61. Aal; 63. Kin; 65. Re; 66. Los; 67. Are; 68. Een; 70. Mast; 71. Steil; 72. Rein.

VERTIKAAL: 2. Ad; 3. Nar; 4. Drie; 6. Modern; 7. Ara; 8. Nagras; 9. Pook; 10. Oot; 11. Er; 12. Lorre; 16. Steen; 18. Leo; 20. Onverlaat; 22. Medemblik; 23. Sem; 25. Nog; 27. Dee; 29. Ent; 30. Dan; 32. Medan; 34. Getik; 36. Mol; 38. Vee; 41. Sleen; 42. Dom; 43. Ara; 44. Straat; 45. Akelei; 46. Ren; 47. Dop; 48. Arkel; 50. Oer; 53. Oer; 55. Post; 57. Gier; 60. Pos; 62. Are; 64. Nee; 66. La; 69. Ni.